

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem. — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 287

Poznań, poniedziałek dnia 24 czerwca 1929

Rok XXIV

Projekt monopolu elektrycznego a konstytucja

Mamy już monopol zapalczany w rękach konsorcjum „krajowego”, obecnie zanosi się na wprowadzenie monopolu elektrycznego także na rzecz „polskiej spółki akcyjnej”, lubo nie w drodze ustawy, ale w drodze administracyjnej. Oto projekt elektryfikacji kraju, długo w ścisłej tajemnicy utrzymywany, ujrzał już światło dzienne.

Wedle tego projektu ministerstwo robót publicznych zamierza nadać narażenie znanej firmie cynkowej Harriman et Comp., a właściwie nieznanej bliżej spółce „polskiej”, której ta firma ma w ciągu jednego roku jako usłużny pośrednik swoje uprawnienia przekazać, monopolizujące prawo na okres 60 lat, licząc od 1 lipca 1929. wyłącznego „wytwarzania, przetwarzania, przesyłania i rozdzielania energii elektrycznej w celu zawodowego jej zbytu na obszarze województwa kieleckiego, krakowskiego i części woj. warszawskiego wraz z Warszawą, łódzkiego, lubelskiego i lwowskiego (bez Lwowa) z wyłączeniem tych obszarów, na których istnieją zakłady elektryczne, przyczem wedle § 4 „rząd polski przez czas trwania tego uprawnienia nie udzieli żadnej osobie, firmie lub spółce poza uprawnionym prawa wytwarzania, przetwarzania, przesyłania lub rozdzielania energii elektrycznej w celach zawodowego jej zbytu na tym obszarze”, ani też istniejącym już zakładom prawa rozszerzenia ich instalacji. Owa „polska” spółka akcyjna będzie utworzona w ten sposób, że akcje mogą być zakupione wartością maszyn i innych urządzeń instalacyjnych, przypuścić więc należy, że nasi sąsiedzi zachodni w celach nie tylko zarobkowych wezmą żywy udział w subskrypcji. Z upływem terminu uprawnienia zakłady elektryczne nie przechodzą na własność państwa, lecz państwo zastrzega sobie prawo ich wykupu na rzecz swoją lub związków komunalnych za zwrotem kosztów poniesionych przez uprawnionego.

Ktokolwiek liczył na to, że projekt obejmie elektryfikację zaniedbanych ziem na wschodzie i północy, że wyzyska sily wodne kraju poza znanym projektem elektrowni na Dunajcu, że posunie poźniej naprzód nasz przemysł elektryczny i elektryczne przedsiębiorstwa komunalne, dozna srogiego zawodu. Projekt nie obejmuje wcale energii elektrycznej dla środków komunikacyjnych, a stwarza monopol na rzecz nieznanej „polskiej spółki” na obszarze najbardziej uprzemysłowionym, na którym czynne są już liczne zakłady elektryczne komunalne i prywatne, skazane od wskutek niemożności rozwoju swoich instalacji na stopniową likwidację.

Wykupno przedsiębiorstwa może wprawdzie nastąpić „już” po 35 latach, ale na warunkach wiecie ciężkich. Przedsiębiorstwo może nadto obciążyć hipotecznie majątek zakładu do wysokości 75 proc. ogólnych kosztów. Obowiązki przedsiębiorcy polegają na urządzeniu elektrowni wodnej na rzece Dunajcu, elektrowni cieplnej w Zagłębiu Dąbrowskiem lub Krakowskiem, na wykonaniu przewodów i sieci rozdzielczych. Przy wykonaniu urządzeń powinien uprawniony przy „jednakowych” warunkach dawać pierwszeństwo wytwórniom polskim. Wkłady uprawnionego wynoszą winny w ciągu pierwszych lat pięciu 15 milionów dolarów, w ciągu następnych lat pięciu 10 milionów dolarów. W ciągu dalszych 50 lat uprawnieni wkładać mają tylko po 1 i pół miliona dolarów rocznie, zapewne z części spodziewanych zysków.

Maksymalna taryfa opłat jest ustanowiona zgóry na lat 60 (!). Opłaty wynoszą przy niskim napięciu dla oświetlenia 90 groszy za kilowat-godzinę, nieco

Obchód dziesięciolecia Traktatu Wersalskiego

W dniu 28 bm., w dziesiątą rocznicę zawarcia traktatu wersalskiego, odbędzie się obchód ku uczczeniu tej rocznicy. Program obchodu jest następujący:

O godz. 10 przed południem Msza św. w kościele Farnym z kazaniem.

O 12 w południe akademja w sali P. W. K., Śniadeckich 12, na której wygłoszone zostaną następujące przemówienia:

a) Zagajenie obchodu przez przewodniczącego Adolfa hr. Bnińskiego

b) Przemówienie p. prof. dr. Tymienieckiego: „Dzień 28 czerwca 1919 w dziejach Polski”

c) Przemówienie p. prof. dr. Strońskiego: „Traktat wersalski, jego po-

wstanie i znaczenie dla Polski i Europy”

d) Przemówienie p. prezesa Romana Dmowskiego: „Polska w dziesięć lat po traktacie”

e) Przemówienia przedstawicieli: Pomorza, Śląska, Wilna i Lwowa

f) Przemówienie przedstawiciela Młodych

g) Przemówienie końcowe ks. Witolda Czartoryskiego

Karty wstępu na akademję odbierać można we wtorek, środę i czwartek w godzinach 11—13 w domu św. Wojciecha (Al. Marcinkowskiego 22) I p., oraz w dzień obchodu w godz. 9—12 tamże.

Wyrok w grodzieńskim procesie 69 komunistów białoruskich

Większość oskarżonych skazano na długoletnie więzienie

Grodno, 24. 6. (PAT) Sąd Okręgowy w Grodnie ogłosił wyrok w komunistycznym procesie 69-ju oskarżonych o należenie do Komunistycznej Partii Zachodniej Białorusi i działalność antypaństwową mieszkańców powiatu kosowskiego w województwie poleskim, z pośród których zostali skazani: Pierewołowski Mikołaj, z art. 102 cz. II. K. K. na 15 lat ciężkiego więzienia, Własowiec Piotr na 12 lat ciężkiego więzienia, Świergun Aleksander na 10 lat ciężkiego więzienia, 2-ch oskarżonych na 8 lat c. więzienia

każdy 7-miu na 6 lat ciężkiego więzienia, 9-ciu na 5 lat ciężkiego więzienia, 23-ch na 4 lata więzienia, każdy i 10 na niższe kary. Sąd uniewinnił 16 podsądnych.

Podczas odczytywania wyroku zasądzony Pierewołowski zaczął awanturować się, wobec czego przewodniczący sądu zarządził usunięcie z sali sądowej 12-tu oskarżonych, zasądzonych na większe kary. Dalsze odczytywanie wyroku odbyło się w spokoju.

Co komuniści chcieliby zrobić ze zjazdu Polaków zagranicznych?

Moskwa, 24. 6. (AW) W Moskwie odbyło się pierwsze posiedzenie komitetu polskiego dla dokonania wyboru delegatów na zjazd Polaków zagranicznych mający się odbyć w Warszawie. W skład wszechrosyjskiego komitetu wchodzi delegaci z Moskwy: Przybyszewski, Komorowski i Kubański, z Leningradu: Krajewski, Kamiński, Wasilewska i Giowacka, z Rostowa: Zieliński. Pozostawiono 3 wolne miejsca; jedno dla przedstawiciela komitetu z Samary, 2 dla komitetu syberyjskiego. Na posiedzeniu postanowiono wysunąć na zjeździe 3 referaty: 1) „Międzynarodowe i wewnętrzne położenie Z. S. S. R.”; 2) „Zdobycze pol-

skich pracowników w R. S. F. S. R. w socjalistycznym społeczeństwie”. 3) „Informacje o zjeździe warszawskim”.

Od Redakcji: Jak już donosiliśmy, wobec akcji sowieckiej wśród komunistów polskich w Rosji, aby wzięli udział w zjeździe Polaków zagranicznych w Warszawie, komitet organizacyjny powziął rezolucję, w której zaznacza, że przeprowadzone w Rosji wybory delegatów są sprzeczne z zasadami organizacyjnymi zjazdu i delegaci ci nie mogą brać udziału w zjeździe. Również nie będą obsadzone miejsca przeznaczone dla delegatów z Ukrainy i Białorusi sowieckiej.

Przed rozprawą b. ministra Czechowicza

Warszawa, 24. 6. (AW) Rozpoczynający się w środę proces byłego ministra skarbu Czechowicza przed Trybunałem Stanu budzi ogromne zainteresowanie. Porządek obrad Trybunału został szczegółowo ułożony.

W kołach politycznych słychać, iż

na rozprawę przybędzie min. Piłsudski, aby złożyć zeznanie. Obrady będą jawne. Podczas zeznań żaden z świadków nie będzie się mógł uchylić od odpowiedzi, zasłaniając się tajemnicą służbową.

mniej 70—85 groszy) dla powiatów bliższych. Dla siły na niskim napięciu wynoszą opłaty 45 proc., na wysokim napięciu 80 proc. opłat maksymalnych. Pracownikami „w zakładzie” mogą być tylko obywateli polscy. Tak przedstawia się w krótkim zarysie projekt aktu koncesyjnego.

Postanowienia powyższe budzą poważne wątpliwości natury gospodarczej, politycznej i finansowej. Zapewne tak-

robót publicznych uważał się za uprawnionego do udzielenia na lat 60 „prawa wyłączności” dla eksploatacji energii elektrycznej, z powołaniem się na ustawę elektryczną z 21 marca 1922, chociaż ustawa ta takiego prawa wyłączności nie zna, także minister przemysłu i handlu mógłby nadać „prawa wyłączności” pewnym firmom, dla eksploataowania innych przemysłów koncesjonowanych w całym kraju, a więc instalacji wodociągowych, gazowych, przemysłów broni, gospodarczego, kominarskiego itp. i w tej drodze wprowadzić system monopolów prywatnych w miejsce przemysłu koncesyjnego wbrew postanowieniom i intencjom ustawy.

Otóż na powyższe pytanie wstępne odpowiadam: Nie. Konstytucja Rzeczypospolitej wyraźnie stanowi w art. 6, że ustanowienie monopolów wymaga ustawy i nie czyni żadnej różnicy co do tego, czy chodzi o monopol publiczny czy prywatny. Ustawa elektryczna z r. 1922 i ustawa przemysłowa z r. 1927 daje ministrom prawo nadawania koncesji i unieważniania koncesji, nie wspominając wcale o wyłącznościach koncesyjnych. Ani poszczególni ministrowie, ani cały rząd nie mogą pozbawiać swoich następców w rządzie praw zwierzchniczych, jakie im przysługują na mocy ustaw. Rząd może się sam tylko za siebie zobowiązać, że nie udzieli żadnej osobie, firmie lub spółce poza uprawnionym prawa wytwarzania, przetwarzania, przesyłania lub rozdzielania energii elektrycznej w celach zawodowego jej zbytu na obszarze wymienionym (§ 4 projektu), ale to zobowiązanie wiąże tylko ten rząd, a wcale nie krępuje rządów przyszłych, jeżeli nie będzie zgodne z ich wolą i ich polityką gospodarczą. Żaden rząd nie może dla siebie zgóry eskontować uprawnień, jakie mieć będą przyszłe rządy, w najdalsze pokolenia, ani nie może przesądzać woli i polityce władzy: prawodawczej dzisiejszej i przyszłej. Dzisiaj istnieje w Polsce dla pewnych przemysłów system koncesyjny, jutro może być wprowadzony system wolności przemysłowej. Dzisiaj istnieje system koncesji administracyjnej, polegający na uznaniu władzy, jutro może być wprowadzony system koncesji legalnej, oparty na warunkach ustawowych. Cóż stanie się w razie zmiany systemu z „prawami wyłączności”, przyznanymi przez ten lub inny rząd pewnym firmom zgóry na okres kilku pokoleń?

Dodać pryncem należy, że w myśl ustawy o finansach samorządowych miasta mają prawo zakładania własnych przedsiębiorstw i czerpią już dzisiaj z elektrowni znaczne dochody. Czy sanację finansów miejskich, tak pilną, mamy rozpocząć od odbierania miastom ich uprawnień i zwiększania ciężarów podatkowych?

Nie chcę przy tej sposobności poruszać licznych innych wątpliwości, jakie nasuwa zamierzona tranzakcja z firmą Harrimana — twierdzą bowiem, że sprawa ta nie może być prawnie załatwiona bez ustawy sejmowej i w Sejmie oraz w Senacie powinna być wszechstronnie rozpatrzona.

Stanisław Głabiński.

Cenne uwagi

Z oświadczeniami p. Sławka, prezesa klubu BB., na zjeździe wojewódzkim mężów zaufania i samorządowców B. B. w Łodzi dnia 16-go czerwca br., w których zalecał on „łamanie kości” poszczególnym posłom, zaleca się zapoznać i z innej strony, skoro „Głos Prawdy” wystąpił ostatecznie z całym brzmieniem mowy.

Czytający ogół będzie miał z tego tylko nowy zysk, bo są w mowie inne jeszcze cenne wyznania. Na czele jest oświadczenie takie:

„Kiedy Polska powstawała, główną sprawą było wygranie wojny, ustalenie bytu państwowego, ustalenie granic. To też w tym okresie wszystkie siły, jakimi wogóle mógł dysponować marszałek Piłsudski, były rzucone do zadania głównego, do wygrania wojny. Sprawa organizacji wewnętrznej państwa była również ważna, ale w porównaniu z pierwszym zadaniem, powiedzmy jednak, drugorzędna, wtórna. Z tego powodu, gdy marszałek Piłsudski bardzo niechętną grupę ludzi, jaką dysponował, pchnął do zadania głównego, zabrakło Mu ludzi Jego obozu dla rozbudowy wewnętrznego aparatu państwa.”

Najbliższy przyjaciel polityczny ministra Piłsudskiego stwierdza tutaj, że w okresie wojny z bolszewikami, tj. w końcu r. 1918 i w latach 1919, 1920, 1921 wszystkie siły Piłsudskiego były skierowane ku tej wojnie. Inne sprawy budowali inni. A były to sprawy takie jak uzyskanie granicy zachodniej w traktacie wersalskim, jak sprawa odzyskania Górnego Śląska, jak cała praca wewnętrzna. W sprawie wojny wschodniej rzecz jest o tyle nieścisła przedstawiona, że Piłsudski prowadził ją samodzielnie tylko do porażki pod Kijowem i pochodu bolszewickiego na Warszawę, a wobec tych niepowodzeń dalszą obronę kraju powierzył Sejmowi osobną ustawą z 1-go lipca 1920 Radzie Obrony Państwa, co spowodowało wielką zmianę w prowadzeniu wojny, w obsadzie dowództw i t. d.

Drugie twierdzenie p. Sławka godne uwagi jest następujące:

„Przyjrzyjmy się, jak wyglądały nasze sejmy przed ostatnimi wyborami w 1928 r. Mniej więcej 1/3 stanowił obóz prawicy, idący wówczas całkowicie pod komendą Narodowej Demokracji, mniej więcej 1/3 obóz lewicy, oraz mniej więcej 1/3 przedstawiciele mniejszości razem z komunistami. W tych warunkach w sporach między prawicą a lewicą języckiem u wagi stawali się przedstawiciele mniejszości narodowych i komunistów. Oni przechylali decyzję i byli czynnikiem, rozstrzygającym w sporach między ugrupowaniami polskimi.”

Jest rzeczą zdumiewającą, jak p. Sławek może mówić o sprawach sejmowych w sposób tak bardzo nieścisły, jakby nikt nie pamiętał. Przedewszystkiem w Sejmie poprzednim 1922—27 nigdy mniejszości i komuni-

Uzasadnienie „racji bytu” B. B. w świetle ścisłych cyfr

W sprawie dziwnego przez p. Sławka uzasadnienia racji bytu B. B. otrzymujemy jeszcze następujące uwagi:

Okazuje się, że p. Sławek razem z „kośćmi poselskimi” połamiał zupełnie ustalone, pewne, niezbitę cyfry.

Nie mając jak uzasadnić swoim łódzkim bebetkom celu istnienia B. B. i jego „sukcesów” politycznych, pusił się p. Sławek na takie zestawienie sił politycznych w poprzednim Sejmie:

„Przyjrzyjmy się, jak wyglądały nasze sejmy przed wyborami 1928 roku. Mniej więcej 1/3 stanowił obóz prawicy, idący wówczas całkowicie pod komendą Narodowej Demokracji; mniej więcej 1/3 — obóz lewicy, mniej więcej 1/3 przedstawiciele mniejszości razem z komunistami. W tych warunkach w sporach między prawicą a lewicą języckiem u wagi stawali się przedstawiciele mniejszości narodowych i komunistów. Oni przechylali decyzję i byli czynnikiem, rozstrzygającym w sporach między ugrupowaniami polskimi.”

Jako próbę leczenia tej choroby Sejmu podjęliśmy myśl stworzenia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, aby sprzeczyć tendencje i sprzeczne interesy uzgadniać na drodze porozumienia wewnątrz między sobą, a nie powoływać na superarbitrów komunistów i komunizujących przedstawicieli mniejszości narodowych.”

Otóż całe to naciągane uzasadnienie racji istnienia B. B. oparł p. Sławek na zupełnie, ale to zupełnie nieprawdziwych cyfrach.

Po wyborach w r. 1922 to, co p. Sławek nazywa prawicą, a mianowicie Związek Ludowo-Narodowy, Chrześcijańsko Narodowy, Chrześcijańska Demokracja, „Piast” i N. P. R., stanowili nie 1/3, czyli 148 posłów, ale blisko 1/2,

ści nie stanowili 1/3 Sejmu, bo wszystkie mniejszości razem z komunistami dochodziły do 90 posłów, a w ogólnej liczbie 444 posłów 1/3 część stanowi 148, co nie jest to samo co 90. Ale oprócz tego wiadomo, że w r. 1923 była polska większość parlamentarna prawicy i środka, w latach 1924 i 1925 większość tworzyła się z niektórych grup poszczególnych polskich od prawicy do lewicy, ale bez mniejszości i komunistów, w końcu r. 1925 i w pierwszej połowie r. 1926 większość tworzyło pięć stronnictw polskich od prawicy do lewicy, a tuż przed zamachem majowym powstał znowu rząd, mający większość prawicy i środka. Cóż zatem warto są te twierdzenia p. Sławka o stosunkach w Sejmie przed r. 1928? Natomiast w Sejmie obecnym, wybranym w wyborach urządzonych przez rząd pomajowy, B. B. uzyskał 125 głosów, wszystkie grupy prawicy i środka razem 90 głosów, czyli po raz pierwszy w Sejmie od odzyskania niepodległości powstała większość lewicy i mniejszości, która też w głosowaniach bardzo ważnych uwydatniła się dziesiątki razy.

Warto również zapamiętać uwagi p. Sławka o samorządach:

„Obywatela trzeba wychowywać, trzeba go stopniowo zaznajamiać ze sprawami rządzenia, zaczynając od niższych komórek, jakimi są organizacje samorządowe. Ale co się u nas w tej dziedzinie dzieje? Ten sam układ, według partij politycznych, jaki istnieje w Sejmie, został przeniesiony na samorządy. Według klucza partyjnego odbywa się tam podział wpływów i dóbr materialnych. Potrzeba zainteresować się samorządami i wprowadzić tam działaczy, którzyby umieli patrzeć na samorząd, jako na komórkę, w której z jednej strony załatwia się cały szereg potrzeb normalnych, z drugiej wychowuje obywatela. Jest to jedna z najpilniejszych potrzeb naszego życia.”

Tak mówi p. Sławek. A tymczasem jedynym stanowiskiem rządu obecnego w sprawie samorządów była właśnie t. zw. mała ustawa samorządowa, wysunięta przez wiceministra Jaroszyńskiego, członka B. B., oraz uznana wyraźnie przez ministra Składkowski jako stanowisko rządu na posiedzeniu komisji budżetowej 27 listopada 1928. A co znaczy t. zw. mała ustawa samorządowa? Ma to być rozszerzenie pięcioprzymiotnikowego prawa głosowania do samorządów we wszystkich gminach wiejskich i miejskich na całe państwo, czyli rozpolitykowanie samorządów od podstaw i tam, gdzie dotąd tego systemu wyborczego nie ma.

Niech p. Sławek mówi dalej. Ci, na których napada, dowiadują się po drodze niejednej rzeczy ciekawej. Co najwyżej w kołach rządzących może się i co do tych wystąpień przypomnieć słusność powiedzenia, że... milczenie jest złotem.

bo 257 głosów. Zespół ten w sprawach narodowych szedł jednolicie i nie potrzebował żadnego superarbitra komunistów, których było ... 2.

Lewica liczyła 95, a mniejszości 88 posłów. Mniejszości wcale niczego nierozstrzygały, albowiem nawet razem z lewicą stanowiły 183 głosy, czyli o 70 głosów mniej niż prawica i centrum.

Rząd parlamentarny w r. 1923 opierał się na większości 239 głosów polskich przeciw 205 lewicy i mniejszości. Piłsudscy chęć zrobić tę większość oderwali od „Piasta” grupę Dąbskiego, a gdy i to nie pomogło, zorganizowali wspólnie z lewicą zamach listopadowy w Krakowie i gdzieindziej. Drugi rząd parlamentarny z roku 1926 miał za sobą także większość czysto polską 234 głosów przeciw 210 lewicy i mniejszości (w tem 6 piłsudczyków). Rząd ten został obalony zamachem majowym.

Nieprawdą jest zatem, jakoby w poprzednim Sejmie — jak twierdzi p. Sławek — komuniści i mniejszości byli języckiem u wagi.

Natomiast prawdą jest, że to w obecnym Sejmie dzięki powstaniu partii B. B. i jej metodom wyborczym mniejszości i komuniści są istotnie języckiem u wagi. Wynika to z następujących cyfr: B. B. liczy 130 głosów, prawica polska i centrum 90, lewica 119, mniejszości 83, komuniści 7; prócz tego 11 B. B. S. i kilku bezpartyjnych. W rozmaitych sprawach gospodarczych i politycznych panuje przy takim składzie zupełny chaos. Ale w sprawach religijnych i narodowych, choć czasami B. B. głosuje z

prawicą, — większości nie mają. Ponieważ grupka B. B. S. idzie w takich razach z lewicą, to istotnie komuniści i mniejszości są języckiem u wagi. Jak ten języczek działa, o tem mieliśmy możność przekonać się choćby z rozmaitych uchwał antykatolickich.

A więc jest akurat wprost odwrotnie, niż powiedział p. Sławek. Nie w poprzednim, ale w tym Sejmie, gdzie rzekomo B. B. roztacza tak pożyteczną działalność, w tym Sejmie komuniści i

mniejszości są czynnikiem rozstrzygającym.

Zapytajmy: Jak można podobne rzeczy wygłaszać? Dlaczego szef partii rządowej popelnia takie rażące rozdźwięki z rzeczywistością zamkniętą w ścisłych cyfrach? Czy nie ma on już innych argumentów na uzasadnienie racji istnienia swego stronnictwa?

Co, jak co, ale cyfr — „usanować” się nie da.

M. K.

Z za kulis Ukraińskiej Organizacji Wojskowej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

L w ó w, w czerwcu 1926. Rozpoczął się we Lwowie jeden z licznych w ostatnich latach procesów przeciw członkom Ukraińskiej Organizacji Wojskowej, który zasługuje dlatego na uwagę, ponieważ szczególnie dużo tajemnic tej organizacji wyprowadza na światło dzienne. Proces toczy się przeciw siedmiu studentom i studentkom — „ukraińskim”, oskarżonym o kolportaż bibuły U. O. W. Podczas rewizyj u oskarżonych, przeprowadzanych tuż przed głośniami wypadkami listopadowymi we Lwowie ubiegłego roku, znaleziono stopy kolportowanych pism, broszur, listów i zapisków, które, będąc przedmiotem rozprawy sądowej, dają możność społeczeństwu zapoznania się z tendencjami U. O. W. i ich berlińskich podległych.

Propaganda, jaką prowadzi U. O. W. w Polsce, zwłaszcza we Wschodniej Małopolsce, jest bardzo intensywna i wszechstronna. Nie omija żadnych środków i źródeł zrealizowania swoich celów. Dość powiedzieć, że w propagandowych bibliotekach U. O. W. wyeksponowane są np. biblioteki historyczno-geograficzne Tow. Wyd. „Rój” w Warszawie, z których przychwycono broszury na temat: „Wielka prowokacja”, „Dwie hjeny”, „Tajniki szpiegostwa angielskiego”, „Spowiedź szpiega polskiego”, „Tajniki szpiegostwa niemieckiego”, „Szpiegostwo niemieckie w Polsce”, „Wojna chemiczna i obrona kraju” itp.

U. O. W. rozporządza prócz tego swoimi wydawnictwami. W pierwszym rzędzie wydaje organ „Surma”. Ma on wychodzić podobno w Pradze, są jednak wersje, że drukuje się w Polsce. „Surma” jest miesięcznikiem rozsyłanym masowo pocztą lub rozrzucającym za pośrednictwem placówek propagandy U. O. W., w których zajęte są prawie wyłącznie kobiety. Obecnie odbywa się właśnie proces przeciw członkiniom jednej z central lwowskich takiej propagandy. „Surma” zawiera stale obok artykułów „ideowych” — oficjalne informacje naczelnych czynników U. O. W., które m. in. komunikują w piśmie o tych sabotażach, mordach i rabunkach, które spełniono na rozkaz U. O. W.

Obok „Surmy” ukazują się też czasopismo „Rozbudowa Nacji”, jako organ ukraińskich nacjonalistów, w którym pisuje szef U. O. W. w Berlinie Eugeniusz Konowalec, b. pułkownik „ukraińskich” strzelców siczowych. Wreszcie U. O. W. kolportuje pismo „Nacjonalna Dumka”, organ studentów „ukraińskich” w Pradze z „Ukr. Nacji. Molodi”.

Obok czasopism, U. O. W. wydaje osobno odezwy i komunikaty komendy tej organizacji, w których np. wyraża publiczne pochwały dla sprawców dokonywanych zbrodni przeciw Polsce. Są wydawane też osobno różne instrukcje. Jedną z nich z datą Lwów 16. 6. 1928 oświadcza, że „naród (ukraiński)” musi powołać do pracy kadry rewolucjonistów-aktywistów, których zadaniem jest przeistoczyć oportunistyczną psychikę mas ludowych na rewolucyjną i poprowadzić masę do wyzwolenia się z niewoli”. Hasłem do tego prowadzącym, które każdy członek U. O. W. ma codziennie powtarzać, jest: „Szczę niny musymo roztoroszczylu Polsce” (jeszcze dzisiaj musimy rozgromić Polskę).

W innej instrukcji o charakterze szpiegowskim czytamy, że obowiązkiem U. O. W. jest uprawiać sabotaż. Jak dalece program jest ustalony, świadczy to, że instrukcja oznacza (wprost obiekty kolejowe i mosty, które — na wypadek rewolucji „ukraińskiej” we Wschodniej Małopolsce — mają być natychmiast zniszczone, aby uniemożliwić przesuwanie wojsk z Zachodniej Małopolski, Poznańskiego i Warszawy do Lwowa. Akt oskarżenia podaje, że U. O. W. poleca w tym celu — jak wynika z instrukcji — zniszczyć mosty na Sanie w Przemyśle, pod Jarosławiem i Sanokiem, mostek pod Rawą, most na Turze pod Kowlem i drugi most między Kowlem i Włodzimierzem Wolińskim, most nad Stryem pod Rożyszczami a wreszcie most na Prucie koło Śniatyna w celu przerwania

połączenia z Rumunią. Podane są dalej szczegółowe fachowe instrukcje, w jaki sposób usuwać straż pilnującą dany obiekt i przy pomocy jakich środków niszczyć mosty, budynki stacyjne, tor kolejowy, wiadukty, tunele, składy węgla, wodociągi, lokomotywy itd.

Istnieją wreszcie inne broszury i ulotki o charakterze ogólnym, które w najostrejszy sposób zwalczają Polskę i jej władze.

Obok tego materiału, którego tu tylko część wymieniamy, znaleziono dokumenty „Piasta” t. j. „ukraińskiego” harcerstwa, w którym członkowie U. O. W. biorą kierowniczy i wybitny udział. Dość należy, że „Piast” do tej pory legalnie w Wschodniej Małopolsce — niestety — działa. „Piast” okazuje się tymczasem z dokumentów zwyczajną ekspozyturą U. O. W. U jednego z oskarżonych znaleziono np. wyciągi z referatów i pełne referaty, które on w „Piastie” lwowskim wygłaszał. W referatach mówi o „laskim” nieprzyjacielu, którego język nazywa „mową największych naszych (ukr.) wrogów”. Omawiając wojnę o niepodległość Ukrainy, oświadcza autor w referacie, że opierać się ona może tylko o karabin i bagneto, a U. O. W. będzie tym czynnikiem, który w walce odegra ważną rolę. U. O. W. rozwija się — wedle referatu — głównie w Czechosłowacji, gdzie pilnie śledzi za rozwojem i zdobyciami nowoczesnej techniki wojennej u cudzoziemców. Wreszcie powołując się na akcję „ukraińskich” strzelców w Kanadzie autor podnosi, że w krytycznym momencie okazać się oni mogą nieocenioną częścią armii „ukraińskiej”. W innym referacie tego samego oskarżonego czytamy, że „działa bohaterów ukraińskich” z 1918 r. ma dokończyć nowe pokolenie, a jest nim młodzież, skupiona w „Piastie”. Tu należy dodać, że hasłem obchodu 10-lecia walk r. 1918 było w U. O. W. — jak wynika z dokumentów obecnego procesu — zawołanie, że r. 1938 musi być obchodzony przez „ukraińców” we Wschodniej Małopolsce już w ich państwie.

O nastrojach zaś, panujących wśród członków U. O. W., świadczą „poezje”, jakie przylapano u oskarżonych. Jeden

NESTLÉ A MACZKA
DLA DZIECI

**zawiera najlepsze
szwajcarskie mleko
alpejskie, sproszko-
wany suchar ze słodu
pszenicy, oraz tak
ważne dla rozwoju
kości sole mineral-
ne, a ponadto miesi
w sobie również boga-
te witaminy ekstrak-
ty, dzięki którym działa
zapobiegawczo
przeciw ohoro-
bie angiel-
skiej (krzywicy).**

WIRÓWKI
DJABOLO, VIKING, SVECIA etc.
sprzeda bardzo tanio.
Dom Techniczno-Przemysłowy
„WUGESKA”
Warszawa, Leszno 13. tel. 11210

z nich tak np. się wypowiada (w tłumaczeniu polskim): „i niedaleko już ten czas, kiedy w obrzydliwą iacką pierś wbijemy ostry kindżał za pradziadów i naszą krzywdę, za krew, za mękę, za plac i szlochanie sierot”.

Oto niektóre szczegóły działalności i ducha U. O. W., które odsłaniają jej prawdziwe cele. Te zbrodnie, jakich się ta organizacja dotąd dopuściła, świadczą,

że terror „ukraiński” wypowiedział nam ciężką walkę. Należy być do niej przygotowanym. Czynniki rządowe i odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa liczyć się muszą ze zbrodniami zamiarą, społeczeństwo polskie ani chwili nie może tracić, aby wspólną, zjednoczoną siłą stanąć karnym frontem przeciw gotującemu się za niemieckie pieniądze zamachowi. Kł. Hr.

Zamknięcie fabryk w Zduńskiej Woli

Łódź 22. 6. (Tel. wł.) Ze Zduńskiej Woli nadeszły alarmujące wiadomości o zamknięciu wszystkich fabryk włókienniczych z powodu braku zamówień.

Znowu rozruchy w Łodzi — Robotnicy łódzcy przeciw redukcji dni pracy

Łódź, 22. 6. (Tel. wł.) Na Polesiu Konstantynowskim, na terenach, na których prowadzone są roboty miejskie, doszło wczoraj znowu do zaburzeń. Magistrat zatrudnia obecnie robotników partiami, z których każda pracuje po 3 dni w tygodniu. Robotnicy jednak samorzutnie, zarówno onegdaj jak i dzisiaj przybyli do pracy, usiłując pracować po 6 dni w tygodniu.

Magistrat wezwał wobec tego policję, celem usunięcia pracowników, robotnicy jednak stawili bierny opór, kładąc się na ziemi. Robotnicy w końcu usłuchali wezwania policji i spokojnie opuścili miejsce pracy. Odbili

Strajk fryzjerów w Warszawie

Warszawa, 24. 6. (AW). Na dzień dzisiejszy zwołany jest nadzwyczajny wiec wszystkich fryzjerów, na którym proklamowany ma być strajk generalny fryzjerów warszawskich.

wień. Narazie czynne są jeszcze tylko trzy fabryki. Wskutek tego kilka tysięcy robotników zostanie bez pracy.

oni następnie wiec, na którym uchwalono rezolucję potępiającą metody magistratu oraz domagającą się od władz nadzorczych rozwiązania magistratu i rady miejskiej m. Łodzi. Specjalna delegacja udać się ma w tej sprawie do wojewody Jaszczolta, ministra Składkowskiego i min. Prystora.

Łódź, 24. 6. (Tel. wł.) W Łodzi odbyło się w niedzielę wielkie zebranie robotników w sprawie zmniejszenia dni pracy. Uchwalono rezolucję w sprawie przywrócenia 6-dniowego tygodnia pracy i postanowiono do rządu wysłać w tej sprawie memoriał. (w)

Prześladowanie Polaków na Litwie

Dochodzenia władz litewskich przeciw inicjatorom wycieczki polskiej na P. W. K. w Poznaniu

Wilno, 24. 6. (AW). „Dziennik Wileński” donosi, iż w szeregu miejscowości polskich na Litwie postanowiono z inicjatywy nauczycielstwa polskiego i Towarzystwa „Pochodnia” zorganizować wśród diatwy, młodzieży oraz ludności polskiej wycieczkę na P. W. K. do Poznania. W tym celu wniesiono prośbę do władz litewskich o pozwolenie przekroczenia granicy polsko-litewskiej.

Jak się dowiadujemy, władze litewskie zezwolenia nie tylko nie udzieliły, lecz rozpoczęły przeciwko organizatorom dochodzenia. I tak członka „Pochodni” w Koszedarach niejakiego Zbigniewa Milewicz, nauczyciela szkoły ludowej za namawianie na wycieczkę do Polski, władze aresztowały i zaszły na 2 miesiące do Wornii. Również licznych członków tej organizacji skazano na areszt i grzywny.

Rocznica obrony Verdun

Verdun, 24. 6. (PAT) Wczoraj odbyły się tu uroczystości na pamiątkę bohaterstwa obrony Verdun, zwycięstwa aliantów, oraz odbudowy zniszczonego miasta.

O godz. 10,40 rano przybył na uroczystości prezydent republiki Doumergue, poprzedzony specjalnym pociągiem, który przywiózł z Paryża ambasadorów i ministrów pełnomocnych szeregu państw, członków rządu, wielu parlamentarzystów oraz innych wybitnych przedstawicieli społeczeństwa.

W mowie, wygłoszonej na uroczystości, premier Poincaré podkreślił, że narody, które doznały okropności wojny, są gorąco przywiązane do pokoju i pragną, żeby pokój ten był trwały. O ile traktaty będą szanowane, a odszkodowania sumiennie płacone, narody będą się czuły zadowolone i będą stanowiły awangardę na polu pracy pokojowej i powszechnego pojednania.

Prezydent Doumergue w mowie swej wyraził podziw dla szybko odradzającego się miasta Verdun, które u-mięczone i dziesięciokrotnie zniszczone, już odradza się i którego ludność przyłącza się do ogólnego pragnienia, aby świat szedł na drodze postępu w czystej atmosferze pokoju. Francuzi, jako ci, których wojna najwięcej doświadczyła, są też najgoręcej przywiązani do pokoju, który jest zdobyczą, wymagającą ustawicznej pracy oraz dobrej woli wszystkich narodów, jak również przeobrażenia stopniowego mentalności, odziedziczonej po wiekach, gdy wojnę uważano za ostatnią rację.

Paryż, 24. 6. (PAT.) Na wczorajszej uroczystości 13-tej rocznicy obrony Verdun, na której był obecny prezydent republiki Doumergue, rząd polski reprezentował ambasador Chładowski.

dało się osiągnąć porozumienia, wobec czego obie delegacje przedłożyły swoim rządowi sprawozdanie z dotychczasowego przebiegu rokowań. Delegacja rumuńska zaproponowała dalsze rokowania, ponieważ w obecnym stadium rozwiązanie rokowań praktycznie nie jest wykluczone. Delegacja węgierska zaproponowała w interesie porozumienia wspólne odwołanie się do sekretariatu Ligi Narodów. Decyzję w tej sprawie pozostawiono obydwu rządowi.

Budapeszt, 24. 6. (PAT.). Rząd węgierski wręczył rumuńskiemu ministrowi pełnomocnemu w Budapeszcie pismą odpowiedź na notę rumuńską, dotyczącą mowy hr. Bethlena, wygłoszonej przy okazji odsłonięcia pomnika poległych. Odpowiedź ta w głównych momentach jest zgodna z ustną odpowiedzią, udzieloną w swoim czasie przez ministra spraw zagranicznych Waldo ministrom pełnomocnym Czechosłowacji i Jugosławii.

Nota rumuńska wspominała, że rząd rumuński pragnie naprawy stosunków rumuńsko-węgierskich. Odpowiadając na to, nota węgierska stwierdza, że również i rząd węgierski kieruje się stanowczym pragnieniem doprowadzenia do jaknajlepszego stosunków dobrego sąsiedztwa pomiędzy krajami, i wyraża nadzieję, że rząd rumuński przyczyni się ze swej strony do stworzenia koniecznej podstawy wzajemnego porozumienia.

Zgon wybitnego działacza narodowego

Dąbrowa Górnicza, 24. 6. (AW) W sobotę zmarł tu inż. Konstanty Dzierżanowski, profesor szkoły górniczo-hutniczej, sekretarz generalny zarządu głównego „Pracy Polskiej”. Zmarły znany był na terenie Zagłębia jako działacz narodowy i społeczny.

„Chicago Tribune” o P. W. K.

Paryż, 24. 6. (PAT.) Wyszedł nadzwyczajny dodatek paryskiego wydania „Chicago Tribune”, poświęcony Polsce i Powszechnej Wystawie Krajowej. Dodatek zawiera m. i. ogedzia prezydentów Mościckiego i Hoovera, oświadczenia posła amerykańskiego w Warszawie Stetsona i posła polskiego w Waszyngtonie Ellipowicza, szereg artykułów o wystawie i o sytuacji gospodarczej Polski pióra min. Kwiatkowskiego, Deweya, Clayton-Lane, amerykańskiego attaché handlowego w Warszawie i innych wybitnych ekonomistów, opis główniejszych miast polskich, rzut oka na ustawodawstwo polskie.

Szereg doskonałych zdjęć nadaje całemu wydawnictwu charakter wysoce artystyczny.

Zgon znanego lekarza-spirytysty

Warszawa, 24. 6. (Tel. wł.) Zmarł tutaj dr. medycyny Ksawery Wątruszewski, naczelnny lekarz szpitala św. Łazarza, którym kierował od r. 1882. Zmarły zajmował się od szeregu lat spirytyzmem, wydając w tej dziedzinie szereg książek pod pseudonimem: dr. Habdank. (w)

Dalsza podróż Prezydenta

Maniewicze, 24. 6. (Pat.) W sobotę o godz. 10-ej rano P. Prezydent udał się w dalszą drogę do Maniewicz i Głębokiego. Celem pożegnania dostojnego gościa w wielkiej sali recepcyjnej gmachu urzędu wojewódzkiego zebrał się przedstawiciele duchowieństwa wszystkich wyznań, naczelnicy władz wojskowych i cywilnych, rady miejskiej in corpore, członków komitetu obywatelskiego przyjęcia Prezydenta oraz przedstawiciele organizacji wszystkich narodowości.

Po drodze Prezydent zatrzymał się na chwilę u bramy triumfalnej w Mielnicy, gdzie zebrało się duchowieństwo, władze gminne i miejscowi mieszkańcy. We wsi Kaszówka oczekiwało Prezydenta duchowieństwo prawosławne na czele zgromadzonej ludności.

W dalszej drodze Prezydent zatrzymał się w Maniewiczach, gdzie wziął udział w uroczystości poświęcenia cmentarza i pomnika, wzniesionego ku czci poległych w walkach o niepodległość legionistów polskich, których mogiły rozsypały były dotychczas w okolicach Maniewicz.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,88 1/2 zł, w Gdańsku na Warszawę 8,89 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mkn. w dewizach — 212,33 zł, gotówką — 211,91 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,54 zł, gotówką — 172,20 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 24 czerwca 1929.

Przebieg giełdy dzisiejszej był spokojny jakkolwiek zauważono, że ukazujący się materiał znajduje chętnych nabywców. Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych płacono za każdą ilość 5 proc. poz. konwers. 54 proc., za 8 proc. listy dolarowe ziemskie 92 proc. (przy dew. 8,90) oraz za 4 proc. listy zast. konwert. ziemskie 44 proc., zaś 6 proc. listy żytnie były w oddaniu po 26,— (za 1 ctr. mir.).

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych oddawano Bank Polski po 166,— i Cegielskiego po 35,—, natomiast dopytywano się o Unję po 150,—, o Brow. Grodziskie po 65,— i o Hartwig Kantorowicz po 65,—.

Cedula urzędowa z dnia 24 czerwca 1929 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 54% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kred. 92% P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziemstwa Kredyt 44% P.

(Kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kred. 26,— O.

Akcje bankowe.

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 166,— O.

Akcje Przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Cegielski H. I em. zł. 35,— O.

Tendencja: Spokojna.

Giełda warszawska

dnia 24 czerwca 1929 r.

Waluty Gotówka

Dol. Stan. Zjedn. tr. 8,88 sp. 8,90 kup. 8,86

Dewizy

	tr.	123,82 sp.	124,13 kup.	123,51
Be. gja	043,23	043,34	043,13	
London	008,90	008,92	008,88	
Nowy Jork	034,88	034,97	034,50	
Paryż	026,42	026,48	026,36	
Praga	125,30	125,67	125,00	
Wiedeń	046,66	046,78	046,54	
Włochy	171,65	172,08	171,22	
Szwajcaria				

Papiery państwowe i obligacje

4% poz. inwest.	000,00	107,50	106,00
5% poz. premi. dol.	000,00	163,00	163,50
10% poz. kol.	000,00	0,00	102,50
5% poz. kol. konw.	000,00	000,00	056,00

Akcje w złotych:

Bank Dysko towy	000,00—126,00
Bank Handlowy	000,00—116,00
Bank Polski	000,00—163,00
Bank Zw. sp. Zarobk.	000,00—078,50
Sila i Swiatlo	0,00—125,00
Cegielski	000,00—0,60
Lilpop	000,00—028,50
Modrzejów	023,50—023,00
Norblin	000,00—170,00
Starachowice	000,00—02,00

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg
reszta za 100 kg

Berlin, dnia 24 czerwca 1929

Pszemica m. archijska	212,00—220,00
lipiec	229,00—230,00
wrzesień	243,00—243,50
Tendencja dla pszenicy mocna.	
Zyto m. archijskie	191,00—193,00
lipiec	203,75—204,75
wrzesień	217,50—218,50

Tendencja dla żyta mocna.

Jęczmień Pastewny i przemysłowy	176,00—182,00
Tendencja dla jęczmienia spokojna.	
Owies m. archijski	178,00—188,00
lipiec	000,00—188,00
wrzesień	000,00—197,00
Tendencja dla owsa spokojna.	
Maka psz. bia.	25,50—29,00
Tendencja mocna.	
Maka tytnia	26,00—28,25
Tendencja mocna.	

Otręby ps.enne	11,50—11,75
Otręby żytnie	11,50—12,00
Groch Victria	40,00—48,00
Groch jadalny polny	28,00—34,00
Groch pastewny	21,00—23,00
Peluszka	25,00—26,00
Bób polny	21,00—23,00
Wyka	27,00—30,00
Lubin niebieski	18,50—19,50
Lubin żółty	28,00—30,00
Seradela nowa	00,00—00,00
Makuch cz. pakowy	00,00—18,50
Makuch liny	21,30—21,60
Wyłoki suszone	00,00—10,00
Sról Soja	18,30—19,10
Platki ziemniaczane	16,00—16,60

*) Ziemniaki.

Ziemniaki złote 2,10—2,30
białe, czerwone bez zainteresowania

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 24 czerwca 1929.

Wyplaty na Warszawę: 46,875—47,075
Noty wielkie: 46,80—47,20

Koniec wojny z Kościołem w Meksyku

Radość wśród ludności

Wiedeń, 24. 6. (PAT.) Dzienniki donoszą z Meksyku: Trwająca trzy lata w Meksyku wojna z Kościołem została definitywnie zlikwidowana. — Urzędowo donoszą, że prezydent Portez Gil i pełnomocnik Papieża podpisali umowę, którą Ojciec Święty telegraficznie zatwierdził.

Odprawianie nabożeństw rozpocznie się od dnia dzisiejszego. W całym Meksyku panuje wielka radość.

Według zawartej umowy, nauka religii nie będzie się odbywała ani w szkołach publicznych, ani też prywatnych. Nauka religii uznana została za wyłączną sprawę Kościoła i będzie się odbywać bez przeszkód w gmachach, należących do Kościoła. Tylko ci duchowni, którzy będą wyznaczeni przez hierarchię kościelną, będą mogli być zarejestrowani w myśl ustaw amerykańskich.

Rokowania rumuńsko-węgierskie w sprawie optantów — przerwane

Odpowiedź Budapesztu na notę rumuńską w sprawie mowy hr. Bethlena

Wiedeń 24. 6. PAT. Po ukończeniu rokowań węgiersko-rumuńskich w sprawie optantów wydany został wspólny komunikat, który stwierdza, że dotychczas nie u-

Obchód 10-lecia Traktatu Wersalskiego

przez Zw. Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego

Z inicjatywy Związku Towarzystw Uczestników Powstania Wielkopolskiego odbył się wczoraj przed południem uroczysty obchód, mający na celu uczczenie 10 rocznicy podpisania Traktatu Wersalskiego. W uroczystości uczestniczyły liczne delegacje Towarzystw Uczestników Powstania tak z miasta Poznania jak i z prowincji. Wśród licznych sztandarów znajdował się również sztandar okręgu poznańskiego Sokola z członkami zarządu w mundurach. Przybyła także delegacja Stowarzyszenia Faszystów.

Rano o godzinie 9 odbyła się w Kolegiale Farnej uroczyste nabożeństwo, odprawione przez ks. prałata Prądzyńskiego, który zarazem przemówił w podniosłych słowach do uczestników.

Po nabożeństwie uformował się pochód, który poprzedzany orkiestrą zakładów fabrycznych firmy H. Cegielski, udał się do sali restauracji Boulevard przy pl. Nowomiejskim na uroczystą akademię.

O godzinie 11 na sali przybranej sztandarami i portretami członków Komitetu Narodowego w Paryżu Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego w chwili restauracji Traktatu Wersalskiego im. Polski, zagaił uroczystość prez. Związku Tow. Uczestników Powstania dr. Czesław Meissner, wskazując na zbliżający się moment wielkiej rocznicy. Uczestnicy Powstania Wielkopolskiego święcą tę chwilę jako uroczystość, stanowiącą zwycięskie zakończenie zbrojnego wysiłku.

Następnie przemówił poseł prof. dr. Stefan Dąbrowski. W wywodach swych, nacechowanych głęboką znajomością zmagania się polskiej myśli narodowej, wskazał na fluktuację myśli politycznej we wszystkich zaborach. Po traktacie brzeskim (9. II. 1917), w którym usiłowali Niemcy ponownie dokonać podziału ziem polskich, zalała się ostatecznie błędna w opinii publicznej polityka N. K. N. We wszystkich zaborach kształtowało się coraz wyraźniej przekonanie, że wyzwolenie Polski przyjsć może tylko ze strony państw Koalicji, krwawiącej jeszcze w wielkiej wojnie. Szczególnie silnie przedstawił znakomity mówca wielką tragedję narodu polskiego, krwawiącego w bratobójczych szeregach. Nie wprowadziła jednak w błąd braci naszych pod zaborem rosyjskim odezwa w. księcia Mikołaja Mikołajewicza, ani tak samo akt listopadowy z 1916 r. obłudnych władz okupacyj-

Powstania Wielkopolskiego

nych, które dając Polakom namiastkę wolności, chciały przedewszystkiem utworzyć z sił polskiego społeczeństwa półmilionową co najmniej armję dla zwyciężenia Koalicji. Społeczeństwo polskie w b. zaborze rosyjskim nie dało tych sił okupantom. Był to fakt niesłychanej doniosłości, który zaważył niewątpliwie na szali zwycięstwa w wielkiej wojnie.

W b. zaborze pruskim nie było złudzeń. Naród polski zaboru pruskiego zrozumiał i czuł, że jedynie pogrom Niemiec przywrócić nam może niepodległą Polskę.

We wszystkich zaborach dojrzewała myśl polska, którą przygotowali członkowie Komitetu Narodowego w Paryżu, Roman Dmowski z gronem dojrzałych ludzi w Europie i Ignacy Paderewski, w Stanach Zjednoczonych Ameryki. W miarę przewlekania się wojny, dojrzewająca jednolita opinia trzech zaborów wzmacniała Komitet Narodowy w Paryżu w jego poczynaniach, wieńcząc je dojrzałym owocem, jakim było podpisanie Traktatu Wersalskiego w dniu 28 czerwca 1919 r., poręczającego wolność Polsce jako mocarstwu niezależnemu z dostępem do morza.

W Traktacie Wersalskim jest ustęp, który mówi: „Niemcy zrzekają się praw do Polski zagrabionej”. — Był to triumf dziejowej sprawiedliwości.

Burzliwymi oklaskami podziękowano mówcy i wznoszono okrzyki na cześć Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego.

Również gorącymi oklaskami przyjęło zebranie przemówienie prezesa Przewodnictwa Dzielnicy Wlkp. Sokola red. Wolskiego, który wskazał na pokrewieństwo idei sokolej i uczestników powstania. Prezes Związku Tow. Uczestn. Powst. dr. Cz. Meissner podkreślił następnie gotowość tegoż do obrony granic, zawartych Traktatem Wersalskim i wznosił okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Orkiestra odegrała hymn narodowy poczem wśród burzy oklasków został odczytany telegram holdowniczy do Prezydenta Rzeczypospolitej.

Na zakończenie przedłożył prezes dr. Meissner przyjęte owacyjnie telegramy do Romana Dmowskiego i Ignacego Paderewskiego jako tych, którzy imieniem Polski podpisali Traktat w Wersalu. Po akademii w tłumnym pochodzie wyruszone przez miasto celem zbiorowego zwiedzenia P. W. K. (k)

narodzie ducha, i po ponownej produkcji chóru „Lutni” zebranie zakończono w podniosłym nastroju wśród gromkich okrzyków ku czci Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Romana Dmowskiego.

Zebranie w Garwolinie — Przemówienie sen. Kozickiego.

Garwolin, 24. 6. (Tel. wł.) Dla uczczenia dziesięciolecia Traktatu Wersalskiego odbyło się w Garwolinie z inicjatywy miejscowego Koła Stronnictwa Narodowego zebranie, na które stawili się bardzo licznie obywatele z miasta i okolicy.

Zagaił zebranie i przewodniczył prof. Klicki, poczem senator Stanisław Kozicki, który był, jak wiadomo sekretarzem generalnym delegacji polskiej na konferencję pokojową, przypomniał ważniejsze momenty konferencji, przytaczając szereg wspomnień osobistych a następnie przedstawił znaczenie traktatu w dziejach Polski. W zakończeniu swego przemówienia wskazał mówca na to, jaką politykę zewnętrzną i wewnętrzną powinna prowadzić Polska, by niepodległość zdobytą wskutek wielkiej wojny utrwalić, a potęgę państwa polskiego rozwinąć i ugruntować.

Następnie p. Klicki omówił zagadnienia bieżące doby obecnej. Zebranie zamknięto wśród podniosłego nastroju.

Otwarcie III. Zjazdu Polsk. Techników Zrzesz.

W obecności około 300 uczestników odbyło się wczoraj w Auli Uniwersytetu uroczyste otwarcie III. Zjazdu Polskich Techników Zrzeszonych. Zjazd otworzył prezes Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych p. inż. Stanisław Rybicki, który powitał licznie przybyłych przedstawicieli władz, podziękował J. M. rektorowi Niezabitowskiemu za udzielenie sali i auli uniwersytetu dla zjazdu, poczem przypomniał zebranym, że zjazd obecny jest kontynuacją poprzedniego, II-go zjazdu we Lwowie, którego hasłem było: „praca gospodarna na przyszłe pięciolecie”, co będzie również tematem obrad obecnego zjazdu. Przemówienie swe zakończył p. Rybicki okrzykiem na cześć Pana Prezydenta Rzplitej.

Następnie przemawiali kolejno przedstawiciele władz państwowych i miejskich a więc p. radca Trawiński imieniem województwa, p. komandor Firich imieniem władz wojskowych, p. radca Ruciński imieniem prezydenta Ratajskiego, p. inż. Dembicki imieniem prezesa Dyrekcji Poczty i Telegrafów oraz p. prezes D. K. P. inż. Ruciński osobiście. Mówcy ci powitali zjazd imieniem władz, które reprezentowali, zwracając się szczególnie serdecznie do gości z zagranicy. W odpowiedzi na to zabrał głos p. inż. Saffi, prezes F. I. S. oraz przewodniczący Związku Inżynierów Bułgarskich, który podziękował za serdeczne przyjęcie, wyraził swój głęboki podziw dla pracy polskiej techniki, przede wszystkim dla P. W. K., na której technika zajmuje tak poczesne miejsce, oraz zaznaczył, że zjazd obecny będzie poważnym krokiem naprzód w dziele zbratania narodów słowiańskich. Te same mniej więcej myśli i poglądy wyrazili i inni mówcy z pośród gości słowiańskich jak: p. inż. Awramowicz, prezes Związku Zrzeszeń Technicznych Jugosławji, inż. Picman, prezes Związku Inżynierów Czeskich i Słowackich oraz inż. Łom-szakow, prezes Federacji Inżynierów Rosyjskich na Emigracji. Głos zabrał również przybyły na zjazd inż. W. F. Kosicki, prezes Centralnego Stowarzyszenia Inżynierów Polskich w U. S. A. Wszyscy oni przyznali trafność urządzenia zjazdu podczas P. W. K., pomimo że od ostatniego zjazdu upłynęło dopiero kilkanaście miesięcy, stwierdzili doskonale przygotowanie i przyjęcie zjazdu przez komisję zjazdową i wyrazili swój podziw dla P. W. K.

W odpowiedzi na te liczne przemówienia podziękował gościom p. prez. Rybicki wznosząc okrzyk na cześć braci Słowian, którzy zebrani entuzjastycznie powtórzyli.

Z kolei przystąpiono do wyborów prezydium, w wyniku których ukonstytuowało się prezydium honorowe w osobach pp.: wicewojewody Gronziewicza, dowódcy O. K. gen. Dzierżanowskiego, prezydenta Ratajskiego, J. M. rektora Niezabitowskiego, prezesa D. K. P. Rucińskiego, prezesa D. P. i T. Kaźmierskiego, prezesa Okr. Urzędu Ziemskiego Radwana i starosty krowego Begalego. Do prezydium rzeczywistego weszli pp.: prez. Rybicki, inż. A. Kamiński, inż. X. Gnoiń-

**ZNKOMITA
WODA KOŁONSKA
MAJOLA**

Pw 10885-62.42

ski, inż. B. Dering, inż. R. Podolski i inż. St. Rochowicz. Ten ostatni przedstawił następnie zebranym program prac Zjazdu. Całość materiału została podzielona między 10 sekcji fachowych, które będą obradować w ciągu niedzieli i poniedziałku, 23 i 24 b. m., poczem gotowe tezy i postulaty przedłożą na zebraniu plenarnym do zatwierdzenia przez gremjum zjazdu. Na tem posiedzenie zamknięto i przystąpiono do prac poszczególnych sekcji.

**KUP LOS
P. W. K.**

Tylko 3 zł. Cztery główne wygrane wartości po 75000 i wiele tysięcy innych.

nr 11235

Półmilionowy przyrost ludności

Warszawa, 22. 6. (Tel. wł.). W r. 1928 przyrost naturalny ludności w Polsce przedstawiał się następująco: Małżeństw zawarto ogółem 294.788, żywych niemowląt przyszło na świat 983.720, zmarło osób 504.569. Przyrost naturalny zatem w r. 1928 wyniósł 479.151 osób.

W porównaniu z r. 1923 przyrost naturalny zmniejszył się o 40.795 osób, w porównaniu zaś z r. 1927, wzrósł o 51.785 osób.

Znowu sukces polski na Śląsku czeskim

Cieszyn, 22. 6. (Tel. wł.) W Stanisławicach koło Czeskiego Cieszyńska odbyły się w tych dniach wybory do rady gminnej. Dotychczas Polacy posiadali tam 5 mandatów na ogólną liczbę 18-tu. Obecnie uzyskali 7 z listy samodzielnej, zaś 2 mandaty uzyskali z listy czesko-polskiej. Jest więc możliwość wyboru polskiego burmistrza.

Po powrocie króla Jerzego do zdrowia.

London 24. 6. PAT. Król Jerzy wraca do Londynu z zamku windsorskiego w dniu 1 lipca r.b. Drogę tę król odbędzie w towarzystwie królowej samochodem. Jeśli pogoda pozwoli, para królewska zmieni w pobliżu Londynu samochód na otwarty powóz, aby przy wjeździe do stolicy obywatele mogli powitać króla.

W dniu 7 lipca odbędzie się w katedrze Westminsterskiej uroczyste nabożeństwo dziękczynne z powodu powrotu króla do zdrowia. Następnego dnia król i królowa odjadą do Sandringham, gdzie bawić będą około miesiąca. Przejazd przez ulice Londynu otwartym powozem zaprojektowany został zgodnie z życzeniem króla. Formalne otwarcie parlamentu odbędzie się następnego dnia po przybyciu króla do Londynu, jednakże, z uwagi na słabe jeszcze zdrowie króla, mowę tronową odczyta w izbie lordów w obecności zgromadzonych członków obu izb lord kanclerz Sankey.

LOTERIA P. W. K.

4 razy 75.000

LOS 3 ZŁ.

wartości

Fanty wartości od 100 zł wzwyż, których wygrający dla siebie zużytkować nie może lub nie chce, odkupuje zorganizowane w tym celu konsorcjum w Poznaniu do nominalnej wartości, za potrąceniem tylko 15% na koszty handlowe. Wygotowane gotówki w Polskim Banku Handlowym w Poznaniu. nw 1123.

KINO RENAISSANCE
Od dziś

Cień Szerloka Holmesa
dramat, śmiech, satyra i zagadka. Nadprogram — znakomita komedia. bpw 3792

KINO „METROPOLIS“

Od poniedziałku

rozkoszna Dina Gralla w miłutkim filmie, p. t.

„Piękne nóżki zwyciężają“

Początek przedstawień o godz. 7 i 9

nw 10732/3

KINO APOLLO

Dziś premjera!

Zabawa w miłość

Ruth Weyher - Hans Junkermann. Przedstawienia o godz. 5,30, 7,30 i 9,30.

Uroczysta akademja w Krakowie — Przemówienia prof. Wł. Konopczyńskiego, prof. Grabskiego i przedstawiciela Młodych

Kraków 24. 6. (Tel. wł.) W sali Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń odbyła się wczoraj w południe zapowiadana akademja ku uczczeniu dziesięciolecia Traktatu Wersalskiego. Na akademję przybyły tłumy publiczności ze wszystkich warstw społeczeństwa krakowskiego, tak, że sala była wypełniona po brzegi.

Zebranie zagał prof. dr. W. Konopczyński, podnosząc, że zwykle cści się pamięć dni zwycięstwa lub osób, których działalność zaznaczyła się skutecznie dla danego narodu, natomiast wspomnienia związane z tym czy innym pokojem, są prawdziwą rzadkością. Polska ma szczególnie powód, aby uczcić dziesięciolecie tego traktatu pokojowego, który po 150 latach nie-

woli przywrócił nasze niepodległe państwo.

Główny referat o znaczeniu i istocie Traktatu Wersalskiego wygłosił prof. uniwersytetu lwowskiego dr. Stanisław Grabski, członek Komitetu Narodowego w Paryżu, który ezerpiąc z autentycznych materiałów, w przeszło półtoragodzinnym wykładzie, wysłuchanym z niesłabnącem zainteresowaniem, dał syntezę traktatu.

Mówca podniósł wiekopomne zasługi Komitetu Narodowego i jego prezesa Romana Dmowskiego.

Po przemówieniu przedstawiciela młodzieży, prezesa Krakowskiego Komitetu Akademickiego, p. St. Klimeckiego, który złożył hołd pokoleniu starszym, za to, że podtrzymywało w

Wszepolski Zjazd Bractw Kurkowych

Nabożeństwo u Fary — Pochód — Defilada

Już od samego rana rozpoczęły się w niedzielę 23 b. m. uroczystości III. Wszepolskiego Kongresu Zjednoczenia Bractw Strzeleckich R. P. — połączone z 675 letnim jubileuszem Bractwa Kurkowego w Poznaniu, istniejącego od roku 1253.

O godz. 6 odbyła się pobudka, a o godzinie 8.15 — wszystkie bractwa poczęły gromadzić się w Ogrodzie Zoologicznym pod swymi sztandarami. Poczem o godz. 9.15 — cały pochód — z zarządem Zjednoczenia na czele — ruszył przy dźwiękach orkiestr do kościoła farnego na uroczyste nabożeństwo. Barwny ten korowód ciągnął się prawie bez końca. Piękne szczególnie wrażenie wywarła posuwająca się w karnym szyku na czele

grupa Mieszczańskiego Tow. Strzeleckiego ze Lwowa w kontuszach, jak również piękna grupa Tow. krakowskiego.

Olbrzymi kościół farny zdolał zaledwie pomieścić braci. Las sztandarów ustawił się przed wielkim ołtarzem, gdzie uroczyste nabożeństwo odprawił ks. oficjal kan. dr. Zwolski. Podniosłe kazanie wygłosił ks. prob. Putz.

Po nabożeństwie uformował się pochód, który wyruszył do sali reprezentacyjnej P. W. K. W czasie pochodu zgromadziły się obok zamku naczelne władze Bractwa, przedstawiciele władz itd., by odebrać defiladę, która wypadła znakomicie. Lwowskich, krakowskich braci i inne grupy publiczność witała entuzjastycznie okrzykami.

Uroczystość otwarcia Kongresu

W sali reprezentacyjnej, przybranej rzeźbami zielenią i kwiatami, panował niezwykle nastrój. W pierwszych rzędach miejsce zajęły władze duchowne, świeckie i wojskowe, na estradzie zaś naczelne władze Bractw Kurkowych z wybitnymi gośćmi w otoczeniu licznych sztandarów. Przybyłego na salę J. E. ks. bisk. Dymka powitaj zebrań gromkimi okrzykami. Następnie odśpiewano wspólnie „Boże coś Polskę” przy akompaniamencie organów. Na mównicę wszedł prezes Zjednoczenia dr. Głowacki, który powitał zgromadzonych, poczem wskazując na wielkie zasługi śp. marszałka Foch'a około sprawy powstania i rozbudowy Polski, wezwał do uczczenia pamięci jego przez powstanie.

Następnie zabrał głos zasłużony dla idei Zjedn. braci kurkowej prezes Zjedn. J. Łuczak, który witał kolejno władze i wszelkie bractwa, jak lwowskie, krakowskie, wileńskie, śląskie, pomorskie, nadnoteckie itd., poczem dla każdego znalazł słowa uznania dla zespolonej pracy. Osobno witał prez. miasta p. Ratajskiego, oraz jubilat, miejscowe Bractwo Kurkowe, obchodzące 675 letni jubileusz.

Dalej przemawiał prezes Michałowicz, który stwierdza, że z niewymowną radością i prawdziwą dumą narodową obchodzi dzisiaj Bractwo Kurkowe w Poznaniu uroczystość 675-cio letniego jubileuszu. Dzięki wielkiemu zrozumieniu władz Zjednoczenia, święta ta połączone zostały z Wszepolskim Kongresem Strzeleckim, który przypadł właśnie w tym okresie, kiedy dla uczczenia i upamiętnienia dziesięciolecia rocznicy wskrzeszenia naszej Ojczyzny, cały naród polski gromadzi się tłumnie na ziemi pierwszych książąt polskich w Poznaniu, tam, gdzie nieugięta wola i dumna narodu wzniosła wspaniałe budowle na przestrzeni otwartej Powszechniej Wystawy Krajowej, by zdumionym oczom całego świata pokazać, że Polska, to państwo realne, a naród jego zawsze gotowy do największych wysiłków, poświęceń i czynu w obronie własnych praw i niepodległości Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. — To też dzisiaj nieokreślona radość i wdzięczność przenika serca naszych braci wobec zaszczytu, który ich spotyka ze strony wysokich i dostojnych gości, jak również gdy mile i serdecznie powitać mogą bliskich i drogich Szanownych Braci Kurkowych i Strzeleckich całej Polski braterskim hasłem: Czołom!

Wśród organizacji narodowych, które dotąd zaszczytnie i chwalenie przetrzymały wielowiekową nieistnienia swego są bezzaprzeczenia Bractwa Kurkowe i Strzeleckie z wielką i piękną tra-

dycją oraz historią, wskazującą na ich bardzo poważne zasługi wobec Państwa i narodu polskiego.

Następnie mówca zobrazował działalność bractw kurkowych, oraz zaznaczył zgromadzonych z historią ich.

W dalszym ciągu wiceprezes St. Maciejewski, uznając pracę prezesa honorowego Zjednoczenia dr. Głowackiego dla dobra Zjednoczenia, wręczył mu stosowny piękny dyplom i złoty łańcuch. Długoletni prezes bractwa Piotr Michałowicz w dowód zasług położonych dla dobra bractwa otrzymał piękny historyczny złoty łańcuch z medalem.

Z kolei serdeczne przemówienie wygłosił prezydent Ratajski, stwierdzając, że bractwa kurkowe są szkołą ducha obywatelskiego i wyraża życzenie, by Zjazd przy czynił się do spotęgowania uczuć narodowych. Nie mniej serdecznie była przemowa ks. biskupa Dymka.

Bardzo pięknie przechrócił wiceprezes Mieszczańskiego Tow. Strzeleckiego we Lwowie Jan Sudhoff. Przybywam z miasta mogił i krzyżów, gdzie zawsze nieustannie się zmagać trzeba z wrogiem — mówi p. Sudhoff — by powitać Zjazd im. b. prezydenta m. Lwowa Neumanna. Mówca następnie im. Mieszczaństwa lwowskiego składa hołd Poznaniowi, za twórczy wysiłek w stworzeniu dzieła tak pożądanego jakim jest P. W. K. W końcu wręczył Bractwu poznańskiemu wspaniałą obraz pendzla prof. Bałowskiego, ofiarowany Bractwu przez Mieszczaństwo Tow. Strzeleckie we Lwowie z okazji 675-lecia. Na tarczy widnieją prezes Tow. J. Neumann, marszałkowie K. Witski i Turkowski, król kurkowy dr. B. Ostaszewski, który również bierze udział w Zjeździe, wiceprezes Sudhoff, skarbnik M. Olszewski i gospodarz C. Müller.

Dalej przemawiali wiceprezes krakowskiego bractwa dr. Schneider i wielu innych.

Po oficjalnych przemówieniach odbył się w sali Ogrodu Zoologicznego wspólny obiad, poczem o godz. 16 nastąpił wymarsz na strzelnicę do Szelaga, gdzie nastąpiło otwarcie strzelania konkursowego i jubileuszowego przez oddanie strzałów honorowych na cześć Prezydenta Rzplitej itd.

Przy pierwszym strzale kompania honorowa prezentowała broń a orkiestra odegrała hymn narodowy.

Od poniedziałku 24 bm. do 4 lipca odbywać się będą dalsze strzelania. Zjazd jest wymownym dowodem, że bractwa kurkowe i strzeleckie stoją istotnie na wyżynie swoich tradycyjnych zadań i że są wychowane w karności narodowej, oraz owiane duchem patriotycznym. (z)

Województwo pomorskie funduje statek „Pomorze”

który zastąpi nieużyteczny już „Lwów”

Na posiedzeniu plenarnym Wojewódzkiego Komitetu Floty Narodowej, jakie się odbyło 15 b. m. w Toruniu, zapadła uchwała nabycia w Hamburgu statku gotowego o wyporności 2600 tonn, nadającego się jako statek szkolny do szkolenia oficerów dla marynarki handlowej. Służący dotychczas temu celowi statek „Lwów” powoli staje już nieużyteczny.

W ten sposób Pomorze pragnie uczcić czynem dziesięciolecie Niepodległości Polski. Ze sprawozdania skarbnika komitetu wynika, że dotychczasowe rezultaty zbiórki przedstawiają się następująco: a) Wpływy gotówkowe 60 293.87 zł, b) Zadeklarowane przez samorządy i inne instytucje, a stojące do dyspozycji komitetu kwoty 170 885 zł, co stanowi razem 231 178.87 złotych.

Ponadto spodziewane są do końca

bieżącego roku prelimitowane z wkładów samorządów i innych instytucji 126.881 zł i ze sprzedaży znaczków wśród urzędników państwowych, wojska i doraźnych ofiar 150 000 zł, co stanowi razem 176 811 zł.

Wydatki administracyjne wyniosły od listopada 1928 r. do 15 czerwca 1929 r. 5 809.50 zł, t. j. niespełna 4 proc. dotychczasowych wpływów.

Ze sprawozdania organizacyjnego wydziału wykonawczego podnieść należy fakt zorganizowania 12 Powiatowych Komitetów Floty Narodowej oraz 149 kół lokalnych. Pod tym względem województwo pomorskie zajmuje pierwsze miejsce wśród innych ziem Rzeczypospolitej. Sekretarz Komitetu podkreślił bardzo owocną współpracę całej prasy pomorskiej z Komitetem, dzięki której osiągnąć można było tak ładne wyniki finansowe.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Kłopoty towarzystwa „Riunione”

Zagraniczna prasa ekonomiczna (vide „Wiener Bank und Börsenzeitung” Nr. 20, 21 i 23) podaje ciekawe szczegóły, dotyczące zmian w stanie majątkowym tryesteńskiego towarzystwa ubezpieczeń p. n. „Riunione Adriatica di Sicurtà”, które posiada swe agendy w różnych krajach, między innymi również oddział w Polsce, dopuszczony do działalności na całym terenie naszego państwa na podstawie koncesji z 1926 r.

Ze względu na to, że towarzystwo „Riunione” rozwinęło swą działalność u nas na szeroką skalę, starając się w sposób dość obcesowy wejść na nasz rynek, wypadnie nam przeto bliżej poinformować szerokie sfery naszych czytelników o tem, co pisze prasa zagraniczna na temat strat, poniesionych przez omawiane towarzystwo, aby w ten sposób przestrzec społeczeństwo nasze przed możliwymi ewentualnościami dla tych, którzy wchodzą w stosunki ubezpieczeniowe z tem towarzystwem.

Towarzystwo „Riunione” jako przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe powinno było lokować swe rezerwy w wartościach, które nie podlegają łatwo zmianom koniunkturalnym, a więc w nieruchomościach, pożyczkach hipotecznych, papierach procentowych i t. p., natomiast stronić od wszelkiej działalności założycielskiej różnych przedsiębiorstw, gdyż jest to związane zawsze ze znaczną dozą ryzyka. U nas, jak wiadomo, Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń pilnie śledzi za tem, aby towarzystwa ubezpieczeń nie wdawały się w jakiegokolwiek ryzykowne operacje, to też nie wolno im lokować rezerw w żadnych akcjach, nawet akcjach Banku Polskiego, aby nie narażać na straty przez fluktuacje koniunkturalne na rynku akcyjnym majątku towarzystwa, stanowiącego gwarancję dla ubezpieczonych przy likwidowaniu świadczeń.

Otóż, okazuje się, że T-wo „Riunione” wdało się w różne kombinacje założycielskie, należąc między innymi do t. zw. koncernu Brunnera, który zbankrutował przez załamanie się przedsiębiorstwa „Siemat”, należącego również do wzmiankowanego koncernu, a prowadzącego działalność wybitnie handlową, sięgającą aż do Polski, wskutek czego kilka firm łódzkich przez upadek tego przedsiębiorstwa jest poszkodowanych. W ten sposób T-wo „Riunione”, w którego ręku był wielki pakiet akcji upadłych przedsiębiorstw, poniosło olbrzymie straty idące w dziesiątki milionów lirów, co wywołało trudności płatnicze towarzystwa, zmuszonego drogą różnych przegrupowań w posiadany portfelu papierów wartościowych szukać pomocy dla uzyskania gotówki, potrzebnej na regulowanie strat, wynikłych przez krach koncernu Brunnera.

Skoro wiadomości o stratach, poniesionych przez „Riunione”, przedostały się na giełde w Tryjeście, wywarło to wielką panikę, wskutek której akcje tego towarzystwa, uważane dotąd jako jedna z najlepszych lokat, spadły w kursie o 1000 lirów, po ogłoszeniu zaś bilansu „Riunione” za rok ostatni o dalsze 2000 lirów. Również wielkiej obniżki doznały te akcje na innych giełdach europejskich.

Na skutek przemian, jakie zaszły w majątku T-wo „Riunione” przez podane wyżej fakty „Wiener Bank und Börsenzeitung” podaje, iż oficjalne czynniki włoskie liczą się poważnie z bliskim końcem działalności tego towarzystwa. Nic dziwnego, towarzystwo ubezpieczeń, które ma szereg oddziałów poza granicami kraju własnego, jest trudne do skontrolowania w swej działalności, dlatego też, będąc pod kierownictwem osób, które posiadają pociąg do spekulacji, łatwo może wejść w swej działalności lokacyjnej na tory niebezpieczne, które raz mogą przynieść wielkie zyski, innym razem olbrzymie straty, decydujące o losie przedsiębiorstwa. Poza tem, naszym zdaniem, wielką szczerze interesom towarzystwa „Riunione” przynosi jego polityka oddziałów zagranicznych. Oddział w Polsce według świeżo ogłoszonego sprawozdania (vide „Gazeta Lwowska” z dn. 30 maja r. b.) dał w 1928 roku strat 1.003.713.10, jeżeli więc w podobny sposób są prowadzone inne oddziały zagraniczne, łatwo sobie wyobrazić wpływ ogólnej ich spłacalności na całokształt interesów towarzystwa. Kto zna bliżej działalność

oddziału w Polsce t-wo „Riunione” tego zupełnie nie zdziwi tak wysoka pozycja strat, bowiem oddział prowadzi gospodarkę rujnąjącą przez bezużyteczne wyrzucanie pieniędzy na prawo i na lewo na t. zw. cele organizacyjne, co jest w 75% bezpowrotną zatrutą kapitału, przyczem podobna taktyka, nie dająca ubezpieczonym żadnego pożytku, sprawia chaos na rynku pośrednictwa ubezpieczeniowego, przyczyniając w ten sposób wielką szkodę towarzystwom krajowym, które muszą pracować z „kredką w ręku”, nie mogąc, ani też nie chcąc bezpłodnie wyrzucać pieniędzy, wędrujących do rąk agentów ubezpieczeniowych. Owocem rozrzutności t-wo „Riunione” w Polsce przeto jest fakt, że do towarzystwa tego garnie się z pośród pośredników wiele elementów wątpliwej wartości, które odpadły od wszystkich innych towarzystw, gdzie trudniej otrzymywać zaliczki na pracę niewykonaną.

Z powyższego wypływa dla naszych stosunków ta nauka, że należy być ostrożnym przy zawieraniu umowy o ubezpieczenie i raczej stronić od towarzystw zagranicznych, gdyż grozi to różnemi komplikacjami nietylko na wypadek powikłań politycznych, ale również w czasie pokoju, gdy się ma do czynienia z faktami, podobnemi do wyżej opisanego. O wiele pewniej natomiast jest ubezpieczać się w towarzystwach krajowych, gdyż usilna kontrola ze strony władz państwowych ochrania interesy ubezpieczonych przed wszelkimi niebezpieczeństwami.

KRONIKA GOSPODARCZA

(z) Bezcłowy wywóz owsa. Na wniosek komitetu Ekonomicznego uchwalono na jednym z ostatnich posiedzeń Rady Ministrów zezwolenie na bezcłowy wywóz owsa. Tekst rozporządzenia ukaże się w tych dniach w Dzienniku Ustaw. Projektowane wprowadzenie kontyngentu wywozowego na owies zostało w ostatniej chwili zaniechane. Nie należy się jednak spodziewać jakiegokolwiek zwyżki ceny owsa z tej przyczyny, gdyż owies na rynkach zagranicznych jest tańszy.

(k) Bank m. Poznania. Magistrat przyjął do wiadomości ogłoszony w tych dniach bilans Banku m. Poznania. Cyfry te dają ciekawy pogląd na rozwój pewnej gałęzi gospodarki miejskiej w cyfrach. Bank Miasta Poznania, wykazuje za czas trzech kwartałów (1. 4. - 31. 12. 1928 r.) obrótów ogólnych 31 milionów zł.

(k) Kład obejmie sanu eksploatację Puszcz Białowieskiej. W min. rolnictwa podjęte będą niebawem pertraktacje z przedstawicielami spółki Century co do likwidacji eksploatacji przez nią puszczy białowieskiej. Należy wyjaśnić, że na podstawie umowy, traci spółka w razie niedotrzymania warunków złożoną kaucję 50 tys. funtów, oraz drzewo, stanowiące własność spółki. Wobec niedotrzymania terminu wpłaty rat, było ministerstwo zmuszone uznać koncesję za wygasłą i zająć kaucję. Zyczeniem ministerstwa jest, aby likwidacja odbyła się na drodze polubownej.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunek wagonowy, dostawa bieżąca, za 100 kg.:

Standardy: a) żyta poznańskiego 699.5 gr (118.7 f. w. h.); b) żyta pomorskiego 693.5 gr. (117.5 f. w. h.); c) pszenicy poznańskiej i pomorskiej 755 gr. (127.9 f. w. h.); d) owsa poznańskiego i pomorskiego 461.5 gr (77.9 f. w. h.); e) notowania maki żytniej na podstawie urzędowo ustalonego typu (70%).

Poznań dnia 24. 6. 1929.	
„Ceny orientacyjne” parytet Poznań	
Zyto	26,25—27,25
Uspokobienie spokojne.	
Perzica	45,00—46,00
Uspokobienie spokojne.	
Jęczmień przemiatowy	27,50—28,50
Uspokobienie spokojne.	
Owies	26,00—27,00
Uspokobienie spokojne.	
Maka żytnia w workach wadzących urzędowo ustalonego typu (7 %)	40,25
Uspokobienie spokojne.	
Maka pszena 65% w worku	66,00 70,00
Uspokobienie spokojne.	
Otręby żytnie	18,00—19,00
Otręby pszenne	20,25 21,25
Łubin niebieski	28,00—29,00
Łubin żółty	40,00—45,00
Tatarka	45,00—48,00
Ogólne uspokobienie spokojne.	

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Wszechsłowiański Złot Sokolstwa

Ogromne zainteresowanie — Cenne nagrody — Wykończanie boiska

Jak wielkie zainteresowanie wywołał Wszechsłowiański Złot Sokolstwa nie tylko w całej Polsce, lecz również i zagranicą; jakie znaczenie przypisują mu wszędzie — dowodem pomiędzy innymi służyć może jedyny bodaj tego rodzaju fakt, że specjalne cenne nagrody ofiarowały różne najwybitniejsze osobistości, a mianowicie: Prezydent Rzplitej Francuskiej p. Domergue; J. K. M. Aleksander I, Król S. H. S.; Prezydent Rzplitej Czechosłowackiej p. Massaryk i Księżę Yorku, drugi syn króla angielskiego. Nagrody te nadadzą specjalnego splendoru Złotowi, pobudzając szlachetną rywalizację, oraz podniecając równocześnie i tak już wzrastające z każdym dniem zainteresowanie.

Prace na boisku są na wykończeniu i wszystko będzie gotowe na czas.

Wybudowano zatem nowe trybuny tak, że ogółem siedzących miejsc będzie około 7 tys. a stojących ponad 10 tys. Dla wygody publiczności otworzy się 14 kas, aby można było szybko zapoznać się z biletami. Wskazane jest jednak skutecznie to w przedsięwzięciu, że względu na spodziewany ogromny popyt, w firmach: Wlekińskiego (hot. Bazar), Zygareńskiego (róg 27 Grudnia i Gwarnej) oraz „Dom Sportowy” (ul. św. Marcin). Dla prasy będzie zarezerwowanych na honorowej trybunie (pod dachem) 40 miejsc. Każda redakcja otrzyma legitymację na 2 osoby upoważniającą do bezpłatnego wejścia na wszystkie imprezy, w związku ze Złotem; legitymacje te są do odebrania w sekretariacie (ul. św. Marcin 35 parter, prawo).

KALENDARZYK

Poniedziałek, 24 czerwca 1929

Słońce: wschód 3,30; — zachód 20,19; — długość dnia 16 godz. 49 min
Księżyc: wschód 22,31; — zachód 4,56; — po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.
Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska plus 10 st. C. Pochmurno. Wiatr zachodni. Ciśnienie atmosferyczne 743 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 17 st. Cels., najniższa plus 9 st. Cels. Ilość opadu 4 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Drog Wodnych wczoraj i dziś plus 0,39 m.

Kal. rz.-kat.: Jan Chrzc.; jutro Prosper.
Kal. słow.: Janisław; jutro Rozmysław.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka 27 Grudnia, ul. 27 Grudnia 18. — Apteka pod Lwem, St. Rynek 75. — Apteka św. Piotra, plac Świętokrzyski

Jeżyce: Apteka Mickiewicza, ulica Mickiewicza 22.

Lazarz: Apteka Łazarska, ulica Małeckiego. — Apteka na Górczynie.

Wilda: Apteka „Fortuna”, G. Wilda.
W innych dzielnicach miasta apteki tam się znajdują.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy ul. Pocztowa 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, na-roznik Franciszka Ratajczaka i Artyleryjskiej otwarte jest w dnie powszednie od g. 9—18-tej, w niedzielę i święta od 9—14-tej.

WYKŁADY

— **O lotnictwie.** Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, Komitet Miasta Poznania, urządza we wtorek 25. bm. o godzinie 20 w gmachu Uniwersytetu Poznańskiego, przy ul. Wjazdowej w sali Lubrańskiego, wykład z przerozrąkami o lotnictwie i obronie przeciwgazowej, który wygłosi p. pułk. Wojnicz - Sianożęcki. — Wstęp od osoby 1 zł. Sprzedaż biletów u pp. Wlekińskiego, Aleje Marcinkowskiego (Bazar) i Szrejbrowskiego przy ulicy Fredry. Całkowity dochód przeznacza się na obronę przeciwgazową naszego miasta, jak budowę schronów przeciwgazowych i urządzeń alarmowych. Uprasza się wszystkich Obywateli o jaknajliczniejszy udział w wykładzie.

WYCHOWANIE, KURSY

— **Państwowy kurs wakacyjny w Inowrocławiu.** W lipcu 1929 r. odbędzie się w Inowrocławiu państwowy kurs dla nauczycieli wykwalifikowanych z języka polskiego i z nauki o Polsce współczesnej ze szczególnym uwzględnieniem stosunków gospodarczych Polski i oświaty pozaszkolnej. Wykłady będą na poziomie wyższego kursu nauczycielskiego. Kursiści będą mieli zapewnione bezpłatne mieszkanie, a za utrzymanie będą płacili około 3 zł dziennie. Kierownictwo kursu wystarało się dla kursistów o zniżki o platy kąpiel w Solankach w Inowrocławiu. Zgłoszenia na kurs przyjmuje jeszcze Inspektorat Szkolny w Inowrocławiu.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Związek Niższych Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów, Zarząd Okręgowy w Poznaniu.** Dnia 25 b. m. odbędzie się nadzwyczajne zebranie w sali p. Jarockiego przy ul. Maszalskiej 8 o godzinie 19,30, na które zapraszamy jak najuprzejmiej wszystkich członków jak i urzędników oraz sympatyków w celu wypowiedzenia się co do niewypłaconego dotychczas 25 proc. dodatku na Powszechną Wystawę Krajową. Zarząd.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Podczas złotu Sokolów.** Uruchamia się na czas od dnia 27 bm. do 1 lipca włącznie podczas Wszechsłowiańskiego Złotu Sokolów w Poznaniu, oddział pocztowo - telegraficzny. Oddział ten wykonywać będzie codziennie od godz. 8 do godziny 20 przyjmowanie listów poleconych i telegramów oraz sprzedaż znaczków pocztowych. Wymiana poczty odbywać się będzie z urzędem p. - t. Poznań 3, połączenie telegraficzne zaś z Urzędem Telegraficznym w Poznaniu.

— **Pielgrzymka do Częstochowy i Piekar.** Odjazd z Poznania w niedzielę, dnia 14 lipca o godz. 8,50. W intencji pielgrzymki odprawi się msza św. o godz. 6 rano w kościele OO. Jezuitów, poczem wyruszy w pochodzie procesyjnym na dworzec. Przyjazd do Częstochowy o godzinie 16,30. Pobyt na Jasnej Górze dnia 15 i 16 lipca. Odjazd z Częstochowy do Piekar dnia 17 lipca o godz. 6 rano, przyjazd do Piekar o godz. 8,25, następnie msza św., odpoczynek, odprawienie drogi krzyżowej na Kalwarię i zwiedzanie zabytków. Odjazd z Piekar o godz. 20,23, przyjazd do Poznania dnia 18 lipca o godzinie 5,35. Koszty podróży do Częstochowy i Piekar w obie strony dla członka kl. III wynoszą zł 33,50, kl. II zł 50,50; dla nieczłonka kl. III zł 37, kl. II zł 54. Zgłoszenia do dnia 3 lipca przyjmuje w godz. od 9—13 i 16—19 w sekretariacie Tow. Pielgrzym, Poznań, ul. św. Józefa 5, tel. 20-62.

— **Pielgrzymka do Ujścia na Kalwarię** na uroczystość Rozłania Krwi Pana Jezusa w dniu 7 lipca, będzie miała następujący program: Zbiórka na dworcu w sobotę dnia 6 lipca o godz. 14,30; odjazd o godz. 15,16, przyjazd do Ujścia o godz. 19,45. Wczorasz droga krzyżowa przy pochodniach. Powrót do Poznania w niedzielę dnia 7 lipca wieczorem. Koszty podróży w obie strony dla członków kl. III wynoszą zł 15, kl. II zł 20, dla nieczłonków kl. III zł 16, kl. II zł 21. Ostateczny termin zgłoszeń 3 lipca. Zgłaszać się można codziennie od godz. 9—13 i od 16—19 w sekretariacie przy ul. św. Józefa 5 ptr., tel. 20-62.

— **Poznańska Sodalicia Nauczycieli** zamierza urządzić rekolekcje zamknięte dla nauczycieli w Gostyniu na św. Górze u ks. Filipinów od poniedziałku, 22 lipca wieczorem do piątku 26 lipca po południu. Ogólne koszty utrzymania wynoszą dla członków Sodalicii 15 zł, dla niesodalistów 18 zł. Zabrać należy z sobą prześcieradło, poduszkę, koc i przybory toaletowe. — Wskazaną kwotę należy przelać równocześnie z zgłoszeniem na ręce prefekta Sodalicii p. Jasielskiego, G. Wilda 24 jak najprędzej, najpóźniej do 25 bm. Późniejszych zgłoszeń nie będzie można uwzględnić.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Egzamin malarski.** W dniu 20-go czerwca br. przed komisją egzaminacyjną przy Poznańskim Izbie Rzemieślniczej w zakładzie malarsko-dekoracyjnym cechmistrza p. Ignacego Wrembla pod przewodnictwem zast. przewodn. kom. egzam. mistrza malarskiego p. W. Kopecia, mistrza malarskiego p. A. Kaźmierczyka, czeladnika mal. p. A. Felda, jako też prof. p. Czesława Beila, złożyli egzamin czeladnicy następujący uczniowie: Czesław Dembiński, Kazimierz Szczepaniak, Leon Tomczak, Sylwester Wenzel. W serdecznych i gorących słowach przemówili do nowo wyszkolonych p. A. Kaźmierczyk i p. prof. Beil, zachęcając ich do dalszej owocnej pracy nie tylko w zawodzie, ale też przy dalszym kształceniu się na dzielnych obywateli dla dobra Kościoła, Państwa i Narodu.

— **Z targu.** Dnia 24. b. m. na pl. Sapińskiego płacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 4,80—5,20 zł; masła mleczarskiego 6,40—6,80 zł; twarogu 1,20—1,40 zł; 1 mendel jaj 2,50—2,60 zł; 1 litr śmietany 2,00—2,40 zł; 1 litr mleka pełnego 38—40 gr. Mięsa: 1 kg słoniny świeżej

3,20—3,40 zł; słoniny wędzonej 4,00—4,40 zł; wieprzowiny 3,20—4,00 zł; wołowiny 2,70—4,40 zł; cielęciny 3,20—4,00 zł; skopowiny 3,20—3,60 złotych; koziny 2,00 do 2,20 złotych; smalcu 4,00—4,20 złotych; mózgu cielęcego 1,50 zł; Drób: kaczka 5,00 do 8,00 zł; ge 9,00—15,00 zł; królik 3,00 do 3,50 zł; kura 4—9 zł; para gołębi 2—3 zł; indyk 10,00—15,00 złotych; perlica 4,50 do 5,00 zł; para kurcząt 4,00 do 6,00 zł. Ryby: 1 kg szczupaka 6,00 do 7,00 zł; karpia 7,00 złotych; karasia 3,40—4 zł; lina 4,80—5 zł; leszcza 4—4,40 zł; białych ryb 1,60—2,00 zł; okonia 3,00—3,60 zł; węgorza 5,60—6 zł; suma 4,00—5,00 zł. Jarzyny: 1 kg marchwi 60—80 groszy; pecek młodej marchewki 50—60 groszy; 1 kg ziemniaków 16 groszy; młodych ziemniaków 0,80—1,20 zł; 1 kg szpinaku 50—70 groszy; buraków 50—60 gr; 1 kg seleru 3—4 zł; 1 kg brukwi 30 groszy; 1 kilogram groszku strączkowego 1,20 do 1,40 zł; 1 kg jabłek 1,40 do 1,80 złotych; 1 kg maku 2,00 zł. litr oleju siemennego 2,80 zł; litr oleju makowego 3,20 zł — Główna sałatki świeżej 5 gr; pecek rzodkiewek 30—40 gr; 1 kg rabarberu 30—40 gr; 1 kg agrestu 1—1,20 zł; czereśnie 2,80 do 3,00 zł; pecek kalarepy 30—50 gr; kalafjory 1,50—2,00 zł; ogórki 1—2 zł; 1 kg szparagów 1,60—2,60 złotych, cebula 1 zł za kg; pecek młodej cebulki 15 gr. — Grzyby: maślaki 2,00 złote; borowiki 4,00 do 5,00 złotych; kurki 2,00—2,40 zł; olszówki 2 zł; mieszane 1,40—2,00 zł; 1 mendel raków 2 zł; 1 kg truskawek 2,80—3,00 zł; 1 kg jagód czarnych 4 zł; 1 kg pomidorów 8—9 zł. — Dowozy duże. Masło i jaja podrażały nieco. Ukazały się po raz pierwszy czarne jagody. (hu)

KRONIKA POLICYJNA

— **Kradzieże i włamania.** Z pałacu Wychowania Fizycznego P. W. K. skradziono na szkodę Domu Sportowego w Poznaniu dwa pudełeczka brązowe złoczone i postument. — Na terenie Wesołego Miasteczka skradziono p. Dziennikowi Aleksandrowi, zam. przy ul. Kościelnej 11, portfel, 20 zł i dokumenty osobiste. — W kościele OO. Franciszkanów skradziono p. Bruner Marji, zam. przy G. Wildzie 38, tekę skórzaną, torebkę damską, wykaz osobisty i 20 zł. — P. Kamyszek Antoni, ul. Bukowska 36, zgłosił kradzież dorożki i konia, pozostawionego przy ul. Łąkowej. Dorożka posiadała nr. 112 — Spółka Akcyjna Handlowo - Rolnicza „Koopralna” przy Alejach Marcinkowskiego 7 zgłosiła kradzież z podwórza nieprzemakalnej opony z traktora amerykańskiego. — P. Płoszajski Marji, przy ul. Patr. Jackowskiego 23, skradziono w składzie przy ul. Pocztowej 5, cztery pary obuwia damskiego. (z)

— **Pod zarzutem morderstwa.** Ujęto jako silnie podejrzanego o popełnienie morderstwa rabunkowego na osobie śp. Jana Niedźwieckiego w Świerczewie, niejakiego Suplickiego Stefana, ur. 15. 12. 1907 w Utracie pow. Konin, bez stałego miejsca zamieszkania. Wymieniony do popełnienia morderstwa się nie przyznał, jednakowoż nie jest w stanie wykazać swego alibi odnośnie do czasu, w którym czyn prawdopodobnie został dokonany. — Suplicki po sfotografowaniu i daktyloskopowaniu odstawiony został do Sądu Grodzkiego. (z)

— **Czyja własność?** W wydziale Śledczym w Bydgoszczy znajduje się złoty damski zegarek. Na kopercie wyobrażone są gołębki z tarczą. Zegarek pochodzi z kradzieży. Osoba poszkodowana zechce się zgłosić tamże po odbiór swej własności. — Na Ratajach w życie znaleziono worek zawierający 60 świeżych ogórków, które poszkodowany zechce odebrać w komisariacie V P. P. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Nietrzeźwy szofer, bez dyplomu,** kierujący samochodem osobowym własność Tow. Ubezp. „Snop”, najechał w pobliżu Swarzędza na drzewo. Zostali poranieni pasażerowie Władysława Rosikowa, Józefa Piątkowa i kierujący samochodem Marian Grzędziński. Wszystkich zabrał przejeżdżający autobus do Swarzędza, gdzie im udzielono pierwszej pomocy lekarskiej. (k)

— **Granat rzućli nieznani złoścynicy** w nocy na 23 bm. do przedsionka mieszkania włodarza Ernesta Zaruszewskiego w Wąsowie w pow. nowotomskim. Eksplodujący granat ręczny wyrwał drzwi i uszkodził poddasze. (k)

— **Samobójstwo usiłował popełnić** w Ostrowie 47-letni Wiktor Hofmański, mistrz blacharski, przecinając sobie szyję nożem przy pomocy kłosa. Lekarz u dzielił mu natychmiastowej pomocy. Powodów rozpaczliwego kroku należy dopatrywać się w długotrwałej chorobie. (k)

— **Samobójstwo przez powieszenie** popełnił w Pustachowie w pow. gnieźnieńskim 49-letni gospodarz Piotr Cwikliński. Przyczyną rozpaczliwego kroku należy dopatrywać się w rozstroju nerwowym na tle ciężkiej choroby. (k)

— **Zmarła nagle** po niedozwolonej operacji 22-letnia służąca Władysława Tarajówna, zamieszkała w Bydgoszczy przy ul. Chotłowieckiego 5. W związku z niewyjaśnioną przyczyną śmierci aresztowano dwoje osób, jako podejrzanych o współudział w niedozwolonej operacji. (k)

— **Kwasu solnego zażył** w celu samobójczym 65-letni Wincenty Karłowski, slusarz w Szamotułach. Desperat zmarł wkrótce po przewiezieniu do szpitala. (k)

— **Grom uderzył w stodołę** rolnika Teodora Sucharskiego w Chlebowie w po-

Uporczywe zaparcie, katar jelita grubego, wzdęcia, osłabione funkcje żołądkowe, zastoina ogólna, osłabione funkcje wątroby, bóle w bokach i pod żebrami przechodzą przy używaniu rano i wieczorem po szklance naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Powagi lekarskie stwierdzają, że woda Franciszka Józefa nawet przy skłonności do podrażnień kiszek działa bezboleśnie. Zadać w aptek. nw 11239

wiecie wrzesińskim. Oprócz stodoły spalili się narzędzia rolnicze i wóz, łącznej wartości około 5000 zł, z której to sumy ubezpieczenie w K. U. O. pokrywa zaledwie 2000 zł. (k)

— **Pożar wybuchł z nieustalonej przyczyny** w zabudowaniach rolnika Otona Pohla w Łęczu w pow. wrzesińskim. Spaliła się stodoła z maszynami rolniczymi łącznej wartości około 35000 zł, z czego ubezpieczenie w K. U. O. pokrywa szkody na około 23000 zł. Przyczyną pożaru narazie nie stwierdzono. (k)

JARMARKI

— **Śmigiel.** Jarmark na konie, bydło, kozy i drób odbędzie się dnia 26 bm.

— **Kórnik.** Dnia 27 bm. odbędzie się jarmark ogólny. Spęd swin jest niedozwolony.

— **Pniewy.** Dnia 4 lipca odbędzie się jarmark na konie, bydło, towary kramarskie i produkty rolnicze.

Z WIELKOPOLSKI

— **Swarzędz.** (Pożar.) Na probostwie w Swarzędzu powstał przed kilku dniami pożar. Spalił się dach stodoły, ubezpieczonej w Kraj. Ubezp. Ogniwem w Poznaniu na 6000 zł. Łączną stratę ocenia się na 10000 zł. Przyczyna pożaru nie została narazie ustalona. (k)

— **Pobiedziska.** (Nowa plac.) W miesiącu tutejszym utworzyła się Spółdzielnia Mleczarka. Wybudowała ona własnym funduszem wspaniałą mleczarnię, którą uruchomiono dnia 15 bm. Mleczarnia jest wybudowaną według najnowszych wymogów technicznych. Nowej placówce „Szczęść Boże”. (pp)

— **Krotoszyn.** (Osobiste.) Złote gody małżeńskie obchodzą w dniu 26 bm. pp. Roch i Katarzyna z Wiśniewskich Urbanikowie. Na intencję jubilatów odbędzie się msza św. w kościele parafialnym w Krotoszynie o godz. 8,30.

— **Środa.** (Krwawa zemsta.) W tych dniach zatrzymało kilku wyrostków idącego do pracy robotnika Adama Hofmanna ze Środy i pobiło go do nieprzytomności. W stanie ciężkim odstawiono porannego do lecznicy w Środzie. Jak się okazuje, napastnikami byli: Aleksander Chranowski, Leon Krajewski i Kazimierz Sabiniewicz, wszyscy ze Środy. Przyczyną napadu była prawdopodobnie zemsta Sabiniewicza, który dnia poprzedniego miał zatarg z Hofmannem. Sabiniewicza aresztowano. (k)

— **Września.** (Pożar.) Z nieustalonej przyczyny powstał pożar w zabudowaniach rolnika Helmutha Grabowa w Szczepiorach. Spalił się dom mieszkalny i stodoła z narzędziami rolniczymi, łącznej wartości około 3000 zł. (k)

— **Międzychód.** (Włamania.) W tych dniach włamano się na strych domu handlarza Szymona Mleczarka w Łęku i skradziono dwa futra, płaszcz i buty. — W Łęczach, prawdopodobnie ci sami złodzieje, włamali się do mieszkania p. Macieja Kroniga. Włamywacze, którzy przybyli na rowerach, skradli około 800 papierosów i kilka paczek tytoniu. (k)

— **Ostrzeszów.** (Pożar.) We Wrzeszowie w pobliżu Doruchowa spalił się dom mieszkalny gospodarza Józefa Małolepszego, ubezpieczony na sumę 3800 zł. Straty ocenia się na około 6000 zł. (k)

— **Kępno.** (Utworzenie Komitetu Powiatowego L. O. P. P.) W tutejszym starostwie odbyło się ogólne zebranie zarządów i delegatów kół miejscowych L. O. P. P., istniejących na terenie powiatu. Reprezentowane były następujące koła: Kępno, Rychtal, Bralin, Perzów, Łaski, Podzamcze, oraz koła zawodowe kolejarzy, skarbowców i policji państwowej. W stanie organizacji znajdują się koła: Baranów, Krażkowy i Opatów. Zebranie zganił starosta p. Kasprzak, przedstawiając cel zebrania, poczem uchwalono jednogłośnie utworzenie Komitetu Powiatowego i

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Zabawa w miłość”.
Aurora: „Douglas Fairbanks pod tyt. Trzej Muskietierowie”.
Casino: „Miłość z przeszkodami” i „Spowiedź szesnastoletniej”.
Colosseum: „13-ty Przysięgli”.
Corso: „Nędznicy”.
Edison: „Hotel Imperial”.
Kapitol: „Król dzungli”.
Metropolis: „Piękne nóżki zwyciężają”.
Odeon: „Tajemnica Starego Rodu”.
Renaissance: „Cień Sierloka Cholmesa”.
Słońce: „Gałganek dziecko ulicy”.
Wilsona: „Calować — to nie grzech”.

przystąpiono do wyboru zarządu, do którego weszli pp. starosta Kasprzak jako prezes, dyr. Kwieciński z Siemianic — wiceprezes, insp. szkolny Nieborak, A. Fengler, Długaszewski z Podzamcza i T. Mościcki z Aniolki, jako członkowie, S. Szulc z Droszek i Bolesław Zawadzki z Kępna jako zastępcy członków. Nadto wchodzi do zarządu prezesi trzech naliczniejszych kół, a mianowicie Kępna, Rychtała i kolejarzy. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: Godlewicza z Kępna, Kałużnego z Turków i Kłopotowskiego z Torunia; jako zastępców pp. Z. Kiełmińskiego i F. Szymkowiaka, obu z Kępna. Jako delegatów do Komitetu Wojewódzkiego wybrano pp. starostę Kasprzaka i Tadeusza Mościckiego z Aniolki.

— (Komitet Powiatowy Z. O. K. Z.) — Przed kilku dniami odbyło się tutaj zebranie w celu utworzenia w Kępnie Komitetu Powiatowego Z. O. K. Z. Na zebranie przybyli p. Kudlicki z Poznania i p. Cieciewa, insp. szkolny z Odolanowa, którzy w referatach swoich przedstawili zadania i cele Związku Z. O. K. Z. Na członków zapisało się 40 panów. Do Komitetu Powiatowego wybrano pp.: adw. Czodrowskiego — prezesem, ks. prob. Hundta z Baranowa — wiceprezesem, J. Pawlaka — sekretarzem, K. Tomczaka — skarbnikiem, Ign. Stefaniaka z Hanulina, St. Bytnierowicza z Opatowa, Stef. Nieboraka z Kępna, Stan. Jerzykowskiego z Rychtała, K. Srokę z Domasłowa i Edm. Kizierowskiego z Kierzna — ławnikami. (ka.)

— * **Bralin**, pow. kępiński. (Poświęcenie pomnika.) W niedzielę 16 bm., odbyło się uroczyste poświęcenie pomnika, wzniesionego ku czci poległych. Poświęcenia dokonał ks. radca Gabriel, poczem wygłosił okolicznościowe przemówienie, wznosząc na zakończenie okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej. Następnie wójt p. Wołko podziękował komitetowi budowy pomnika i wszystkim, którzy się do jego wzniesienia przyczynili, oddając pomnik pod opiekę gminy. Przemawiał dalej ks. prob. Nowacki z Kępna, który nawiązując do poświęconego niedawno pomnika Chłobrego w Gnieźnie, podniósł, że ten Śląsk, do którego Bralin także należy, to stara ziemia piastowska, że ziemia ta, mimo kilkunastowiecznej niewoli, powróciła wraz z Bralinem w r. 1920 na łono Macierzy. Po przemówieniach nastąpiła defilada zgromadzonych stowarzyszeń i organizacji przysposobienia wojskowego. W pomniku wmurowana jest tablica, na której wyryto nazwiska 41 poległych gminy Bralin. (ha.)

— * **Czempin**, (Przymicie.) Dnia 19 bm. odprawił w tutejszym kościele parafialnym ks. Józef Banaszak, syn pp. Wincentosa Banaszaków, pierwszą ofiarę mszy św. O godz. 10 wprowadzono prymicjanta pod baldachimem z domu rodziców do kościoła. W czasie mszy św. odśpiewało miejscowe towarzystwo „Lutnia” szereg pięknych utworów kościelnych. Po nabożeństwie udzielił prymicjant błogosławieństwa rodzicom i licznie zebranej rzeszy wiernych. Następnie udano się do domu rodziców młodego kapłana, który podejmował gościnnie księży i znajomych. (pt.)

— * **Nakło**. (Za kradzież roweru.) — Aresztowano tu Jana Kufela i Stanisława Tomczaka z Nakła, którzy skradli p. Walentemu Wojciechowskiemu z Niedoli rower. Obydwu aresztowanych odstawiono do więzienia sądowego. (k.)

— * **Bydgoszcz**. (Włamanie do składu.) Niewyśledzeni narazie sprawcy włamali się do składu towarów lokciowych p. Henryka Góralskiego przy ul. Szpitalnej 3, dostając się do wnętrza przez wytłoczoną szybę okna wystawowego. Skradziono materiały łącznej wartości około tysiąca złotych.

— (Aresztowania.) Aresztowano tu poszukiwanego od dłuższego czasu przez sąd w Bydgoszczy 23-letniego Władysława Tokarskiego, rodem z Niemojowa w powiecie sieradzkim. — Za kradzież w firmie Huberta aresztowano 30-letnią Marię Wierczakowską z Bydgoszczy (Kościańska 58).

— Pod zarzutem kradzieży aresztowano 64-letniego Michała Juraszka z Ciałyna w powiecie żywieckim. (k.)

— * **Inowrocław**. (Trzy prymicie kapłańskie.) W dwu kościołach parafialnych naszego miasta odbyła się w dniach 17 i 18 bm. msza św., którą odprawił nowo wyswięcony kapłan ks. Witold Walkowski i ks. Degórski; dnia 17 bm. ks. Walkowski w kościele farnym św. Mikołaja, zaś dnia następnego ks. Degórski w nowo odrestaurowanej świątyni N. P. Marii. W Pakości zaś pod Inowrocławiem dnia 18 bm. odprawił pierwszą ofiarę mszy św. ks. Reiter. Wszyscy wymienieni ukończyli przed pięciu laty państwowe gimnazjum męskie w Inowrocławiu, a na dalszych studiach przebywali bądź w Poznaniu bądź w Gnieźnie. Szczególnie podniosłą uroczystość obchodzili rodzina ks. Degórskiego. W dniu tym bowiem rodzice ks. Degórskiego obchodzili

Czytelnikom Naszym,
przejeżdżającym
przez
Berlin
przypominamy, że otrzymają naj-
świeższe numery
„Kurjera Poznańskiego“
we wszystkich kioskach
gazetowych
na dworcach i w wiel-
kich hotelach

swój 25-letni jubileusz pożycia małżeńskiego, najmłodszy zaś syn pp. Degórskich przystępował do pierwszej Komunii św. (em.)

Z POMORZA

— * **Grudziądz**. (Samolot zawadził o komin.) Instruktor szkoły lotniczej pilot por. Galus udał się samolotem w stronę Torunia. Zauważywszy w drodze defekt w motorze, postanowił w okolicy Chelmu, przy lądowaniu, przyczem zawadził skrzydłem samolotu o żelazny komin młyna parowego. Skutki były fatalne; samolot runął na ziemię i rozbił się doszczętnie, G. wyszedł na szczęście bez szwanku.

— (Pierwsza ofiara Wisły.) Dnia 19 bm. utonął podczas kąpienia w Wiśle 18-letni F. Napierała, syn posterunkowego. Zwłoki młodzieńca wydobyto niebawem z nurt rzeki. (ski.)

Zjazd gazowników i wodociągowców

Drugi dzień zjazdu

Po sobotnich długich i męczących trochę obradach część uczestników zjazdu rozpoczęła zwiedzać miasto, druga zaś udała się na Wystawę. Drugi dzień obrad, t. j. niedziela, upłynął pod znakiem walnych zgromadzeń. Naznaczone na godz. 15,30 w U. P. walne zebranie Zrzesz. Gazowników i wodociągowców Polskich ściągnęło poważną liczbę słuchaczy. Obrady zajął przewodniczący Zrzeszenia p. inż. Świerczewski z Warszawy, ogłaszając porządek dzienny w 9 zasadniczych punktach. Przy stole prezydyjnym zasiadli: sekretarz inż. Nowicki i skarbnik inż. Myszkowski. Protokół z ostatniego, X-go walnego zebrania, odbytego 17 maja ub. r. w Katowicach odczytał sekretarz p. inż. Nowicki. Punkt drugi, t. j. sprawozdanie z czynności zarządu za rok ubiegły, referował redaktor czasopisma „Gaz i Woda” inż. Doliński. Następne dwa punkty, a mianowicie sprawozdanie kasowe i komisji rewizyjnej, zatwierdzenie zamknięcia rachunków i zatwierdzenie budżetu na rok 1929 referował skarbnik Zrzeszenia p. inż. Myszkowski. Dłużej zatrzymano się przy punkcie piątym t. j. przy sprawozdaniu redakcji czasopisma „Gaz i Woda”, którego referentem był inż. Doliński. Po obszerniej i bardzo żywej dyskusji budżet redakcji wspomnianego czasopisma zamykający się w cyfrze 30 tys. zł, został uchwalony przez zebranie jednogłośnie. Poza tem na wniosek przewodniczącego inż. Świerczewskiego zebranie jednogłośnie uchwaliło podziękowanie dla redaktorów „Gazu i Wody” inż. Dolińskiego i inż. Czapliskiej w dowód uznania ich pracy na polu propagowania wiedzy gazowniczej i techniki wodociągowej. Przy punkcie szóstym tj. komunikatach zarządu przewodniczący podał do wiadomości zebranych, że do zrzeszenia wstąpiło jedenastu nowych członków. Kwestję regulaminu, obowiązującego komitety zjazdowe gazowników i wodociągowców polskich, referował inż. Świerczewski. Tę sprawę załatwiono bez dyskusji, poczem dokonano jednogłośnie kooptacji inż. W. Rabczewskiego do komitetu łącznikowego w Warszawie. W sprawie doradztwa zarządu w pracach, dotyczących gazowni na Pomorzu wyrażała się dłuższa dyskusja. W trakcie dyskusji w związku z tą sprawą wyłoniła się inna kwestja. Mianowicie zdarzyły się wypadki, że na Pomorzu przy pracach gazowni zatrudnia-

no i zatrudnia się jeszcze ludzi, wziętych z poza gazowni. Sprawa ta została uregulowana w ten sposób, że osoby te będą kontrolowane przez zarząd zrzeszenia. Punkt następny t. j. sprawę nawiązania stosunków z Międzynarodowym Komitetem Doradczym przewodów telefonicznych i telegraficznych na dużą odległość w związku z oddziaływaniem prądów błądzących na rury gazowe i wodociągowe referował inż. Świerczewski. Po krótkiej dyskusji uchwalono sprawę tę pozostawić do załatwienia inż. Pomorskiemu. Niezależnie od tego zarząd postanowił nawiązać bliższy kontakt z bratnimi zrzeszeniami gazowników i wodociągowców słowiańskich.

Z kolei przystąpiono do wyboru ośmiu członków zarządu na miejsce ustępujących oraz pięciu członków komisji rewizyjnej. W skład zarządu wybrano przez akklamację ponownie inż. Świerczewskiego z Warszawy, Dziurzyńskiego z Poznania, Zeiferta z Krakowa, Dalbora z Królewskiej Huty, Torzewskego z Warszawy, Zardeckiego ze Lwowa, Klimczaka z Bydgoszczy i Aleksandrowicza ze Lwowa. Do komisji rew. weszli również przez akklamację ponownie pp.: inż. Gerlach z Warszawy, inż. Powioński ze Lwowa, inż. Mianowski z Krakowa, inż. Tokarski z Krakowa i inż. Turczynowicz z Lublina. — Przy punkcie wolnych wniosków i zapytań poruszono sprawę szkolnictwa zawodowego. Po krótkiej dyskusji na ten temat uchwalono oddać do załatwienia tej sprawy do specjalnego dzisiejszego odczytu prof. Piłcha z Katowic. Następne walne zebranie Zrzeszenia Gazowników i Wodociągowców Polskich odbędzie się w przyszłym roku w stolicy gazu ziemnego — w Boryslawiu. Bliższy termin zebrania zostanie podany do wiadomości członków w najbliższym czasie. 13-te walne zgromadzenie w r. 1931 naznaczono już do Warszawy.

O godz. 18-tej odbyło się w tej samej sali XI-te walne zebranie Związku Gospodarczego Gazowni i zakładów Wodociągowych w Polsce. Sprawozdanie zamieścimy w następnym numerze. tr.

Włamanie do kancelarii więzienia.

W nocy z 17. na 18. b. m. nieznani sprawcy, wtargnąwszy do kancelarii więzienia w Białymstoku, rozpruli kasę ogniotrwałą, zabierając depozyty więźniów i 2,000 zł gotówka.

Olbrymie nadużycia w dyrekcji lasów państwowych w Białowieży.

Po wykryciu nadużyć w dyrekcji wileńskiej oraz w Baranowiczach, wykryto olbrymie nadużycia w Białowieży. Podejrzani są jako sprawcy wyżsi urzędnicy dyrekcji. W jednym tylko nadleśnictwie Hajnówka, jak dotychczas ustalono, straty poniosł skarb państwa na 100,000 zł. Drzewo skarbowe wagonami wywożono ze stacji Hajnówka w sposób nielegalny. Całą akcją wykrycia nadużyć kieruje prokurator Sądu Okręgowego w Białymstoku, który do przeprowadzenia śledztwa w tej sprawie wydelegował dwu specjalnych sędziów.

Tegoroczny obchód „Wianków“

W sobotę wieczorem odbył się w Poznaniu tradycyjny obchód Wianków. Z zapadającym zmierzchem w kierunku Szeląga nad Wartę wyruszyły tysiączne tłumy ludności, aby dorocznym zwyczajem zabawić się i odetchnąć świeżym powietrzem świętojańskiej nocy. Około dwudziesto-tysięczny tłum rozłożył się jakgdyby wielkim obozem na terenie Alei Szelągowskiej, wyszukując pochyły nasyp jako naturalny zielony amfiteatr.

Około godziny 21 na Warcie ukazały się pierwsze przybrane łodzie a na promie u przeciwległego brzegu, na tle reflektorów wystąpił zgrany zespół znanego teatru regionalnego pod dyktando p. Skarżyńskiego z widowskim „Wesoła spółka”.

W ognich Sobótek odegrano żywe obrazy przy palących się stosach. W panującym mroku, ładny widok tworzyły iluminowane łodzie, a emocjonującym dla tłumów widowiskiem było spalanie ognia na wodzie.

Po godzinie 23 radca miejski p. dr. Tadeusz Szulc z podania przewodniczącego Komitetu, radnego Stuermera zapoczątkował rzucanie wianków na wodę. Było ich jednak bardzo mało.

Już była północ, gdy fala ludności ruszyła z powrotem do miasta. Urządzenie obchodu Wianków wypadło jednak wbrew ogólnemu spodziewaniu o wiele słabiej niż w latach poprzednich.

Wianki tegoroczne urządzono w noc przed św. Janem z powodu P. W. K. i zjazdu Bractw Kurkowych na Szelągu.

W konkursach dekorowanych łodzi jury, składająca się z pp.: radcy miejskiego architekta Cybichowskiego, prezesa Związku Słow. Artystów Plastyków oraz art.-malarza Stanisława Wróblewskiego oraz art.-malarza Kazimierza Szmyta jako przedstawicieli Słow. Art. Plastyków, przyznała I nagrodę łodzi II drużyny marynarzy (apoteoza Bałtyku z latarnią morską), II. — łodzi Tow. Wiośl. „Tryton” (przybranej bardzo gustownie różnokolorowym światłem), III. — łodzi „Trytona” (z obrazem 10-lecia Polski odrodzonej). (k)

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego**. Dziś „Tatry”. We wtorek premiera opery Pucciniego „Jaskółka” z pp. Dudicówną, Szelewińską, Drabikiem, Majem i Sendekim, kierunek muzyczny dyr. Stermicza, reżyserja Zygmunt Zaleski. W środę „Polska krew” z pp. Fontanówną, Karską, Nochowicz, Folańskim, Sendekim i Wiśniewskim, kapelmistrz p. Mierzejewski. W III akcie „polskie dożynki” w wykonaniu zespołu baletowego. W czwartek „Aida”.

— * **Z Teatru Polskiego**. Na wczorajszym przedstawieniu pysznej krotkowił Adama Grzymały — Siedleckiego „Maman do wzięcia” na długo przed rozpoczęciem przedstawienia zabrakło biletów a wiele bardzo publiczności odeszło od kasy, nie dostawszy biletów. Dziś i jutro „Maman do wzięcia”. Premiera ostatniej nowości Zygmunta Kaweckiego „Para nie para” naznaczona na piątek przyszłego tygodnia i grana będzie na zmianę z krotkowił Siedleckiego „Maman do wzięcia”.

— * **Z Teatru Nowego**. Dziś pożegnalny występ Karola Adwentowicza w sensacyjnej komedii p. t. „Kto zabił?” Rola Beverleya, w której obudził takie zainteresowanie, p. Adwentowicz kreował po raz pierwszy właśnie w Poznaniu. Należy się spodziewać, że zanim zabierze ją stąd, wszyscy wielbicieli jego talentu pospieszą go jeszcze zobaczyć.

„Wesoła spółka”, która w najbliższym tygodniu wejdzie na afisz, daje duże pole aktorskiemu popisowi pp. Kowalikówny, Turonkiej, Zeromskiej, oraz pp. Balcerzaka, Brodzikowskiego, Bystrzyńskiego, Chmurkowskiego, Ilciewicza, Kitki - Sokolowskiego, Kwiecińskiego i Tylczyńskiego. Reżyserja p. F. Chmurkowskiego, dekoracje Al. Kobrynia.

Teatr Rewja na P. W. K. („Dwór Huggera”, ul. Śniadeckich 12) dziś i codziennie odegrana będzie wielka rewja p. t. „Kulig” z genialnymi Elną Gistedt, Władysławem Szczawińskim, Romualdem Gierasińskim, Czesławem Skoniecznym, Eugeniuszem Koszutskim i innymi.

Dwa kapitalne zespoły baletowe Taczany Wysockiej i Eugenjusza Koszutskiego. Przepyszne dekoracje i kostiumy według projektów najwybitniejszych polskich malarzy.

120 osób na scenie, przeszło 800 kostiumów. Pełna humoru konferencjerkę do tej wspaniałej rewji napisał autor „Dwóch panów B” M. Hemar.

Początek pierwszego przedstawienia o godzinie 7.15, drugiego o godz. 10.15. Bilety nabyć można wcześniej w składzie cygar u p. Zygarłowskiego, ul. Gwarnej 27 Grudnia, i przy kasie teatru na P. W. K., a dla osób nie mających biletu wejścia na Wystawę w kasie teatralnej przy ul. Śniadeckich 12. z w 16 876/7

Teatr Wielki

DZIŚ — „Tatry” — balet-opera Nowowiejskiego.

Wtorek, 25. 6. „Jaskółka”, opera Pucciniego. Premiera.

Środa, 26. 6. „Polska krew”, operetka Ned-bala.

Czwartek, 27. 6. „Aida”, opera Verdiego.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Polski

DZIŚ — „Maman do wzięcia”.

Wtorek, 25. 6. „Maman do wzięcia”.

Środa, 26. 6. „Maman do wzięcia”.

Czwartek, 27. 6. „Maman do wzięcia”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Kto zabił?” — Ostatni występ K. Adwentowicza.

Wtorek, 25. 6. „Wesoła spółka”. Premiera.

Środa, 26. 6. „Wesoła spółka”.

Czwartek, 27. 6. „Wesoła spółka”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Teatr „Rewja” na P. W. K.

Dziś i codziennie: „Kulig”

Wielka Rewja Polska w 19 obrazach. Początek o godzinie 19.15 — koniec o godzinie 22.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia i w kasie teatralnej ul. Śniadeckich 12. Na P. W. K. Huggera, Centr. Restauracja P.W.K.

Stronictwo Narodowe

Koło Chwaliszewo-Śródka

W poniedziałek, dnia 24 bm. w lokalu p. Pohla, Chwaliszewo 37 o godz. 20-iej odbędzie się zebranie członków Koła Chwaliszewo-Śródka, na które jak najuprzejmiej zaprasza

ZARZĄD

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Polska technika i polski postęp

Koleje parowe i elektryczne

Wystawa przedmiotów, dotyczących spraw kolejnictwa parowego i elektrycznego mieści się w pawilonie ministerstwa komunikacji i na obok położonych placach.

Po dość dokładnym zbadaniu wystawionych okazów, tablic, map i wykresów nasuwają się dwa wnioski: pierwszy, że w zakresie odbudowy naszego kolejnictwa po zniszczeniach wojennych w latach 1914—1920 zrobiony został przez polskie władze i personel kolejowy ogromny wysiłek, i po wtóre, w zakresie kolejnictwa Polska jest prawie w zupełności samowystarczalna.

W pawilonie ministerstwa komunikacji mamy umieszczone wszystko, co się tyczy państwowych kolei żelaznych normalnotorowych i wąskotorowych, poza tym są tam stoiska: „Związku przedsiębiorstw komunikacyjnych w Polsce”, Instytutu naukowej organizacji w Warszawie i państwowego lotniska cywilnego.

W poszczególnych stoiskach państwowych kolei żelaznych oglądamy

więcej mostów, gdyż jeszcze jeździmy miejscami po mostach kolejowych prowizorycznych. Stosunkowo mało zrobione zostało u nas w dziale budowy nowych linii kolejowych, lecz przyczyną tego jest brak kapitałów w Polsce i trudności przyciągnięcia kapitałów zagranicznych do tego celu; z drugiej strony trzeba wziąć pod uwagę, że rozwój automobilizmu wpływa często ujemnie na dochodowość kolei nie tylko w Polsce, lecz i w innych państwach.

Z map widzimy bardzo ładną mapę naszego wybrzeża morskiego, mapę dróg przywozu i wywozu polskiego, zniszczeń wojennych, dioramę mostu w Jaremczu i inne.

W zakresie pracy kolejowej są stoiska: eksploatacji i przewozu, utrzymania taboru kolejowego i warsztatów, utrzymania nawierzchni, mostów i budynków, stoisko materiałów kolejowych, podkładów i ich nasycania. Tu się widzi prace i nowe wynalazki polskich inżynierów i majstrów, między którymi zauważyliśmy hamu-

W dwóch stoiskach związku przedsiębiorstw komunikacyjnych w Polsce, dotyczących kolejek wąskotorowych i tramwai, mamy wystawione mapy, tablice, wykresy, fotografie, świadczące o normalnym rozwoju tych rodzajów komunikacji. Organizacja naukowa w zakresie kolejnictwa pokazuje nam tablice o przebiegu naprawy parowozów, pracy parowozów manewrowych na stacjach, rysunek wagonu do doświadczeń i t. d. W stoisku Instytutu Naukowej Organizacji w Warszawie są pokazane tablice harmonogramów, wykazujące prace w kilku fabrykach przed i po wprowadzeniu zasad nauk. org. pracy, kontrolę wydajności maszyn i inne.

Na placu obok, opisanego pawilonu widzimy przedmioty taboru kolejowego, wykonane w polskich zakładach przemysłowych lub warsztatach kolejowych. Wystawione są tu parowozy dla ruchu osobowego fabryk Cegielskiego, Parowozu i Chrzanowa, wagony stalowe nowego typu I, II i III klasy, ładnie wykonane, fabryk Cegielskiego, Lilpop, Rau i Loewenstein w Warszawie i Zjedn. fabryk „Zieleniewski, Fitzner i Gamper” w Krakowie. Z wagonów towarowych pokazane zostały przez firmę Lilpop, Rau i Loewenstein 40-tonnowa platforma do przewozu drzewa i belek żelaznych, Królewskiej Huty węglarka 40-tonnowa typu Ziehla z ruchomymi ścianami podłużnymi i 8-tonnowa węglarka dla kolejek wąskotorowych, dalej specjalne wagony: cysterna do przewozu gazów, wagony do przewozu drobiu, piwa, żywych ryb, wagony-lodownie, wykonane przez Cegielskiego lub „Zjedn. fabr. Zieleniewski, Fitzner i Gamper w Krakowie”.

Wagon pogotwia pożarowego pokazywały warsztaty dyr. wileńskiej, warsztaty poznańskie wystawiły wagony dla obrony przeciwgazowej, ratunku towarowego, wagon sanitarny z łózkami i doświadczalny w zakresie gospodarki cieplnej. Zakłady Ostrowieckie przysłały rozjazd torów tramwajowych dla m. Warszawy. Stocznia Gdańska wystawiła wóz meblowy i wagoniki do robót ziemnych.

Pozatem w dziale A w oddzielnym pawilonie zakładów Lilpop, Rau i Loewenstein wystawiony jest wagon tramwajowy, jeden z serii od niedawna wyrabianych w kraju i w pawilonie elektrotechnicznym bydgoskiej fabryki C. Fiebrandt i Ska egzystująca od r. 1868 wystawiła elektryczne urządzenia stawidłowe, kompletne urządzenia blokowe dla blokady stacyjnej i linowej i inne części urządzeń kolejowych. W pawilonie min. komunikacji fabryka W. Szebeko w Bydgoszczy wystawiła terniony do biletów kartonowych dla użytku kas kolejowych.

Przyjazd Sokolów z Ameryki

Dzisiaj popołudniu okrętem „Polonia” przybywa do Gdyni 600 Sokolów amerykańskich. Przyjazd ich do Poznania spodziewany jest jutro, we wtorek.

Jutro też, 25. bm. okręt „Baltonia” wylądować w Gdyni nowych 104 gości amerykańskich, a okręt „Premjer” około 200 osób.

Wycieczka sławistów z Berna.

Wczoraj o godz. 4 min. 26 rano przybyła do Poznania wycieczka seminarium sławistycznego uniwersytetu w Bernie Morawskim. Wycieczka zabawi w naszym mieście trzy dni.

Miłych gości witał w imieniu Poznańskiego Komitetu Akademickiego jako reprezentacji ogółu polskiej młodzieży akademickiej komisarz wakacyjny p. Celestyn Graszewicz. Przewodnikiem wycieczki z ramienia Studenckiego Związku dla Przyjmowania Wycieczek jest p. Ceglewski.

Zamknięcie kongresu nauk administracyjnych

Trwające od 3 dni obrady przedstawicieli nauk administracyjnych z całej Polski dobiegły końca. Uczestnicy Kongresu zebrali się wczoraj o godz. 11 na ostatnie plenarne posiedzenie w Starostwie Krajowym, aby podsumować wspólnie wyniki dwudniowych obrad poszczególnych sześciu sekcji. Przewodniczący sekcji przedstawili do uchwalenia Walnemu zebraniu szereg też przedyskutowanych w czasie obrad sekcyjnych. I tak przewodniczący sekcji I-ej, która zebrała sprawy w zakresie administracji ogólnej wchodzące, p. sen. Walery Roman przedstawił szereg wniosków, które przyjęto bez sprzeciwu. Stwierdzając chaos w naszym ustawodawstwie administracyjnym powzięto rezolucję domagającą się stworzenia stałego instytutu pracy badawczej nad unifikacją naszego ustawodawstwa administr. oraz nad usprawnieniem postępowania administr.

Sekcja II-ga pod przew. Prof. A. Suligowskiego wyłoniła kilka uchwał w dziedzinie samorządowej, m. in. uchwałę domagającą się uznania związków międzykomunalnych ustawowo za korporacje prawa publicznego. Postanowiono ubiegać się o zmianę ustroju samorządowego stoł. m. Warszawy w tym kierunku, aby i stolicy ustanowić samorządy dzielnicowe dla usprawnienia i decentralizacji administracji. Sekcja III-cia pod przew. dr. Karola Birgfeldnera rozważała sprawy administracji skarbowej i gospodarczej. Powzięto szereg uchwał dotyczących reformy ustroju podatkowego, sprawy budżetów „nadzwyczajnych”, oraz rezolucję domagającą się uzgodnienia stosunków administracji Skarbowej na Śląsku z administracją polską. Na naczelne zagadnienie Sekcji IV-tej pozostającej pod przew. dr. Jana Morawskiego wysunęła się kwestia Trybunału Konstytucyjnego.

W konkluzji przyjęto siedem tez, które stwierdzają konieczność powołania do życia Trybunału Konstytucyjnego, jako konsekwentną realizację art. 38 konstytucji i palącą potrzebę życia państwowego Polski. W myśl dalszych tez przyjętych Trybunał Konstytucyjny winien składać się z 9-ciu członków, z których przewodniczącym i dwóch członków mianuje Prezydent, 3 członków delegacje ogólne zgromadzenie Sądu Najwyższego, oraz 3 członków ogólne Zgromadzenie Trybunału Administracyjnego. Sekcja V-ta objęła sprawy urzędnicze, kształcenia i wyszkolenia funkcjonariuszów. Przewodniczył sekcji p. dr. Mieczysław Szerer, b. dyr. dep. Min. W. R. i O. P. Głównym przedmiotem obrad tej sekcji była kwestia stabilizacji urzędników państwowych. Treściwy i interesujący referat w tej sprawie wygłosił prezes Najw. Trybunału Administr. p. Jan Kopczyński. W rezultacie ożywionej dyskusji przyjęto zgodnie kilka wniosków, mających niepewny w dzisiejszych stosunkach byt urzędnika państwowego niezależnie od jakichkolwiek wpływów politycznych i zapatrywać urzędnika. Uczestnicy zjazdu zgodni byli w tem, że dzisiejszy stan niepewności jest wysoce szkodliwy i dla państwa i dla jego pracowników.

Sekcja VI-ta omawiała sprawy opieki społecznej.

Na tem porządek obrad plenarnego posiedzenia wyczerpano. Przewodniczący zjazdu prezes N. T. A. p. Kopczyński w serdecznych słowach podziękował za gościnność p. staroście Begalemu zamknął zjazd, podając do wiadomości uchwałę, mocą której następny kongres nauk administr. zwołuje się na r. 1931 do Wilna.

Wycieczka urzędników czechosłowackich

W dniu 27. bm. o godz. 1.07 (noc z środy na czwartek) po zwiedzeniu Warszawy, Krakowa, Lwowa i Gdyni przybywa do Poznania wycieczka urzędników Czechosłowackich celem zwiedzenia P. W. K. w ilości 80 osób.

Zarząd Koła Związku Pracowników Administracji Wojskowej przy D. O. K. VII. (dawniejsze Koło Stowarzyszenia Urzędników Państwowych) prosi bratnie organizacje urzędnicze o wzięcie udziału w powitaniu miłych gości.

Powitanie nastąpi w halu głównego dworca.

Diorama wiaduktu w Jaremczu

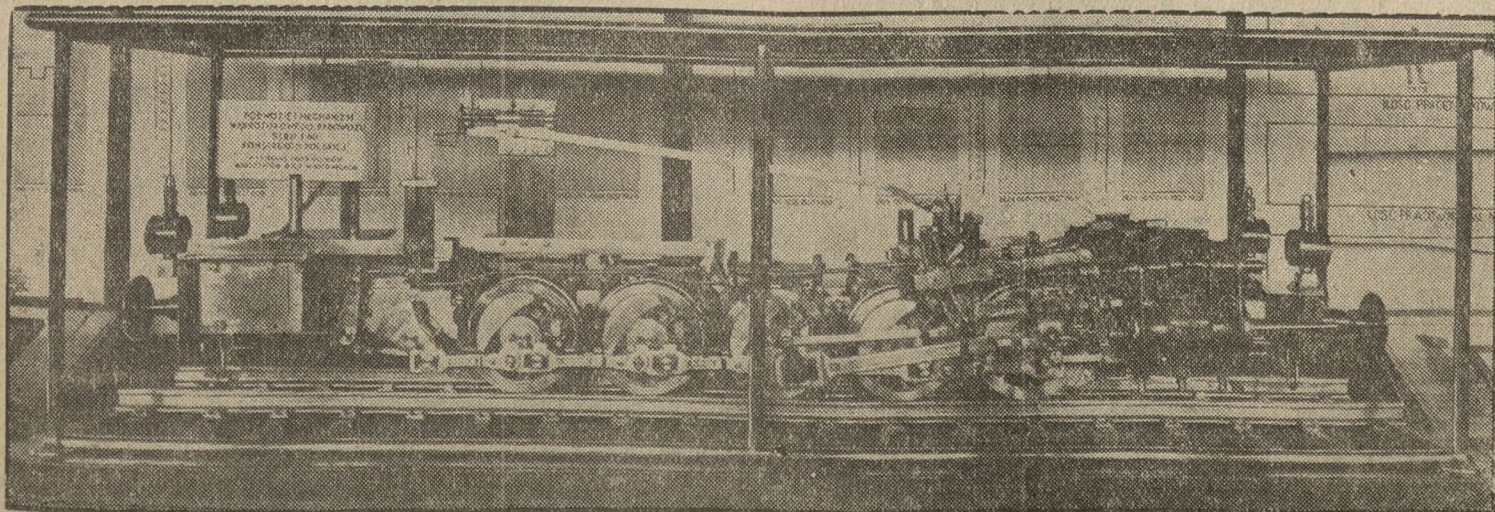
dużo wykresów, danych statystycznych, map zwyczajnych i plastycznych, fotografii zburzonych i odbudowanych dworców, mostów, wież, modeli i t. d. Niektóre najcenniejsze dane są następujące: majątek naszych kolei państwowych wynosi 7½ miljarde złotych, dochody w roku 1927/28 wynosiły 1.385.735.662 zł, a rozchody 1.154.165.031 zł; wynagrodzenia personelu kolejowego wynosiły w tym czasie 490 mil. zł, a emerytury 49 mil. zł. Wartość wagonów kolejowych wynosi 1½ miljarde złotych, a parowozów 711 mil. zł.

W dwóch stoiskach, dotyczących odbudowy kolei polskich mamy zebrany cały materiał, ujęty w modelach rekonstruowanych dworców, mostów i t. p., fotografiach i wykresach w zakresie dokonanej odbudowy zniszczeń powojennych. Straty wojenne przedstawiały wartość 793 mil. zł, w tem samych mostów zniszczono za sumę 267 mil. Pozostało jeszcze do odbudowy różnych obiektów kolejowych około 20—30 proc., w tem naj-

lecz przestawny Suchanka, mający na celu włączanie wagonów hamowanych dwoma systemami Hardy'ego z Westinghousem lub Knorrem. Poza tem jest tam przyrząd sygnalizujący ścięcie zwrotnicy, polską maźnicę, automat do notowania taboru zajmującego tor pomysłu Józefa Goligowskiego, zegar kontrolny i wiele innych. Warsztaty kolejowe w Katowicach przedstawiły bardzo ładny mały model parowozu i podwozia roboty uczniów i żelazny ręczny wóz wozon (roboty prawie artystyczne).

W zakresie pracy społecznej naszego kolejnictwa widzimy stoiska: kulturalno-oświatowych prac, pomocy lekarskiej i sanitarnej, psychotechniki kolejowej, pszczelnictwa i jedwabnictwa, uprawianych przez rodziny pracowników kolejowych.

Widzimy tam tablice, wykresy, fotografie, modele sanatorium w Bystrym, szpitala w Wilnie, urządzeń sanitarnych wagonów, kamery dezynfekcyjnej dla całych wagonów w Poznaniu i t. p.

Podwozie i mechanizm wąskotorowego parowozu, konstrukcji polskiej; model wyk. uczn. warszt. D. K. P. Katowice

SPORT

Czechosłowacja — Polska

Przeegraliśmy w hokeju na trawie 0:4.

Wskutek niesprzyjającej pogody, bowiem padał ciągle deszcz, przybyła na arenę PWK minimalna ilość publiczności. Po wejściu drużyn na boisko, odegraniu hymnów narodowych oraz krótkich powitaniach i związanych z tem formalnościach, rozpoczęły się zawody.

Przebieg gry. Czesi atakują nadając ostre tempo i przez pierwszych 5 min. mecz toczy się pod znakiem przewagi gości, poczem z kolei przeprowadzają ataki Polacy, zlikwidowani jednak przez bramkarza; rzut różny przestreliwuje Jarczyk. W dalszym ciągu inicjatywę ujmują Czesi, przyczem nie wykorzystują rzutu różnego, przestrelonego przez Lagusa. Następuje okres zmiennych ataków, podczas których goście stwarzają pod bramką przeciwników szereg niebezpiecznych sytuacji, wyjaśnianych bądź przez obrońców, bądź też przez pomocników. W 14 min. po szeregu niecelnych strzałów uzyskują Czesi prowadzenie 1:0 przez prawego łącznika nie bez winy bramkarza. Ujawniając coraz większą sprawność, wytwarzają sporo niebezpiecznych momentów; więc w 19 min. wyjaśnia Karaskiewicz, w 22 min. — śliczny strzał, splasowany z powietrza, prawego łącznika przechodzi tuż obok bramki; wreszcie w 25 min. — druga podobna sytuacja. Pod koniec Polacy dochodzą nieco do głosu, ale bez pozytywnego wyniku. Po przerwie rozpoczynają grę gospodarze, przeprowadzając ataki, przyczem ślicznej cętki prawoskrzydłowego nie wyzyskano wskutek braku skoordynowania ataku. W 11 min. ratuje wybiegiem bramkarz czeski niebezpieczną sytuację. W minutę potem uzyskuje prawy łącznik Baloun sen. drugą bramkę z akcji solowej. W 14 min. ten sam zawodnik zdobywa w podobny sposób 3 bramkę. Od tej chwili widać podniecenie u Czechów, oraz finiszowe zwiększenie tempa, czego efektem jest szereg niebezpiecznych momentów. Po niewyżyskaniu wolnym w 20 min., z centrum lewoskrzydłowego strzela Baloun sen., bramkarz odbija, lecz Czech nie ustępuje i pakuje piłkę do siatki, ustalając wynik dnia. Polacy dążą za wszelką cenę do uzyskania chociażby honorowego punktu, wszystkie jednak ataki likwiduje przeważnie świetny obrońca Sajwera. W 23 min. po ataku Czechów interweniuje Czekala, wybierając piłkę z pod kija Balouna. Następuje dalej szereg ataków czeskich bądź przestrelonych, bądź też obronionych przez bramkarza i na tem kończy się mecz.

Ocena drużyn: Zespół czeski przedstawia się nieźle pod względem technicznym w opanowaniu łaski, a przede wszystkim wyróżnia się ruchliwością oraz startem do piłki. Najlepszym wśród nich był lewy obrońca Sajwera, dalej w ataku Baloun sen., oraz Margolius. Drużyna polska przedstawia się niegrana i technicznie słaba. Bramkarz — niepewny i stremowany; przy większym spokoju i lepszym ustawieniu się — mógłby skuteczniej bronić. O poszczególnych graczach trudno powiedzieć coś konkretnego, gdyż żaden nie wyróżnił się niczem specjalnym i nie był ponad mierną przeciętność; na każdym kroku ujawniali się nieraz rażące nawet braki, chociażby nieumiejętność wrzucania piłki i t. d.

Kraków — Poznań

Krakowianki zwyciężyły w stosunku 66:58

Zawody te odbyły się na boisku „Warty” i daly następujące wyniki: 60 m.: 1) Gędziorska (K) 8,3 sek., 2) Musielewska (P), 3) Kasprzakówna (P). 100 m.: 1) Gędziorska 13,3 sek., 2) Krótkówna (P), 3) Kryżanka (P). 200 m.: 1) Krótkówna 30,7 sek., 2) Stolarówna (P), 3) Stępińska (K). 800 m.: 1) Miłkowska (K) 2:48,6 min., 2) Stępińska, 3) Woźniakówna. 80 m. pł.: 1) Freiwaldówna (K) 13,8 sek., 2) Musielewska, 3) Lanżanka (P). 4x100 m.: 1) Poznań 56,4 sek. (w składzie Kasprzakówna, Kryżanka, Musielewska, Krótkówna); przy ostatniej zmianie Krakowianki opuściły pałeczkę. 4x200 m.: 1) Kraków 2:00,7 min. (w składzie Gędziorska, Pirowska, Jasna, Freiwaldówna). Skok w dal: 1) Freiwaldówna 491 cm., 2) Lanżanka 452, 3) Czerska (K) 448 cm. Skok w wyż: 1) Krajewska (P) 147 cm., 2) Pirowska (K) 135, 3) Freiwaldówna. Dysk: 1) Jasna (K) 31,64 m., 2) Krótkówna 28,00 m., 3) Czerska 26,91 m. Oszczep: 1) Lonka 32,61 m., 2) Lanżanka 31,66 m., 3) Jasna 28,45 m. Kula: 1) Jasna 10,81 m., 2) Jasińska (P) 9,82 m., 3) Gólkówna (K) 8,34 m.

Zawody odbyły się podczas drobnego deszczu; miały one przebieg nadzwyczaj interesujący. W ogólnej punktacji zwyciężył Kraków 66:58; przez cały czas ważyły się szanse i była emocjonująca walka, a rozstrzygnięciem ostatni bieg rozstrawny.

Na czoło zawodniczek krakowskich wysunęły się: Gędziorska, Freiwaldówna, Lonka i Jasna; tym też paniem zwycięzca Kraków zdobył 9 pierwszych miejsc w 12 konkurencjach. W drużynie poznańskiej tylko Krajewska gwarantowała niechybne zwycięstwo w skoku w wyż; inne zawodniczki skrzętnie pracowały nad zdobyciem punktów na miejscach drugich i trzecich, a prym wiodły w tej pracy Lanżanka, Musielewska, Krótkówna i Kryżanka. Jasińska znowu poprawiła ostatni swój wynik w rzucie kulą o 62 cm. (r. g.)

Automobilizm

VIII Międzynarodowy Raid Automobilklubu Polski zakończono w niedzielę. Dziś wszystkie maszyny będą poddane skrupulatnym oględzinom przez komisję techniczną i dopiero potem nastąpi zestawienie ogólnych wyników. Według wszelkiego prawdopodobieństwa pierwsze miejsce zajmie Adam Potocki, na Austro-Daimler, o drugie miejsce stoczy się walka między Zawadowskim (Austro-Daimler) i Szwarcsteinem (Bugatti). Nagrodę prezesa komisji sportowej p. Janusza Regulskiego zdobędzie w tym roku po raz drugi zespół Automobilklubu Polski, a z pośród zespołów fabrycznych na pierwsze miejsce wysunął się zespół Tatry.

Boks

„Sokół”, Łódź — „Warta”. Ciekawe to spotkanie odbędzie się w sobotę w hali na stadionie. Interesująco zapowiada się zwłaszcza mecz rewanżowy Arski — Seweryniak.

Polski Śląsk spotyka się z niemieckim w Król. Hucie dnia 5 lipca.

Kolarstwo

Podczas torowych mistrz. Polski zaszli przykurz zatarg: oto wobec dopuszczenia do zawodów Szamoty, który trenował stale we Francji, łódzcy kolarze wycofali się, motywując swój krok nieformalnym dopuszczeniem Szamoty do biegu, mimo nieposiadania przez niego licencji polskiej. W ćwierćfinałach zwyciężyli: Podgórski, Szamota, Turowski i Kędzia; w półfinałach Szamota i Turowski. W pierwszym biegu w finale zwyciężył Turowski w czasie 13,6; w drugim Szamota w 13,3; w trzecim Turowski w 13,2, lecz za najechanie na skrajce na Szamotę został zdyskwalifikowany, wobec czego mistrzem został ten ostatni. (Tel. wł.) T. S.

Bieg o mistrzostwo województwa poznańskiego odbył się w niedzielę na dystansie 100 km. Trasa biegu była naogół trudna, ponieważ aż do Śremu towarzyszył zawodnikom przejmujący wiatr, a potem aż do mety padał deszcz. Na starcie stanęło 21 kolarzy, z których ukończyło 11. W pierwszej części trasy aż do Śremu prowadził Heinrich, poczem na czoło wysunął się Więcek („Polonia”, Bydgoszcz), który przybył do mety jako pierwszy, wyprzedzając swych kolegów o 11 km. w czasie 3 godz. 19 min. 20 sek., 2) Kuźma (HCP) 3:37; 3) Stoiński (HCP) 3:37,30; 4) Bibrowicz (Warta) 3:39,30; 5) Marcinia (HCP) 3:40; 6) Myszkiewicz (HCP) 3:41; 7) Lemański (K. Cykl. i Motorz., Gniezno) 3:45; 8) Rutkowski („Polonia”, Bydgoszcz) 3:46; 9) Geppert (HCP) 3:53; 10) Wysocki (Warta) 3:58; 11) Stephan (W) 4:07. Organizacja biegu dobra. (bp)

W biegu o mistrzostwo województwa śląskiego zwyciężył na dyst. 100 km. Wlokas (Zory) w 3 g. 12:08; 2) Kepny (Zory) 3 g. 13:45; 3) König (Król. Huta) 3 g. 24:32. (Tel. wł.) F. G.

Lekka atletyka

Mecz Polski Górny Śląsk — Niem. Śląsk odbył się w Bytomiu i zakończył się po raz drugi zwycięstwem Polaków tym razem z wynikiem 78:59 pkt. Uzyskano bardzo dobre rezultaty; p. i. ustanowiono 6 rekordów śląskich, a mianowicie: na 100 m. — Czyż (Rozdzeń-Szopienice) 11 sek., 110 m. przez pł. Zajusz (Stadion, Król. Huta) 16 sek., kula: Zajusz 12,35; 4x100 m. sztafeta polskiego Śląska w czasie 46 sek., 4x400 — w czasie 3:43 i 200 m. — 23,4. Zawody zgromadziły ponad 6,000 widzów. (Tel. wł.) F. G.

Na zawodach międzynarodowych w Mińskolcu na Węgrzech zwyciężył Trojanowski w biegu 110 m. przez pł. w czasie 16,2; 200 m. przez pł. 1. Denes (Węg.) 26,4; 2. Trojanowski. Skok o tyczce: 1. Kiraly (Węg.) 3,60; 2. Adamczak 3,50. Sztafeta 4x200 m. przez pł.: 1. komb. AZS i KEAC w czasie 1:52,2; 2. MAFC.

Zawody w Budapeszcie pomiędzy „A. Z. S.” i „M. A. T. C.” daly następujące wyniki: 110 m. p. pł.: 1) Forenci 16 sek.; 2) Trojanowski 16,1 sek.; 3) Kostrzewski 16,2 sek.; 100 m.: 1) Balogh 11,2 sek., 2) Trojanowski 11,3 sek., 3) Piechocki; 400 m.: 1) Piechocki 51,5 sek., 2) Magdies 51,5 sek., 3) Weiss 51,5 sek. Skok w dal: 1) Balogh 7,23 cm., 2) Denes 5,92 cm., 3) Trojanowski 5,84 cm. Skok o tyczce: 1) Adamczak (Polska) i Kiraly (Węgry) 3,50 cm.; 3) Friedrich (Węgry) 320 cm. 3 razy 200 mtr.: 1) zespół „A. Z. S.” (w składzie: Jaworski II, Karczewski, Kostrzewski) i czas 1:21,8 min. 1.000 mtr.: 1) Jaworski I 2:36,6 min., 2) Karczewski 2:41,6 min., 3) Kassai 2:41,1 min. 400 m. p. pł.: 1) Kostrzewski 56,8 sek., 2) Ferenci 58,2 sek., 3) Denes 58,6 sek. Dysk: 1) Regoes 42,80 mtr. 2) Toth (Węgry 38,79 mtr., 3) Adamczak 34,24 mtr. Bieg sztafetowy 4x400: 1) zespół MAFC czas 3:31,4 min., 2) „AZS” 3:36 min. Zwyciężył nieznacznie MAFC w 57 pkt., AZS — 55 pkt. (PAT)

Bieg na przełaj zorganizowało S. M. P. Główna na trasie około 4,000 mtr. Funkturalnie o godz. 12,30 stanęło na starcie 26 zawodników. Pierwszy przybył do mety w doskonałej formie Nogaj (W) w czasie 13:40,2; 2) Piechocki (SMP) o 12 mtr.; 3) Olszewski (W), 4) Kluge (SMP), 5) Kamiński (SMP). Po biegu wręczenia nagród dokonał patron SMP-Główna ks. prob. Chlomek, przyczem Piechocki otrzymał specjalną nagrodę jako pierwszy zawodnik SMP.

Taki sam bieg odbył się w Mosinie na 1,200 mtr., zorganizowany przez miejscowe SMP z okazji dziesięciolecia istnienia sto-

warzyszenia. Pierwszy stanął na mecie Karpiński Zd. (SMP-Poznań) w czasie 4:12; 2) Grun (SMP-Łowicz) o 18 mtr.; 3) Radowicz (SMP-Mosina). Ogółem startowało 52 zawodników. Zainteresowanie się biegiem przez miejscowe obywatelstwo było mimo niesprzyjającej pogody wielkie: organizacja — wzorowa. (bp)

Mecz „Cracovia” — „Warta” odbędzie się dziś o godz. 18 na boisku „Warty”.

W ogólnopolskich zawodach w Krakowie, zorganizowanych przez „Wisłę”, uzyskano w niedzielę bardzo dobre wyniki. P. i. Petkiewicz podczas biegu na 5,000 m. ustanowił rekord Polski na 3,000 m. w czasie 8:51,2. Wyniki techniczne są następujące: 100 m.: 1. Pernak (AZS, Pozn.) 11,2; 2. Nowosielski (Cr.) o dłoń, 3. Zuber (War.); 400 m.: 1. Zuber 52,2; 2. Ramon (Wisła) 52,5; 800 m.: 1. Zuber 2:05,9; 2. Kosiarsz (Wis.) 2:08,2; 5,000 m.: 1. Petkiewicz (War.) 15:34,5; 2. Sawaryn 16:03,6; 3. Czubak (Wawel) 16:36,7; 1,500 m.: 1. Petkiewicz 4:06; 2. Gorzeński 4:28; 110 przez pł.: 1. Dobrakowski 17,5; 2. Kosowski; dysk: 1. Baran 42,92; 2. Turek 36,35; 3. Kosowski 31,71; dysk oburącz: Baran 72,79; kula: 1. Baran 13,11; 2. Leszek (AZS, Kr.) 11,35; sztafeta szwedzka komb.: Zuber i Petkiewicz (War.) oraz Pernak i Baran (AZS, Pozn.) 2:07,6; skok w dal: 1. Kosowski 6,36; 2. Pernak 6,24; 3. Dobrakowski 6,22; oszczep: 1. Pernak 45,17; 2. Turek (Wawel) 44,38; 3. Dobrakowski 42,46. (Tel. wł.) K. S.

Czechosłowacja pokonała Niemcy Południowe w stosunku 65:59 pkt. (Radio).

Piłka nożna

Wyniki niedzielnych spotkań ligowych. Poznań. „Warta” — „Ł. K. S.” 3:1 (2:0). Przez cały przeciąg gry wybitna przewaga „Warty”, która z szeregu dogodnych pozycji wyzyskuje tylko dwie; trzecia bramka padła z rzutu karnego. Ataki „Ł. K. S.”, inicjowane od czasu do czasu, likwidują pewnie obrońcy „Warty”, w czem szczególnie odznaczył się Śmiglak. Od wyższej klęski uchroniła „Ł. K. S.” pewna niezadarność gospodarzy, a szczególnie dobra i szczęśliwa gra bramkarza Milli. Punkty dla „Warty” zdobyli: w 26 i 45 min. pierwszej połowy Przybysz i w 17 min. drugiej Kniola z rzutu karnego. Dla „Ł. K. S.” uzyskał bramkę Król w 22 min. drugiej części; ten sam gracz po koniec zawodów przestrelał rzut karny. Trio obronne „Warty” było bez zarzutu; w pomocy znów wybił się Przykucki, który uniemożliwił Śledzia; w napadzie najruchliwszym i najsukuteczniejszym był Przybysz. „Ł. K. S.” nie przedstawia się wcale tak silnie, jakby to wypadało z jego pozycji w tabeli ligowej. Poza trójką obronną, środkami pomocy i napadu — reszta bardzo przeciętna, lub wręcz słaba, co szczególnie odnosi się do obu łączników napadu. Zawody uciły z powodu deszczu i śliskiego terenu. Dobrym sędzią był p. kpt. Baran. Publiczności ok. 2,500. (n. g.)

Łódź. „Turyści” — „Ruch” 3:0 (1:0). Obie drużyny wystąpiły w pełnym składzie, a tylko u „Turystów” był on nieznacznie przestawiony, gdyż Alaszewski grał na środku napadu. Od pierwszych minut gospodarze narzucają ostre tempo, wytrzymując je do końca, przyczem bardzo dobrze pracowali skrzydła, a zwłaszcza Michalski, który stwarzał szereg niebezpiecznych sytuacji. „Ruch” stawiał tylko bierny opór; wszyscy gracze wybitnie nie w formie i zdenerwowani. W 18 min. po przeboju Michalski centruje, a Chojnacki, odbierając piłkę, pakuje ją do bramki. Po przerwie — obraz pozostaje bez zmiany; gospodarze dalej górują. W 20 min. Chojnacki po przeboju strzela drugą, w 35 Kulawiak z centrum Michalskiego główką — trzecią bramkę. Sędzia p. Seidner z Krakowa; publiczności około 3,000 osób. (Tel. wł.) W. K.

Kraków. „Cracovia” — „Pogoń” 4:3 (4:1). Gospodarze wystąpili bez Kozoka, Kuźnińskiego i Mysia. „Pogoń” — w pełnym składzie. Już w 2 min. karny podkutywany za rękę Chruścińskiego zamienia Hanke na pierwszą bramkę dla „Pogoni”; lecz w dwie min. później również z karnego za podstawienie nogi Malczykowi. Sperling wyrównuje. Dalsze dwie bramki strzela Malczyk w 13 i 23 min., a czwartą — Rusinek w 44 min. Po zmianie stron „Pogoń” gra ambitniej i ma więcej szczęścia, to też w 22 min. Szabakiewicz zdobywa drugi punkt, a na kilka minut przed końcem piłkę wypuszczoną przez Szumca pakuje Zastawniak do siatki. Najlepszy na boisku Kałuża, dobre trio pomocy i obrona, bardzo słaby był Szumiec. W „Pogoni” dobrzy Kuchar i Szabakiewicz. Sędzia p. Adamski z Poznania — dobry; publiczności przy ładnej pogodzie 5,000 osób. (Tel. wł.) K. S.

Warszawa. „Polonia” — „I. F. C.” 4:1 (2:0). Zupełnie zasłużone zwycięstwo gospodarzy, u których bardzo dobrze dysponowana była linja napadu, pracę stale na bramkę gości. Dla „IFC” jedyny punkt uzyskał Knapczyk, dla gospodarzy Alaszewski 2, Suchocki i Gumowski — po jednym. Sędzia p. Rumpier, publiczności 3,000 osób. (Tel. wł.) T. S.

Łwów. „Czarni” — „Garbarnia” 5:3 (2:1). Cały czas toczyła się gra pod znakiem przewagi gospodarzy, których zwycięstwo było zupełnie zasłużone. Bramki dla nich strzelili: Nastula 3, Ostrowski i Sawka po 1. Dla „Garbarni” — Trzebiecki, Bator i Czybrut. (Tel. wł.)

Tabela spotkań ligowych przedstawia się następująco (w nawiasach podajemy ilość gier i stosunek bramek): 1) „Ł. K. S.” 14 p. (11, 18:17); 2) „Wisła” 13 p. (10, 28:24); 3) „Warta” 12 p. (10, 26:17); 4) „Czarni” 11 p. (8, 28:17); 5) „Ruch” 10 p. (9, 17:16); 6) „Garbarnia” 10 p.

(10, 26:23); 7) „Cracovia” 10 p. (10, 19:15); 8) „Legja” 9 p. (11, 15:17); 9) „I. F. C.” 8 p. (9, 10:17); 10) „Turyści” 8 p. (9, 12:21); 11) „Warszawianka” 7 p. (8, 10:12); 12) „Pogoń” 7 p. (9, 15:19); 13) „Polonia” 5 p. (10, 18:27).

Najbliższe mecze ligowe (na pierwszym miejscu gospodarze): 29. b. m.: „Czarni” — „Warta”, „Wisła” — „Turyści”; 30. b. m.: „Warszawianka” — „Cracovia”, „Garbarnia” — „I. F. C.” „Pogoń” — „Warta”.

Kraków (Repr. kl. A) — Niem. G. Śląsk w Bytomiu 1:3 (0:2). Chaotyczna gra Krakowa zwłaszcza w pierwszej połowie. Drużyna polska wykazała zupełny brak zgrania. Dopiero w drugiej połowie poprawiła się i chwilami nawet przeważała, jednak atak nie umiał wykorzystać nawet najdogodniejszych pozycji podbramkowych. Jedyny punkt dla Krakowa strzelił z karnego Nowak. (Tel. wł.)

Mistrzostwa klasy A Poznań. „Posnania” i „Sparta” 4:3 (1:3). Drużyna „Posnania” grała słabiej niż zwykle, dopiero groźba utraty dwóch punktów zmusiła ją do ambitniejszej walki, której efektem było zwycięstwo w drugiej połowie 3 bramek. Punkty dla zwycięzców zdobyli: Stempkowski, Redziński, Kryszkiewicz i Różycki po 1, dla „Sparty” — Graczyński 2, oraz Ługowski 1. Sędziował p. Tomaszewski. — „Legja” i „Warta” 1 b 3:1 (1:0). Zasiłowane zwycięstwo odniósł leader A klasy. „Warta” wystąpiła ze Spójną na środku pomocy, który jednakże z powodu choroby szyi grał poniżej swej zwykłej formy. „Legja” jest obecnie jedynym kandydatem do tytułu mistrza; bramki dla niej zdobyli Sadalski, Sroczyński i Domagała po 1; dla „Warty” honorowy punkt strzelił Tuczczak. Sędziował p. Rosala. W Ostrowie walczył miejscowy „OKS” z „Wiktoria” z Jarocina, odnosząc nad nią zasłużone, lecz za wysokie zwycięstwo w wysokim stosunku 8:1 (3:1). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Łoński 3, Janiak i Pawliński po 2, oraz Szymański 1. Dla pokonanych zdobył honorowy punkt po rzucie rżnym Ratajczak. Sędziował dobrze p. Roszkiewicz z Poznania.

W Chodzieży „Notec” pokonała „H. C. P.” 3:2 (2:0).

Tabela rozgrywek przedstawia się następująco: (w nawiasach podajemy ilość gier oraz stosunek bramek) 1) Legja 19 p. (12,48:21); 2) Posnania 16 p. (12,34:25); 3) Warta 15 p. (12,34:23); 4) Stella 14 p. (11, 31:20); 5) OKS 14 p. (12,29:17); 6) HCP 12 p. (12,33:32); 7) Pogoń 10 p. (11,20:30); 8) Sparta 8 p. (12,20:32); 9) Wiktoria 6 p. (12,21:43); 10) Notec 6 p. (12,18:47).

„Wisła” krakowska gościła w Niemczech i pokonała w sobotę Verein fuer Bewegungsspiele „Lipsk” 2:1 oraz w niedzielę „Guts Muts” Drezno 2:1. (PAT)

Zamiejscowe wyniki A kl. Łódź. „Orkan” — „WKS” 2:1, „ŁTSG” — Widzew 1:1, „Turyści” — „Hakoah” 3:2, „Union” — „Sokół” 5:2, „Burza” — „PTC” 2:1. (Tel. wł.) W. K.

Katowice. „Kolejowy” — „Policjny” 1:0, „Pogoń” — „Naprzód” Lipiny 4:1. (Tel. wł.) F. G.

Wyniki zagraniczne. Niemcy pokonały w Kolonii Szwedów 3:0, przyczem wszystkie 3 bramki strzelił Hofmann (Drezno). Norwegia — Danja w Kopenhadze 5 : 2, Niemcy Północ. — Holandia Północ. 3:2; Oslo — Kolonja w Oslo 1:0. (Radio)

Pływanie

Holenderka Braun ustanowiła nowy rekord światowy w pływaniu 300 m. st. dow. w czasie 4:19,4, bijąc rekord Amerykanki Wainwright o 4/10 sek. (Radio)

Szermierka

Rozegrane w stolicy szermiercze mistrzostwa Polski w szpadzie przyniosły następujące wyniki: 1) por. Laskowski 6 zwycięstw. 2) kpt. Sempliński 5 zwyc. 3) por. Zabielski 3 zwyc. 4) kpt. Segda oraz por. Szupenko po 2 zwyc. (Tel. wł.) T. S.

Spotkania na szable o mistrzostwo Polski przyniosły następujące wyniki pp.: 1. dr. Papez 7 zw.; 2. kpt. Segda 6; 3. por. Laskowski 5; 4. kpt. Sempliński 4; 5. Makomaski (AZS) 3; 6. kpt. Suski 2; 7. por. Szupenko 1 i 8. por. Fryszczyn 0. (Tel. wł.) T. S.

Tennis

W pierwszym dniu zawodów w Budapeszcie osiągnięto wynik 2:1 dla Węgier. Wyniki techniczne przedstawiają się następująco: Single panów: Marszewski — Kirchmaier, wygrywa po ciężkiej walce w 5 setach Marszewski. Krepuska wygrywa w 4 setach ze Stolarowem. W grze mieszanej wygrywa para węgierska dr. Jacobi — Szroeder w 2 setach z parą Jędrzejowską — Loth.

W drugim dniu spotkania Warszawa-Budapeszt wyniki były następujące: Krepuska (B) — Marszewski (W) 6:0, 6:2, 6:0; Jacobi i Bano (B) — Loth i Stolarow (W) 6:2, 6:3, 2:6, 4:6, 6:3; Jędrzejowska (W) — Leses (B) 6:1, 2:6, 6:1; Stolarow (W) — Kirchmeyer (B) 6:2, 2:6, 6:3, 6:4. W ogólnej punktacji zwyciężył Budapeszt w stosunku 4:3.

Katowice pokonały w spotkaniu międzymiastowym Król. Hutę 12:3, przyczem w barwach Katowic grali Foerster i Steinert. (Tel. wł.) F. G.

W Krakowie odbywa się turniej, w którym do finału gry poj. panów doszli Horain i Jurczyński. Wyniki niedzielne: Horain-Turnau 6:2, 6:2; Andrzejewski — Zamoycki 7:5, 6:2; Jurczyński — Matecki 6:2, 6:3; Jurczyński-Boleslawski 6:3, 6:0; Jurczyński — Popiel 6:0, 6:4; Horain-Andrzejewski 6:1, 6:1. (Tel. wł.) K. S.

Z życia Towarzystw

Ze Zw. Stow. Ociemniałych Żołnierzy w Warszawie (ul. Nowy Świat 8/10). Na konstytucyjnym zjeździe delegatów, odbytym dnia 11 maja, wybrany został zarząd główny w następującym składzie: Ociemniały major W. P. Edwin Wagner, p. Zygmunt Wojdaliński, p. Kazimierz Mroczkiewicz, p. inżynier Czesław Perzyński, porucznik Stanisław Kłak i p. Władysław Fiszer. Związek Stowarzyszeń Ociemniałych Żołnierzy jest organizacją łączącą 3 związki regionalne a mianowicie: Związek Ociemniałych Wojaków na Wielkopolskę, Pomorze i Górny Śląsk, Małopolski Związek Ociemniałego Żołnierza, Spójnia we Lwowie i Związek Ociemniałych Inwalidów i Ofiar Wojny w Warszawie.

Miesięczne zebranie Związku Drogerzystów — Rzpłitej Polskiej Obwodu 1. odbyło się przy licznych udziałach członków i gości. Obrady zajął prezes Obwodu p. Gadebusch, poczem sekretarz p. R. Szubert odczytał protokół z ostatniego zebrania. Następnie wygłosił bardzo obszerny i nader interesujący referat dyrektor Szkoły Drogerijnej w Poznaniu p. prof. J. Czachowski o wrażeniach swoich z ostatniej podróży zagranicą. P. prof. Czachowski zapoznał słuchaczy z Poznańskimi z ustrojem szkolnictwa drogerijnego w Niemczech, gdyż odwiedził tamże szkoły drogerijne w Berlinie, Monachium, Dreźnie i Kamienicy, oraz akademie drogistowską w Brunszwiku, dalej przedstawił słuchaczom sytuację ekonomiczną obecną Niemiec a głównie zawodu drogistowskiego.

Referat z walnego rocznego zebrania delegatów przedłożył prezes p. Xan. Gadebusch, poczem referował komunikaty skarbnik p. L. Kasprzowicz. Przy wolnych głosach omawiano jeszcze wiele aktualnych spraw głównie związanych z P. W. K. i z Międzynarodowym Zjazdem drogerzystów, który odbędzie się w Poznaniu w dniach 10, 11 i 12 8. 29 r. W ożywionej dyskusji zabierali głos m. in. pp.: St. Jan-czewski, T. Neuman, St. Piątkowski, St. Buczkowski, P. Piątek, Zawadzki, Kornaszewski, Kucharzewski i W. Wojciechowski. W lipcu postanowiono odbyć wspólną wycieczkę do Inowrocławia, Gniezna i Kruszwicy. (z)

Przyrost naturalny ludności w Polsce.

W r. 1928 przyrost naturalny ludności w Polsce przedstawiał się następująco. Małżeństw zawarto ogółem 294.788, żywych niemowląt przyszło na świat 983.720 zmarło osób 504.560. Przyrost naturalny zatem w r. 1928 wyniósł 479.151 osób. W porównaniu z r. 1923 przyrost naturalny zmniejszył się o 40.795 osób, w porównaniu zaś z r. 1927 wzrósł o 51.785 osób.

RADJO

Programy radjofoniczne

Wtorek, dnia 25 czerwca 1929 r.
Poznań (336 m) godz. 7.00 gimnastyka poranna (prof. J. Waxman); godz. 12.20 radiografja (syst. Fultona); godz. 12.50 komunikaty P. W. K.; godz. 13.00 sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdy pien. i cen targ. Rzeźni miejskiej; godz. 14.15 komunikaty: gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 16.45 odczyt p. t. „Bajki indjańskie” (wygl. p. Józef Stańczewski); godz. 17.05 odczyt p. t. „Faust Goethego, a Faust Mi-cięskiego” (wygl. p. Edmund Roman); godz. 17.25 odczyt p. t. „Język polski że-glarski” (wygl. dr Adam Kleczkowski); godzina 17.50 komunikaty P. W. K.; godzina 18.00 koncert popołudniowy (muzyka francuska, transmisja z Warszawy); godzina 18.50 nadprogram; godz. 19.10 audycja wesola w wyk. p. Stanisława Fiszera, art. dram.; godz. 19.30 interludjum muzyczne. Utwory fortepianowe w wykonaniu p. Janiny Wysockiej; godz. 19.50 „Jaskółka” opera „Puccini’ego (transmisja z Teatru Wielkiego w Poznaniu na wszystkie stacje polskie); godz. 22.30 sygnał czasu — komunikaty PAT; godz. 22.45 radiografja (syst. Fultona); godz. 23.15 muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada”.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Przem. „Kościszko” Łazarz-Górczyn.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 20 w lokalu p. W. Spychały przy ul. Marszałka Focha. Towarzystwo urządzi 29 bm. zabawę w Górczynie na boisku szkolnym.

— **Stow. Rodzinne, Wilda.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 18 w restauracji „Dwór Strzelecki” przy ul. Kilińskiego 15.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: H. Le-wańska 1 zł; — K. M. z podziękowaniem za odebrane łaski 5 zł; — Z. H. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 5 zł; — Kazimierzostwo Weydman-ownie ze Żnina zamiast kwiatów na tru-mnę ś. p. Kazimierzy Weydmanowej 30 zł; — W. i Z. Kiepiński 10 zł; — K. Wodziński z podziękowaniem za odebrane łaski z prośbą o dalszą opiekę 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 1755.70 zł.
Na ołtarz św. Antoniego w kaplicy polskiej w Jerozolimie: 81 zł wypłacono dn. 21. 6. 29 Kasie Kurji Arcybiskupiej.
Na Schronisko dla nauczycielek: 5 zł

wypłacono dnia 20. 6. 29 p. Annie Przyby-łowski.

Na wdowy i sieroty po literatach: 10 zł wypłacono dnia 13. 6. 29 p. Koreywie.

Na Bratnią Pomoc U. P.: 582 zł wy-płacono dnia 19. 6. 29 Bratniej Pomocy Tow. Studentów Uniwers. Poznańskiego.

Na walke z gruźlicą: 300 zł wypłacono dnia 20. 6. 29 p. dr. Szulcowi.

Na pomnik Kościuszki: 60 zł wypła-co dnia 13. 6. 29 Magistratowi m. Po-znań.

Na Flotę Polską: 62 zł wypłacono dnia 20. 6. 29 na konto w Banku Cukrownictwa.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Wanda Marja Radna z d. Raciecka, 62 l. Wiktor Grynwald, emeryt, urzędnik Banku Polskiego, 57 l. Anna Maczyńska 4 i pół godz. Benedykta Malawska z d. Mudzińkówna, 49 l. Stanisława Matusz-czakowa z d. Michalczykówna, 64 l. Jan Schulz, kasztelan szkoły, 58 l. Stanisław Jankowski, czeladnik piekarski, 20 l. Aleksander Jarmulski, emer. radca kolej., 80 l. Marja Litkowska z d. Szczeszyńska, wdowa, 73 l. Apolonja Binkowska z d.

Bartuszevska, wdowa, 66 l. Antonina Mikołajczakowa z d. Czamańska, 63 l. Ja-nina Klapczyńska, biuralistka, 27 l.

Rabka, Łowiczanka

nowootwarty pensjonat Drowej Ryglickiej i Karasińskiej. Pokoje słoneczne z balkonami. Kąpiele mineralne w domu. Kuchnia wykwinna, na żądanie dietetyczna. Pełny komfort; oświetlenie elektryczne, woda bieżąca w każdym pokoju. dw 6634

Mydło Mixa

najlepsze — najtańsze

nr 11165

Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu do kasy komitetu wpłacono w złotych

K. Medlewska, Katowice	2,—	St. Wiśniewski, Poz.	20,—	T. Woliński, Kcynia	10,—
R. Majewska, Katowice	1,—	A. Łaska, Wobórz	1.25	Dr. Kalinowski	10,—
F. Ziemler, Sepienko	13.80	F. Lexandrowicz	20,—	T. Kobzda, Grabów	9,—
A. Szmania, Kominko	5,—	N. N.	10,—	Stef. Kunz, Ostrów	55,—
F. Mandala, Katowice	2,—	St. Hofmann	50,—	Zw. Funkc. Państw. Prez.	50,—
W. Józefoski, Katowice	2,—	X. N. N.	20,—	Welzand	50,—
J. Małkowsky, Katowice	10,—	K. Beisert	5,—	W. Hedinger	200,—
T. Forczek, Katowice	2,—	Lemański	3,—	St. Kubiak, Barcin	0.50
Fr. Kuliczowski, Łańcut	2,—	W. Pionka	10,—	J. Tyczewska, Barcin	0.50
W. Napierala, Popowo	5,—	Klasztor OO. Paulinów.	10,—	J. Sulecka, Barcin	1,—
Kość.	5,—	Częstochowa	10,—	Płk. W. Abramowski.	5,—
M. Pieta, Dąbrowka	5,—	Horesiak	10,—	M. Golebiowska, Ciecho-ci-	2,—
P. Kowalczyk, Dzielecie	13.30	SS. Służebniczeki, Kraków	5,—	nek	2,—
Kółko Rolnicze, Roszki	12,—	Sobeski	5,—	X. J. Langier, Babiak	2,—
M. Krupański, Lwów	10,—	Polczyński	5,—	K. Ambroszkiewicz, Toruń	10,—
M. Łępska, Perzów	2,—	Mindykowski	5,—	H. Piotrowska, Toruń	12,—
Dr. A. Zółtowski	100,—	Zablocki	10,—	Zakł. św. Wincentego.	5,—
Gen. Poniatowski	10,—	Zurawski	5,—	Tczew	5,—
K. Otmianowski	10,—	Banaszak, Trzemeszno	5,—	J. Chłociński, Jankowo	15,—
T. Otmianowski	10,—	X. Górecki, Leszno	5,—	Kl. OO. Reformatów, Wło-	5,—
A. Kapsa, Legowo	5,—	K. Greger	50,—	clawek	5,—
Dr. prof. Karwowski	10,—	Marszałek, Łowicz	5,—	M. Priebówna, I. Bidiż-	15,—
Związek Kob. Prac.	10,—	Mańkowski, Kraków	20,—	ska i J. Kalinowska.	15,—
Stan. Nowak, Krzewina	5,—	Pietrzykowski	10,—	Skonlin	2,—
Jan Stasiak, Wylatowo	10,—	Danice, Janowiec	5,—	P. Kopidura, Gosanowo	2,—
W. Ponkowski, Bracholin	20,—	Buczkowski, Janikowo	5,—	L. i K. Głowackie, Jaro-	5,—
S. Samulski, Poz.	300,—	SS. Miłosierdzia, Kraków	7.20	cin	5,—
Centowski	20,—	B. Leitgeber	29,—	J. Jaśkowski, Inowrocław	0.50
Wojciechowski	10,—	Szymański	10,—	J. Kosicki, Barcin	0.50
Dr. Kruska, Janowiec	5,—	Dr. Karchorowski	1,—	Wl. Cieplicki, Barcin	0.20
Kat. Urząd Paraf. Ochuby	6,—	Wikberg, Gniezno	1,—	Z. Muszyńska, Barcin	0.50
N. N. Bydgoszcz	5,—	W. Graczyk, Inowrocław	5,—	Cz. Stenczyński, Barcin	0.50
K. Ostan-Sacken	20,—	J. Marciniak, Kościan	10,—	gr. Rydzyski, Żerków	5,—
Okr. Izba Kontr. Państw.	10,—	St. Kostecki, Wolsztyn	5,—	K. Maniewska, Kraków	2,—
zebrana przez p. M. Za-	101,—	M. Gralik, Jacewo	10,—	SS. Prezentki, Kraków	5,—
wadzkiego	2,—	W. Gierłowski, Inowrocław	10,—	Wl. Ramińska, Katowice	5,—
Fr. Kuliczowski, Łańcut	20,—	X. Z. Jerzycki, Boruszyn	20,—	L. Kaczorowski, Krasie-	1,—
B. Lukomski	10,—	E. Malanowski, Lublin	5,—	nin	1.50
J. Doruchowska, Brzeźnia	20,—	D. Puchalski, Toruń	5,—	Fr. Marek, Krzywosady	5,—
A. Jakubiak	10,—	St. Kruczkowa, Gniezno	20,—	M. Malinowski, Cieszyń	5,—
W. Wróbel, Zaleszczyki	50,—	X. B. Dąbrowski, Kamień	1,—	Wl. Zalczescy, Żywiec	5,—
W. Baranowska	100,—	J. Lipiński, Kalisz	5,—	M. Dybowski	25,—
N. N.	5,—	P. Urbanowski	30,—	St. Adamczyk, Lwów	3,—
F. Piotrowiczówna	10,—	F. Donomirski, Bydgoszcz	2,—	Fr. Sliwiński, Lwów	2.50
Wl. Matuszewska	10,—	J. Borowiak, Kraków	20,—	Seb. Miazgowiec, Tonisze-	1,—
St. Zwierzchowska, Poz.	1.000,—	J. Kisielnicki, Inowrocław	10,—		
Wl. Zwierzchowski, Poz.	1.000,—				

Dnia 22 czerwca 1929 r., o godz. 8 rano zmarł po długich, ciężkich cierpieniach, zasilany kilkakrotnie Sakramentami św., w 38 roku życia, mój najukochańszy i najdroższy mąż i najtroskliwszy ojciec jedynego synka, ś. p.

Stanisław Skórczewski

O czem donoszą wszystkim Krewnym i Znajomym

w ciężkim smutku pogrążeni

Tuchola, 22 czerwca 1929 roku.

żona i rodzina.

Eksportacja zwłok z klasztoru Sióstr Elżbietanek do kościoła parafjalnego odbędzie się we wtorek, 25 b. m. o godz. 18. Nabożeństwo żałobne odprawi się w środę, 26 b. m. o godz. 9, następnie odprowadzenie zwłok na miejsce wiecznego spoczynku.

dw 6635

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 23 czerwca 1929 r., o godz. 5, zmarła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza jedyna córka i siostra, ś. p.

zw 17 173

Marja Mielcarkówna

przeżywszy lat 26. Pogrzeb odbędzie się w środę, 26 b. m., o godz. 5 po poł., z kaplicy cmentarza Bożego Ciała na Dębcu.

W ciężkim bólu pogrążona
rodzina Mielcarków.

Dnia 22 b. m., zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

zw 17 181

Magdalena Gaszkowska

z Poznania. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 25 czerwca, o godz. 4.30 po poł., z domu żałoby, ul. Grottgera 3.

Tow. Pielgrzym pod wezw. Matki Bożej Wypadek 116.
w Poznaniu.

Dnia 22 czerwca 1929 r., zasnęła w Bogu, po krótkich cierpieniach, namaszczone Olejami św., nasza najdroższa matka, teściowa, ciotka i babka, ś. p.

zw 17 163

z Henków

Amelja Eisowa

przeżywszy lat 83. Pogrzeb odbędzie się dnia 25 b. m., z domu żałoby w Sepólnie (Pomorze), na cmentarz parafjalny, o czem zawiadamiają

ciężko strapiione

dzieci i wnuki z rodziną.

Sepólno, Poznań (ul. Kwiatowa 6), Żnin, Bydgoszcz, Berlin.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 21 czerwca 1929, zmarł nagle, opatrzony św. Olejami, ś. p.

Wiktor Grynwald

emeryt. urzędnik Banku Polskiego w Warszawie

przeżywszy lat 57. Nabożeństwo żałobne za spójność duszy odprawi się we wtorek, 25 b. m. rano, o godz. 8.30, w kościele Matki Boskiej Bolesnej w Poznaniu (Lazarz); złożenie zwłok do grobowca rodzinnego odbędzie się tego samego dnia po poł., o godz. 4, na cmentarzu św. Krzyża w Gnieźnie o czem zawiadamia

zw 17 164

strapiiona

rodzina.

Poznań, 24. 6. 1929 r.

Zakład Pogrzebowy „Bracia Nowak”, pl. Nowomiejski 10. Tel. 1046.

Za okazane liczne dowody współczucia oraz nadesłane wieńce z powodu zgonu naszej drogiej Zmarłej, s. p. zw 17 167

Marji Goślińskiej

składamy na tej drodze wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę, a szczególnie Tow. Polskiej młodzieży katolickiej pod wezwaniem św. Kazimierza Poznań—Jeżyce, za śpiew, serdeczne

Bóg zapłać!

Rodzina i narzeczoncy.

Za okazane szczere współczucie, liczne nadesłane wieńce z powodu zgonu naszego najdroższego, jedynego, nigdy niezapomnianego syna, ukochanego brata, s. p. zw 17 168

Kazimierza Błaszczynskiego

składamy Wszystkim, przede wszystkim Wielce Szanownym Panom Kuratorowi Drowi J. Namysłowi, b. Kuratorowi B. Chrzanowskiemu oraz Gronu Kolegów, za oddaną ostatnią przysługę, serdeczne

Bóg zapłać!

W ciężkim bólu strapiłona rodzina.

Dnia 22 czerwca 1929 r., o godz. 11 wieczorem, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najlepsza matka, siostra i ciocia, s. p. zw 17 184

Magdalena Gaszkowska

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, o godz. 4.30, z domu żałoby ul. Grottera 3.

W ciężkim smutku pogrążony mąż z dziećmi i rodziną.

W trzecią bolesną rocznicę zgonu mej żony, s. p. odbędzie się 25 b. m. o 8 rano za spokój Jej duszy

Melanji Fitznerowej

msza św.

w kościele Farnym.

dw 6636

Jan Fitzner, adwokat.

Wszystkim Krewnym i Znajomym, za serdeczne życzenia i dowód pamięci z okazji srebrnego jubileuszu małżeńskiego, składamy na tej drodze serdeczne

zw 17 172

Bóg zapłać!

Piotrostwo Adamscy.

Za okazanie nam tak wiele życzliwości do uświetnienia uroczystości z okazji naszych srebrnych godów małżeńskich, pozwalamy sobie na tej drodze Wielbnemu Duchowieństwu, Bractwom Kościelnym, Delegacjom, Krewnym i Znajomym złożyć nasze najserdeczniejsze podziękowanie wólaając z całego serca starepolskie

Bóg zapłać!

Antoniostwo Słupieński.

zw 17 178

Łańcuchy Renault

Najlepsze łańcuchy do motocykli, samochodów i dla przemysłu.

Generalne Przedstawicielstwo na Polskę
MOTOR - Dom Importowy, Gdańsk, Samtgasse 8.
zw 11288

Dostawcy wędlin

poszukuje pierwszorzędny skład delikatesów robiący wielkie obroty w wędlinach. Zgłoszenia do Kurjera zw 17 179

Na sprzedaż 2 kioski

korzystnie położone na terenach zachodnich P. W. K. Bliższych informacji udziela

KAZMIERSKI — POZNAŃ, DĄBROWSKIEGO 89

Telefon 62-23

zw 17 107

Dnia 22 czerwca 1929 r., o godz. 3, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasza najukochańsza nigdy niezapomniana żona, córka i siostra, s. p. zw 17 164

z Rostów

Łucja Walerja Hojanowa

przeżywszy lat 23. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 25 b. m., o godzinie 18,30 w Wielichowie.

Pogrążeni w głębokim smutku mąż z rodziną.

Wielichowo, dnia 23 czerwca 1929 r.
Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Dnia 21 czerwca 1929 r., zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, moja długoletnia sekretarka prywatna, s. p. zw 17 177

Janina Klapczyńska

Zmarła była moją współpracowniczką administracyjną również przy budowie kinoteatru „Słońce”, pl. Wolności 6, przyczem odznaczała się wielkimi zdolnościami, pilnością, niepospolitą inteligencją, a przede wszystkim wielkimi zaletami charakteru.

Zegnam Ją z prawdziwym żalem.

Józef Schneider, architekt.

Zalety najdroższego mydła zagranicznego jak: świetne mydlenie się, oszczędność w użyciu, przepiękny zapach, absolutna nieszkodliwość dla skóry, jedno- czy w sobie mydło toaletowe

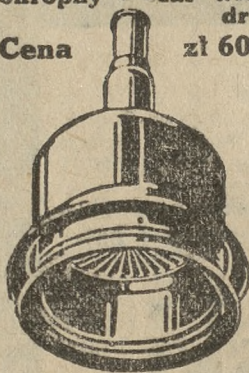
UNIWERSALNE po 1.25, — z f-mą DROGERJA UNIVERSUM, POZNAŃ
ul. Fr. Ratajczaka 38.

Do nabycia tylko w powyższej drogerji. Każdy nabywca z entuzjazmem poleca je drugiemu!

Pw 9904-18,324

Wszystkie gospodie odetchnęły z ulgą, przekonane, z dokonanych u siebie prób, że jedynie nasz samoczynny aparat „Kompresor” zdjął z nich okropny ciężar wielkiego kilkadziesiąt a tak drogiego prania

Cena zł 60

5 lat gwarancji.
Prosimy przynieść ze sobą brudną bieliznę, która po 5 minutach strzymania z powrotem czysto wyprana

Naszym aparatem można wyprać bieliznę rodziny składającej się z 7 osób, zamiast 4 dni — w 3 godziny przy minimalnym zużyciu mydła i przy największej oszczędności bielizny.

Aparat nadaje się także doskonale dla restauratorów, fryzjerów, lecznic, szpitali i t. d.

Kto się jeszcze nie przekonał, tego napewno ostatecznie przekonają nasze pokazy prania, które odbywają się codziennie o godzinie 5-tej po poł. przy ul. Wielkiej nr. 4/5 I piętro na lewo za wyjątkiem piątku.

zw 17 165

Samochody

nowe i używane, kryte i otwarte 2, 4 i 6-osob., wielki wybór stałe na składzie na dogodnych warunkach zapłaty. (Niezwyciężalne okazje). „Komna” Sp. z o. p. Automobile, Poznań, ul. Dąbrowskiego 83/85 — Tel. 77-67 i 54-78. nw 11 010

Maszyna parowa

leżąca, bez kotła, z stawidłem suwakowym, regulatorem osiowym, 50 do 60 K. M., w najlepszym stanie, z powodu przebudowy zaraz korzystnie do sprzedania. Łaskawe zgłoszenia

Jan Jagodziński — Młyn parowy
Koźmin, Wlkp. zw 17 160

Kupię

50 wagonów siana

Ia. wprost z majątku lub od gospodarzy. Łaskawe zgłoszenia z podaniem stałej ceny loco stacja załadowania, kierować do eksp. Kurjera Poznańskiego pod dw 6632

Kilimy

K. Kuźaj
27 Grudnia 9

K. K.
P.

Kupię

Heblarkę-Szeping

w dobrym stanie.

K. Kamiński,
Mostowa 15. zw 17 166

FIRANKI PLEDY

DY WANY

B. Głowacki

POZNAŃ,
Stary Rynek 97.
Pw 4484

Kursy Maturyczne i Doksztalcające „WIEDZA”

Kraków, ul. Studencka 14, I. p.

otwierają z dniem 1 września r. b., kurs przygotowujący do egzaminu specjalnego, uprawniającego do skróconej służby wojskowej. Tp 2771

Nauka odbywa się na ustnych lekcjach kursu zbiorowego w Krakowie, oraz w drodze korespondencji, zapomocą świeżo przez fachowych profesorów opracowanych skryptów, wskazówek, programów i tematów.

Wykładają tylko najwybitniejsze siły fachowe krakowskich państw szkół średnich.

Żądać bezpłatnych prospektów.

SKŁAD

przy ulicy Półwiejskiej, istna kopalnia złota, zaraz z urządzeniem za 14 tysięcy zł na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Poznański zw 17 162

Poważna firma poszukuje

do natychmiastowego objęcia

suchego, jasnego magazynu.

Zgłoszenia Kurjer zw 17 174

Warsztat samochodów i motocykli

przeniosłem z dniem 1. 6. 1929 r., na ul. Dąbrowskiego 78. Proszę o poparcie mego przedsiębiorstwa. K. ROGOWSKI zw 17 121

Lokale biurowe

składające się z 6 ubikacji przy najwięcej ruchliwej ulicy, w centrum miasta, są zaraz wprost od właściciela do wydzierżawienia. Czynnym za 1 rok zgóry. Pośrednicy wykluczeni. Łaskawe oferty do „PAR”, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 25,135 Pw 12 206-25,135

Młodszych buhai opasowych

poszukuje celem kupna

Kozłowski, Leszno, Dworcowa 27.

Telefon 25.

nw 11212

Telefon 25.

Poważne przedsiębiorstwo — poszukuje doświadczonego

mistrza warsztatów samochodowych.

Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem referencji przyjmuje „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod 25,136 Pw 12 207-25,136

Energiczni zastępcy

sprzedawcy, z inicjatywą, którzy chcą dojść do czegoś i są zdecydowani zapewnić sobie stały, wysoki dochód

zostaną przyjęci

przez pierwszorzędną firmę światową do sprzedaży automatycznych wag pospiesznych i maszyn do krajania wędlin na województwa: poznańskie i pomorskie za prowizją. — W razie dodatnich wyników pracy, egzystencja zapewniona. Szczegółowe oferty z podaniem curriculum vitae i referencjami, kierować do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 17 175

Posady nauczycielskie.

Do Miejskiego Gimnazjum w Żninie, poszukiwani są od 1 września r. b., nauczyciele: jez. polskiego, francuskiego i gymnastyki. dw 6612

Wymagane pełne kwalifikacje zawodowe względnie zezwolenie na nauczanie w szkołach średnich. Do gymnastyki potrzebna siła męska. Pensja jak w zakładach państwowych, nadto 25% dodatek komunalny i świadczenia ubezpieczeniowe. Podania z odpisem dokumentów i dokładnym życiorysem należy nadsyłać zaraz pod adresem: Dyrekcja Miejskiego Gimnazjum w Żninie (wojew. poznański).

DZIERŻAWA POLOWANIA

Powiatowy Urząd Ziemiański w Poznaniu, wydzierżawia w drodze ustnego przetargu, najwięcej dającym, na okres sześciolatni, prawo polowania na terenie rozparcelowanych majątków państwowych:

- Maj. Mrowino, w pow. Poznań, obszar łowiecki na 447, — ha, na czas od 1. 4. 1929 r. do 31 marca 1935 r.
- Maj. Węglewo, w pow. Poznań, obszar łowiecki na 190,50 ha, na czas od 1. 4. 1929 r. do 31 marca 1935 r.
- Maj. Chwałkowo, w pow. Środa, obszar łowiecki na 278,50 ha, na czas od 1. 4. 1929 r. do 31. 3. 1935 r.
- Maj. Siekierki Wielkie, w pow. Środa, obszar łowiecki na 580, — ha, na czas od 1. 4. 1929 r. do 31. 3. 1935 r.
- Maj. Targowagórka, w pow. Środa, obszar łowiecki na 800, — ha, na czas od 1. 4. 1929 r. do 31. 3. 1935 r.
- Maj. Gulczewko, w pow. Września, obszar łowiecki na 258,22 ha, na czas od 1. 4. 1929 r. do 31. 3. 1935 r.
- Maj. Poklatki, w pow. Środa, obszar łowiecki na 222, — ha, na czas od 1. 7. 1929 r. do 30. 6. 1935 r.

Przetarg ustny odbędzie się w biurze Powiatowego Urzędu Ziemiańskiego (gmach Okręgowego Urzędu Ziemiańskiego w Poznaniu, pokój 13), w dniu 4 lipca bież. roku, o godz. 12 w południe. nw 10 796

Wywoławcza suma przetargowa wynosić będzie: dla terenu maj. Mrowino 314, — zł. dla terenu maj. Węglewo 138, — zł. dla terenu maj. Chwałkowo 195, — zł. dla terenu Siekierki Wielkie 407, — zł. dla terenu Targowagórka 562, — zł. dla terenu Gulczewko 181, — zł. dla terenu Poklatki 166, — zł.

Urząd zastrzega sobie wybór kandydata na dzierżawcę bez względu na zaofiarowaną sumę tenuty dzierżawnej. Dzierżawca, z którym zostanie zawarta umowa, na prawo polowania, winien uiścić: jednoroczny czynsz zgóry, część kosztów ogłoszenia i opłatę stemplową przypadającą od umowy za cały okres dzierżawy zgóry.

Warunki wydzierżawienia wyłożone są do przejrzania w biurze Powiatowego Urzędu Ziemiańskiego w Poznaniu.

OGŁOSZENIE

Wydział Powiatowy w Kościerzynie (Pomorze), rozpisuje konkurs na posadę ogrodnika powiatowego.

Wymagane warunki:

- Obywatelstwo polskie.
- Nieprzekroczony 40 rok życia.
- Świadectwo zdrowia.
- Co najmniej 5-letnia praktyka zawodowa — przede wszystkim w hodowli szkółek drzewnych i pielęgnacji drzew drogowych.

Podania wraz z własnoręcznie napisanym życiorysem odpisami świadectw oraz warunków pracy wnoszą należy do dnia 15 lipca 1929 r.

Starosta Powiatowy: (—) Małanowski.

Z masy konkursowej Otto Russan, jest do nabycia: młyn do mielenia kakao, z skombinowaną walcownią, ze stali i granitu,

automatyczna napełniarka form (Eintafel-Maschine), prawie nowa,

klepaczka (Klappertisch),

2 automatyczne napełniarki (Schokoladenabfüllapparate),

maszyna do wyrobu pomadki (Fondant-Tablier-Maschine),

kilka koźłów walcowych,

ciężarówka dostawowa (także jako wóz osobowy na 6 osób),

maszyna parowa 60 P. S. (marki Paucksch),

kocioł parowy (Komnick) 36 qm powierzchni ogrzewalnej.

Zawiadowcą masy konkursowej John Seyfert, Gdańsk, Hopfengasse 96, telefon 217-19. nw 11 249

KONKURS

Magistrat miasta Bydgoszczy ogłasza konkurs na stanowisko Dyrektora Miejskiej Szkoły Handlowej.

Posada będzie wolna od 1 września r. b.

Kandydaci na to stanowisko winni posiadać pełne kwalifikacje do szkół zawodowych, oparte na wyższych studiach i praktyce zawodowej. Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie podług norm państwowych plus 15% dodatku komunalnego. dw 6611

Podania z dołączeniem dokumentów wnoszą należy do Magistratu — Urząd Szkolny m. Bydgoszczy, najpóźniej do dnia 20 lipca r. b. Późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględniane.

(—) Podolski, radca miejski.

LICYTACJA

W dniu 9 lipca r. b., o godz. 11, odbędzie się w tut. Domu Katolickim, wydzierżawienie polowania o obszarze 303 ha Wydzierżawia się na przeciąg 6 lat, począwszy od 1 lipca r. b. i to najwięcej dającym. zw 17 176

Warunki polowania są wyłożone u przewodniczącego p. A. Czapczyka w Słupi. Spółka Łowiecka w Słupi, powiat poznański, poczta Jezioraki

FABRYKI MASZYN

branży bezkonkurencyjnej, z dużym i zapewnionym na przyszłość zapotrzebowaniem przy korzystnej kalkulacji i odpowiedzialnych odbiorcach celem sprostaniam wszystkim zamówieniom, napływającym w ilości przekraczającej obecne zasoby crotowe, poszukują

KAPITALISTY

na udziałowca lub w innym charakterze.

Wymagane około 50 000 dolarów łącznie gotówka i hipoteką. Nieuwzględnione zgłoszenia będą zwrócone; dyskretna zapewniona. Oferty pod: „Górny Śląsk” do Tow. Rekl. Międz. g. r. RUDOLF MOSSE, Warszawa, Marszałkowska 124. Tw 2772

Poszukuje się

rutynowanego zbożowca

na kierownika nowo założonego Rolnika w Jabłonowie Pom. Tylko siły fachowe z dłuższą praktyką w spóldz. uwzględni się. Wybór do zarządu nastąpi po próbnym czasie. Zgłoszenia z referencjami i odpisami świadectw uprasza się przesyłać do Banku Ludowego w Jabłonowie. dw 6637

Członka Zarządu

rutynowanego zbożowca, dostatecznie obeznanego z handlem, możliwie z praktyką w Rolnikach poszukuje zaraz

„ROLNIK”, Nowe Miasto n. Drwęcą.

Kaucja wymagalna

nw 11 232

Poszukuję się zaraz resp. 1. 7. 1929 na stałą posadę

dziennej ekspedjentki i dzielnego ekspedjenta i dekoratora

do składu białawców, konfekcji męskiej i damskiej i artykułów męskich. Reflektuje się tylko na siły polecone. Zgłoszenia z odpisem świadectw i dołączeniem fotografii proszę przysłać do J. SCHWARTZ — Zbąszyń, Senatorska 33. dw 6615

H. Cegielski, Sp. Akc. w Poznaniu

Kilku UCZNI

z wykształceniem 6 klas gimnazjalnych, względnie absolwentów Miejskiej Szkoły Handlowej na 2-letnią praktykę przyjmujemy do fabryki naszej na Główniej. Oferty wraz z życiorysem i odpisami świadectw szkolnych należy nadesłać do Wydz. Personalnego Spółki, Skrytka poczt. 1008 Poznań 3. Pw 12 301-26,24

Konwie do mleka

Int. H. Jan Markowski
Poznań
Mielżyńskiego 28
Tel. 52-43.

Pw 10 095-20.305

Kucharza i lokaja

samotnych, tylko z doskonałymi referencjami poszukuję Oferty piśmienne z kopiami świadectw p. adr. maj. Głogowiec, p. Janikowo. dw 6429

Magister farmacji

referencje wzorowe, samotny, katolik, z praktyką b. dzielnicy pruskiej, przyjmie posadę, zarząd itp. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. pod zw 17180

TANIO

wykonuje wszelkie prace malarskie na dogodnych warunkach spłat. rw 6480

Zakład malarski, J. Urbański, ul. Spokojna 21.

Branża tekstylna

Zdolnego kupca, dobrego ekspedjenta, władającego płynnie językiem polskim i niemieckim, poszukuje zaraz jako

kierownika.

Zgłoszenia w języku polskim i niemieckim, z fotografią, odpisem świadectw i podaniem warunków pod dw 6624 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Poszukuję

wspólnika

z kapitałem 10 000,— zł

celem otwarcia nowego kina w Województwie Poznańskim, gdzie jeszcze niema takowego.

Posiadam kompletne urządzenie (nowe dla kina), najnowszych wymogów techniki, wraz z pianinem z wyjątkiem krzesel.

Ewentualnie oddam swój inwentarz do powiększenia kina, lub sprzedam to urządzenie częściowo lub kompletnie.

Łaskawe zgłoszenia przyjmuje i informacyj w tej sprawie udziela z grzeczności WP.

Roman Kwiatkowski, Nialek Wielki 37a.

dw 6631

poczta Wolsztyn.

Na raty
miesięcznie
18 zł.
pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński
Poznań
Aleje Marcinkowskiego 5.

„Douglas” Motocykle

Sensacja Sezonu!

350 i 600 ccm., nowe na dogodnych warunkach zapłaty stałe na składzie. Prosimy zadać ofert. nw 11012

„Komna”, Sp. z o p. Automobile, Poznań, ul. Dąbrowskiego 83-85 Tel. 77-67 i 54-78.

Kantówkę i belkownikę

podług listy, deski odziemkowe, podłogowe, taty i t. p. dostarcza po cenach konkurencyjnych M. Perkiewicz, Ludwikowo, p. Mosina. Pw 12800-26,1

Książkowy-bilansista ubezpieczeniowiec!

rutynowany fachowiec we wszystkich działach ubezpieczeniowych, lat 32 zmiany posadę celem polepszenia Propozycje na odpowiedzialne stanowisko uprasza do Kurjera zw 17170

Płaszcze wiosenne latowe za bezcen!

Bliski koniec sezonu wiosennego i brak miejsca dla stale nadchodzących sukien latowych, zmusił mnie do bezwzględnej obniżenia cen wszystkich płaszczy, nawet niżej własnego kosztu.

Polecam w najpiękniejszych fasonach i pierwszorzędnym wykonaniu:

Płaszcze spacerowe	wgłównie materiały, całe na jedwabnej podszewce	140,—
Płaszcze angielskie	czysto wełn. ans., ans. na jedwabnej podszewce	65,—
Płaszcze garbarydnowe	1-a wełna kamgarnowa, na jedwabnej podszewce	115,—
Turnovery	(dwustronne) z 1-a garbarydny i 1-a wełnianego materiału	110,—
TRENCHCOATY	nieprzemakalne, na jedwabnej podszewce w wielkim wyborze	88,—
Płaszcze jedw.	gamowe z eszgeto Crepe de Chine	135,—

Suknie latowe

crêpe de Chine'owe, crêpe de Georgette'owe, piękne woalowe, foularowe, toile de soie, muslinowe itp. w olbrzymim wyborze po znanych niskich cenach!

Stefania Konopińska

Poznań - Gwarna 9 - Tel. 23-23

Sprzedaj również na asygnaty Spółdzielni „KREDYT”, Poznań, Poczta 30.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ

Kapelusze

damskie przerabia najgustowniej, czysto, farbując „Rezina” w Marcina 78 zdw 20 370/71

Pralnia - Prasownia
przyjmuje wszelką bieliznę po najniższych cenach. Sierpińska Piekary 3 bpw 3779

1 SPRZEDAŻE

Teren

ogród 1.150 mtr. kw. na Łazarzu blisko kościoła sprzedam za 15 zł mtr., wpłaty połowe. Kossmann, Fredry 6, telefon 32-13 zdw 21 770

Biuro

obrony prawnej około 200 spraw mieszczańskich, urzędowych, maszyn do pisania natchmiast za 5.000 zł do odstąpienia. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 661

Młyn

parowy 400 ctr. przemiatu na dobie przy stacji kolejowej natchmiast za cenę 220.000 zł na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 21 660

Skład

artyk. piśm. księgarń, drukarnie z domem, 2 morgi ogrodu 50 drzew sprzedaw Lewandowski, Pogożno. zdw 21 659

Piekarnia

dobrze prosper. z domem mieszkalnym w powiatowym mieście bardzo ruchliwym, położenie korzystne, na sprzedaż wpłaty 30 tys., reszta hipoteka. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 757

Meble

we wielkim wyborze za gotówkę i na miesięczne spłaty poleca Siamkowski, Woźna 12 (Butelska). bpw 3 761-2

Łóżka

z materacami, kanapą, krzesła, obrazy, lampy elektryczne, szpiezki sprzedam. Poznańska 38, III. lewo. zdw 21 794-5

Domy

składami: ogrodami, tanie sprzedaje „Agentura”. Poznań, Strzelecka 3a. zdw 21 825-6

Singera

maszynę, rower, magnet do motocykla sprzedam. Warsztat Mechaniczny, Szamarszewskiego 31. zdw 21 806-7

Powózka

na sprzedaż na parę koni lub jednego, kompletna do jazdy mało używana, cena 400 zł. Adres: ul. Lotnicza w Ławicy u Cierbego. zdw 21 668

Rzeczyski

stylowy, antyczny, salon oraz piękny i rzadki okazanie na sprzedaż. Zgłoszenia do „Par”. Toruń, Szeroka 46, pod nr. 377. Pw 12 209-64,240

Majątek

1.000 mórg roli pszennej, komfortowy pałac o 16 pokojach, kompletne inwentarze, 380.000, wpłaty 180.000. Wielki wybór majątków dużych, małych, młynów, kamienic, hoteli korzystnie do kupna i na zmianę poleca „Mercury” Szkoldarski, Bydgoszcz, Dworcowa 53. Pw 12 208-63,621

Dom

z piekarnią mechaniczną, urządzeniem, dobrze prosperującą w pow. mieście zaraz korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 758

Centryfuga

„Diabolo” w dobrym stanie sprzedam. Gryńiewicz, Poznań, Wschód, Nadolnik 10. zdw 21 887-3

Meble

sprzedaje ratami najtaniej, Kurczewski, Rybaki 15. zdw 21 924-5

Maszyny

2 damskie Singera 80 i 100 zł sprzedam. Warsztat Mechaniczny, Kraszewskiego 5. zdw 21 806-6

Meble

na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Sprzączacz Wielka 13. Klienci zamejskiej woj. odstawiamy własnym samochodem. Pw 10 144-5,6,762

Skład

kolonialny przyzłyg 4 pokojowe mieszkanie, ruchliwa ulica sprzedam. Adres Kurjer zdw 21 916

Czarne

pianino krzyżowe bardzo dobre. Adres wskazuje Kurjer zdw 21 917

Okazja

sympialnie debowo formierowana, nowa tanio sprzedam. Grobla 30 II. lewo. zdw 21 801

Samochód

Ford po remoncie korzystnie sprzedaw Górski, Strzelecka 15. zdw 21 799

Psy polowe

pełnej tresury tanio sprzedam. Szamarszewskiego 14. Wicherski. zdw 21 903

Kiosk

w najlepszym punkcie (sprzedaż detaliczna) z powodu choroby właściciela zaraz na sprzedaż. Cena około 2.000 zł. Oferty Kurjer zdw 21 451

Młyn

motorowy przemiatu 250-300 ctn. na dobie w bardzo dobrym stanie okolica dobra sprzedam z powodu stosunków rodzinnych. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 21 899

Koń

klacz 5 letnia półkroń korzystnie na sprzedaż. Matuszewski, Tama Garbarska, przy moście kolejowym. zdw 21 394

Plac

800 mtr. kw. w Poznaniu wraz stajnią i szopą z boczną koleją, nadające się na spedycyjstwo lub inne przedsiębiorstwo zaraz do sprzedania lub wydzierżawienia. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 21 895

Wilk

pies czujny, ostry, 8 miesięczny na sprzedaż. Frackowiak, Grobla 6. zdw 21 882

Sprzedam

ścianę oszkłoną, nadającą się do składu fryzjerskiego lub do biura wysokość 200, szerokość 222, 2 ubrania granatowe i popielate. Obejrzeć można od godz. 6-8, parter, prawo, Szczepański, ulica Maleckiego 15. zdw 21 923

Zakład fryzjerski

nowoczesne urządzenie, marmur, wodociąg, ściana lustrzana damsko-męski z mieszkaniem zaraz tania z powodu choroby na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 99 992

Za 8,50 zł

serwis do kawy 6 osob. porcel. za 35 zł serwis obiadowy 6 osob. porcel. za 55 zł ładny serwis obiadowy 12 osob. porcel. lecz tylko w Hurtowni „Wroniecka” 24 w podwórzu. zdw 21 736

Rower

meski na sprzedaż. Niegolewski 24, II. zdw 21 750

Samochody

w bardzo dobrym stanie po kapitalnym remoncie z powodu zmian rodzinnych tanio do sprzedania. Adres wskazuje Kurjer zdw 20 635

Wózki

tylko polskich uznanych za najlepsze Ostrej z gołeniam. Wytwórnia Kraków, ul. Zwierzyniecka 15. zdw 5 644

Żądajcie

tylko polskich uznanych za najlepsze Ostrej z gołeniam. Wytwórnia Kraków, ul. Zwierzyniecka 15. zdw 5 644

Tanio

się nierzeczywiście w domu Komisarzów w Marcin 78a Pw 8923

W powiecie

Sierpkiem 14% ziemi ornej i 6% łąki i lasu z inwentarzem i zbożem, wieś kościelna, przy szosie natchmiast na sprzedaż tanio, wprost od właściciela. Zgłoszenia Jaszczewski, Wrocławska 18. zdw 21 900

Taksówka

z koncesją i zegarem, najnowszy typ, mało używana, stan bezaganny, landolette, z powodu choroby za bardzo niską cenę na sprzedaż. Wiadomość we firmie Hempowicz-Automobile, Poznań, Patrona Jackowskiego 49. bpw. 3785

Dobrze

prosperujący, pierwszorzędną skład papieru i materiałów piśmiennych w Sosnowcu do sprzedania w bardzo dogodnych warunkach. Obrót miesięczny ca. 20.000 zł. Egzystencja ugruntowana. Tylko poważne zgłoszenia przyjmują Włodzimierz Brust, Sosnowiec, Kuźnica 6. nw 11 202

Parcele

budowlane od 3 do 10 zł za metr 2 ścienny na sprzedaż przy dogodnych warunkach spłaty. Zgłoszenia od 2-6, przy ul. Marszałka Pocha 171 (Łazarzka 61). zdw 21 472

3 Fordy

samochody nowe, osob. i ciężarowe tanio sprzedaw (model 1929) „Komna” Sp. z o. p. Automobile Poznań, ul. Dąbrowskiego 83-85, telefon 77-67 i 54-78. nw 11 014

Meble

tanio za gotówkę na raty poleca Kalkus, Wrocławska 19. zdw 20 997

Koń

roboczy, silny zaraz na sprzedaż. Fr. Bogocz, ul. Dąbrowskiego 140, od godziny 16 zdw 21 429

Obrączki

ślubne segarki najtaniej Matysiak św. Marcin 9. bpw 1159

Lampy gazowe, obrazy

nieblich z powodu przeprowadzki do sprzedania. Zgłoszenia Wierzbickie 57, I. lewo, od 9 do 10. zdw 21 549

14 mórg

na przedmieściu Poznania całkowicie lub w parcelach do sprzedania mtr. kw. 250 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 238

Antyki

wielki wybór Bracia Pióro Al. br. Marcinkowskiego 28. nw 2404

Gdynia

Plac w kąpielisku Kamienna Góra sprzedam lub zamienię na małą posiadłość. — Łódź, Ewangelicka 17, Lipiński. nw 11 199

Dwa psy do polowania
siedmiomiesięczne, kawowe, są do nabycia w lesie kościelnej. Dobropomoc, majętność Pogorzela, pow. Koźmin. Cena podług umowy. zdw 20 169

Parcele

ogrodniczo-budowlane naprzeciw lotniska. Zgłoszenia Matejki 51, parter, prawo. Przybora. Pw 12,123-58,364

Wózki dziecięce

i sportowe tania. L. Krause, Stary Rynek 25/28 (obok starego ratusza). Pw 11 022-23,20

Z powodu

choroby sprzedam fachowcowi mój dobrze prosperujący skład żelaza z kompletnym zabudowaniem. Cena 15.000 dolarów. Interesanci z odpowiednim kapitałem zechcą się zgłosić do Kurjera Poznańskiego pod zdw 21 224

Okazyjnie

sprzedam dorozkno samochodową z koncesją „Peugot” prawie nowy. Upraszam o spieszne zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 21 452

Place nad morzem

przy plaży, przy lesie 3 km od stacji i miasta, od 3 do 9 tysięcy złotych, sprzedaje i na rozplata Makowski, Wejherowo, ul. Kłasztorna 10. zdw 21 216

Zakopane

Biuro J. Kubińskiego sprzedaw dom murowany 20 ubikacji za 55 tys. złotych. nw 11 181

Sprzedam

dorozkno samochodową z zegarem koncesją bardzo korzystnie. Zgłoszenia Kurjer zdw 20 717

Wóz

roboczy, 2½ cala, w dobrym stanie, kasę żelazną sprzedam tanio. Bittner, Dąbrowskiego 79. zdw 21 388

Płyty

tarczowe i wahadłowe, automatyczna szlifierka sprzedam tanio. Bittner, Dąbrowskiego 79. zdw 21 387

Skład

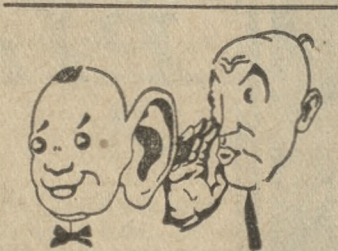
kolonialny, 2 pokoje i kuchnia do wynajęcia. Andrzej Włoszyński, Grodziska, Kolejowa 16. zdw 21 323

Skład

odstąpię zaraz nadający się na kawiarnię. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 847

Samochód

Fiat 501 C prima utrzymany, korzystnie sprzedam. Skarbowa 5, warsztat, telefon 2515. zdw 21 844

..... do gołeniam, bierz tylko mydło Miloderma po 1.50 zł i kup je w drogerii Universum, ul. Fr. Ratajczaka 38. Nigdy już zagranicznego kupować nie będziesz. Pw 10 093-18,616

Auto ciężarowe

„Dixi” 3 tony, 1935 P. S. mam korzystnie do oddania. Hugo Chodan dawn. Paul Seler, Poznań, ul. Przemysłowa 23. dw 6 627

Piekarnia

na sprzedaż. Adres wskazuje Kurjer zdw 21 953

Restauracje

urządzeniem i mieszkaniem przy ruchliwej ulicy oddam. Adres wskazuje Kurjer zdw 21 956

Przetarg publiczny

Dnia 27 czerwca 1929 r. o godz. 11-tej odbędzie się w Komendzie Placu Poznań (podwórze) plac Wolności 16, przetarg dwóch wozów i jednej platformy oraz 3 par szorów roboczych utrzymanych w bardzo dobrym stanie. zdw 21 945

5 KU-NA

Majątków

ziemskich różnej wielkości dla poważnych refektantów poszukuje Biuro Rolnicze Włocławek. zdw 9529

Samochody i motocykle

nowsze modele kupujemy za gotówkę „Komna” Sp. z o. p., znana, ul. Dąbrowskiego 83-85, telefon 77-67. nw 11 014

Kupię zaraz

kanapę patentową rozkładaną na łóżko nową lub mało używaną. Zgłoszenia Czerbak, Poznańska 52, II. ptr., lewo. zdw 20 989

Motocykl

w dobrym stanie od 3-5 KM za gotówkę kupię. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 688

Miodarke

kupię. Podanie ceny. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 675 6

Mierzywy

każdą ilość zakupię. Oferty z podaniem ceny upr. do Kurjera Poznańskiego zdw 21 877

Fortepiano

i harmonium nadające się do lokalu poszukuję celem kupna. Oferty Kurjer pod zdw 90 269

Poszukuję

dzierżawy gospodarstwa od 30 do 40 mórg lub kupię gospodarstwo 20 morgów przy wpłacie 10.000 zł. Oferty Kurjer zdw 21 842

6 KAMIENICE

Administracje
kamienicy przyjmie doświadczony administrator Zioły kaucje. Referencje. Oferty Kurjer zdw 21 621

Kamienica

przy Parku Wilsona, komfortowa z większym mieszkaniem, wprost od właściciela do nabycia. Reflektanci z gotówką zechcą się zgłosić do Kurjera zdw 20 366

Korzystne kupno

Kamienica 2 piętrowa wjazd, obszerne podwórko, nadaje się na założenie kolejowego spedytora zagranicznego eksportu. Czynniki dzierżawy rocznie 3.000 zł. Obiekt natchmiastowe. Cena 82.000 wpłaty 10.000 zł reszta według umowy. Balon Leszno Dworcowa 23, II. piętro. nw 11 230

2 kamienice

dochód 14.000, okolica Wierzbickie, hipoteka czysta, budowa maszynowa, cena przystępna z powodów rodzinnych do sprzedania bez pośrednictwa. Kupno korzystne i uczciwe. Oferty Kurjer zdw 21 273

Kamienice

nowoczesna przy przynajmniej 12 tys. cena 145.000, wpłaty 85.000. Oferty Kurjer zdw 21 819

Dom

z wolnym mieszkaniem, ogrodem w Poznaniu, cena 23.000, wpłaty 15.000. Tomczak, Wierzbickie 31. zdw 21 808

Kamienica

ulica Dąbrowskiego, mieszkanie 7 pokojowe wolne sprzedaw. Dutkiewicz, Chwaliszewo 70, front. zdw 21 942

Kamienice

nowoczesna przy tramwaju, cena 75.000, wpłaty 40.000 reszta dwudziestopięcioletnia amortyzacja. Spiesznie sprzedaw Dutkiewicz, ul. Chwaliszewo 70. zdw 21 933

7 PIENIADZ

6.000 zł
poszukuję na odnowienie kamienicy, dobry procent i gwarancję za realność. Oferty Kurjer zdw 21 251

Chcesz

zarobić miesięcznie do 1.000 zł i więcej mając 2.000 zł gotówki wzgl. pewną gwarancję zgłoś się do „Par”, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 25.112. Pw 12 193-25,112

Spółnik

poszukiwany z 60-80 tysięcy złotych. Wyjątkowo warunki, pewność wzbogacenia się w krótkim czasie. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 957

Pożyczki

do 3.000 zł poszukuję na 1 rok weksel dam żyrowany przez właściciela nieruchomości z pierwszorzędna opinią, procent 20% rocznie. Oferty Kurjer zdw 21 845

30 do 50.000 zł

pożyczki potrzebne zaraz na pół roku. Zabezpieczenie wysoki procent oraz udział w zyskach przy sprzedaży nieruchomości w Poznaniu i Warszawie. Oferty pod „A. J. M.” do 27 czerwca nadysłać do Biura Ogłoszeń Piętnastek, Warszawa Marszałkowska 115. np 11 223

15.000 zł

pożyczki I. hipoteka, 10 procent rocznie poszukuję fabryka wyrobów metalowych. Zabezpieczenie ognio. 82.000. Zgłoszenia Kurjer dw 6560

Poszukuję

2-3.000 zł, dobry zastaw, wysoki procent. Kurjer zdw 21 483

Poszukuję

3 tysiące złotych pożyczki pod pewną gwarancję i dobrem oprocentowaniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 955

Poszukuję

Pokój
słoneczny inteligentnej pani. pa-
nu utrzymaniem korzystnie 1. 7.
Piekary 10 IV lewo.
zdw 21 905

Pokój
niekrepujący wejście na dwie o-
soby wynajmę. Za Bramka 12a.
II. prawo.
zdw 21 811

Czysty
pokój bez pościeli wynajmę lep-
szemu panu. Szamarzewskiego 8.
II. lewo.
zdw 21 804

Pokoje
dla przyjezdnych. Woźna 14b. I.
zdw 21 800

Pokój
dobrze umeblowany od 1. 7. do
wynajęcia. Ul. Młyńska 3. IV.
p. lewo.
zdw 21 796

Pokój
wynajmę. Chudzińska. Rzeczypo-
spolitej 2.
zdw 21 874

Pokój
frontowy 2 osoby. Kochanow-
skiego 1. parter. lewo.
zdw 21 875

Pokój
wspólny dla pana. Bielańska.
Łąkowa 13.
zdw 21 870

2 pokoje
oddzielne. czyste zaraz lub od 1.
7. wynajmę. Piasecki. Skryta 13.
wejście Matejki 67.
zdw 21 861

Pokój
z dwoma łózkami dobrze umeb-
lowany wynajmę. Działyskich 8.
II. lewo.
zdw 21 904

Elegancko
umeblowany pokój osobnym wej-
ściem klatki schodowej. Elektrycz-
nością lepsze panu Hawelska.
Skryta 14. III. p.
zdw 21 897

Dwóch
panów rzemieślników na wspólny
pokój. Skarbowa 15. Chmielew-
ska.
zdw 21 895

Pokój
Szamarzewskiego 38. I. lewo.
zdw 21 892

Pokój
umeblowany. czysty. frontowy.
przejściowy. elektryczność wynaj-
mie. Kasztelan. Wilda. Dąbrów-
ki 1. parter.
zdw 21 885

Pokój
umeblowany wynajmę. Kabat.
Piekary 24.
zdw 21 883

Pokój
utrzymaniem dla inteligentnej
osoby. Pocztowa 28. III. p.
zdw 21 854

W centrum
pokój 1-2 osobom utrzymaniem
lub bez. Murna 3. I. prawo
zdw 21 857

Pokój
frontowy umeblowany z osobnym
wejściem. światło elektryczne za-
raz do wynajęcia. Wielkie Gar-
bary 53. II. p. lewo.
zdw 21 931

Pokój
umeblowany dla 1 osoby z świat-
łem elektr. utrzymaniem łazienki
od 1. 7. do wynajęcia. Zgłoszenia
od 4-8 godz. Ul. Fr. Ratajczaka
11a. wejście 7. III. piętro.
prawo.
zdw 21 872

Pokój
dwuosobowy dobrem utrzyma-
niem mieszk. 130 zł wynajmę.
Ogrodowa 2. III. lewo.
zdw 21 861

Pokój
ładnie umeblowany. frontowy. in-
teligentnemu panu wynajmę.
Długa 3. II. p. prawo.
zdw 21 859

Pokój
dla pana i również wspólny. e-
lektryczność. Szkolna 3. prawo.
II. prawo.
zdw 21 846

Pokój
dla małżeństwa. Gen. Pradzyń-
skiego 45. II. Wawrzyniak.
zdw 21 961

Dwa pokoje
umeblowane telefonem zaraz. A-
leje Marcinkowskiego 2a. II. pię-
tro.
zdw 21 949

12 SZUKA POKOJU

2 panów
poszukują niekrepującego poko-
ju. Oferty z warunkami do Ku-
rjera zdw 21 731

2.000 zł
zapłać za utrzymanie jednego
lub dwupokojowego mieszkania.
Oferty Kurjer zdw 21 728

Pokoju
próżnego bez mebli poszukuje dla
jednej osoby zaraz na stałe. —
Zgłoszenia Kurjer zdw 21 698

Młode
małżeństwo szuka pokoju ume-
blowanego lub próżnego. Zgłosze-
nia Kurjer zdw 21 702

Inwalida
odda konces na pełny wyszynk.
Zgłoszenia Kurjer zdw 21 953

Małżeństwo
poszukuje skromnego pokoju z u-
żywaniami kuchni. Oferty
Kurjer zdw 21 793

Panienska
poszukuje skromnie umeblowane-
go pokoju ewtl. wspólnego. Zgło-
szenia Kurjer zdw 21 788

Poszukujemy
umeblowanych pokoi dla stałych
i przyjezdnych „Informator”. —
Ratajczaka 15.
zdw 21 776

Mieszkania
2-3 pokojowe szukam. Oferty
do Kurjera z podaniem warun-
ków zdw 21 684

Z
osobnym wejściem pokoju stałego
do 50 zł poszukuje inteligentny
spokojny, młody pan. Oferty Ku-
rjer zdw 21 756

Małżeństwo
poszukuje pokoju próżnego z u-
żywaniami kuchni. ewentl. częścio-
wo umeblowanego. Oferty Ku-
rjer zdw 21 860

Poszukuję
ubikacji sklepowej celem dzier-
żawy. Oferty Kurjer zdw 21 760

Restauracja
ogrodowa pierwszorzędna z lato-
wym kinem w pięknym i naj-
lepiej położonym Toruniu (Bydgo-
skiego Przedmieście) na bardzo
dogodnych warunkach do wy-
dzierżawienia. Oferty tylko re-
flektyantów solidnych i fachowych
będą uwzględnione. Zgłoszenia.
Bracia Grzeskowiak. Toruń Sta-
ry Rynek 31. Pw 12 196 64.240

Zakopane
Słoneczne pokoje w najzdrowszej
dzielnicy Zakopanego wśród ja-
sku świerkowego. Łazienka. kort
tennisowy. garaż. telefon. Zgło-
szenia przyjmuje Zarząd zakładu
św. Józefa Zakopane Bystre nad
Potokiem. Bulwary Słowackiego
5.
zdw 21 654

Na letnisko
do wynajęcia pokoje z utrzyma-
niem w willi koło Białej-Bielska
w Beskidach Zgłoszenia Lipnik.
Leśniczówka. telefon 12-54.
zdw 21 726

Hel
Najlepszy. skanalizowany pensjo-
nat „Sancta Lucia” poleca poko-
je. Zadać prospektu n. 11 161

Gdynia
Kamienica Góra „Królewianka”.
pierwszorzędny pensjonat Włady-
sławowej Barcikowskiej. Prze-
słoneczne pokoje z tarasami. znako-
mita kuchnia. nowoczesne urza-
dzenia. Tętno. Cudowny widok
na morze. Warszawa. Al. Ujaz-
dowska 37 m. 7. nw 11 247

Letnisko
w Starolecie pokój. Adres wska-
że Kurjer zdw 21 950

Korzystnie
odstąpię 2 pokoje. kuchnię przy
lesie. puszczykowskim. Adres
Kurjer zdw 21 943

16 OSOBISTE

Unieważnia
się zagubiony weksel na 150 zł.
płaty dnia 6. 10. 29. wystawca
Czesław Adamkiewicz w Pozna-
niu. żyrowany przez Fr. Wilgo-
sz. również z Poznania O. Her-
berg. Poznań. Małe Garbary 7a.
zdw 21 792

Brunetkę
p. Helene z ul. Szwajcarskiej.
która zapoznałem w czwartek.
20 bin wieczorem. a która w pią-
tek orzekła o 9 wiecz przy
„Krzyżu” ul. Stroma. uprzejmie
proszę o znak życia do Kurjera
Poznańskiego zdw 21 913. Brunet
H. K.

21 ZGUBY

Papierosnice
srebrna mała zgubiłem ul. Gro-
tgera lub Golecin — Solacz. Fi-
scher. Grotgera 13. III.
zdw 21 859

2 ROZMAITE

Robótki ręczne
monogramy rysuje Jankowska
Stary Rynek 48 II.
bpw 766

Wszelkie
reparacje zegarków ora- napra-
wy wszelkiej biżuterii wykonuje
sumiennie tania firma F. Ter-
kowska plac Wolności 1 po-
filarami Pw 1726 052.46

Fryzjerna
dla pań i panów w hotelu „Po-
lonia” otwarta od 7-22. Także
w niedzielę i święta. bpw 3782

Mereżkowanie
materiałów etc wykonuje się w
24 godzinach Jan Pluciński. Po-
znań. Stary Rynek 51.
zdw 21 197

Dziewczynka
7 letnia. miła. dobrze wychowa-
na bardzo inteligentna do odda-
nia na własne tylko do lepszej
rodziny. Zgłoszenia Kurjer
zdw 21 901

Chiromantka
dobrze przepowiada przeszłość i
przyszłość. Przyjmuje cały dzień
Lazarz. ul. Niegolewskich 8. IV.
p. lewo. zdw 21 819

Kto
udzielił dobrze lekcji tańca w na-
jkrótszym czasie. Zgłoszenia Ku-
rjer zdw 21 832

PREMIER

Fotocemigrafia
wytwórnia klisz drukarskich. —
Aleje Marcinkowskiego 1 (Dom
Królowej Jadwigi). Kw 2430

Samochód
kryty 4-6 osobowy używany.
oszczędny na benzynie z powodu
zmiany warunków — spieszenie
sprzedam. Adres wskaże Kurjer
zdw 21 896

Wszelkie
prace malarskie przyjmuje
Ludwik Szymanowski. ul. Pół-
wiejska 33. zdw 21 823

Zamienie
kanapę pluszową na leżankę. O-
ferty Kurjer zdw 21 760-1

Wrocławska 36
firma Witold Leworski oprawi
obrazy najgustowniej i najtaniej.
Kp 2349/50

Wielka Wieś
pełne morze. pensjonat Stamara.
Piękna plaża. las sosnowy. poleca
pokoje suche. słoneczne. Kuchnia
pierwszorzędna warszawska.
Tw 2 730

Zagórze
druga stacja za Gdynią. pensjo-
nat „Uniwersytet Ludowy” po-
leca wygodne. słoneczne pokoje
z utrzymaniem na 1-4 osób. Od
stacji 3 minuty. — Zgłoszenia:
„Uniwersytet Ludowy” — Za-
górze. powiat Morski. zdw 20 409

Orłowo
pensjonat „Kama” komfort. bli-
sko morza. dąb. taras. weran-
da. kuchnia wykwinna. pokoje
2, 3, 4 osobowe. Adresować. pta-
ca: Kiersnowska nw 11 245

Olcza - Zakopane
st. Poronin. Urozysto góry.
słonec. oszklone werandy. leżanki.
Dobre utrzymanie 7 zł. Willa Mi-
lada Kryszka. Pw 12 168-25.45

Zakopane
pierwszorzędna willa „Hala” ul.
Sienkiewicza poleca komfortowo
urządzone pokoje bez utrzymania.
Garaż. telefon. łazienka na miej-
scu. nw 11 242

Zakopane
pensjonat „Białe Dworek” i
„Wrzos” ul. Chalubińskiego. po-
leca na sezon pokoje świeżo od-
nowione. jasne. kuchnia wykwin-
na. Zarząd: Marja Przybyszew-
ska. Wala Olszewska. aw 11 241

Wykonuje
kompletne urządzenia suszarni.
cieplarnie ogrodnicze parowe lub
wodne. Warunki korzystne. Zgło-
szenia Nowakowski. Gwarna 18.
front. zdw 21 834

Telefon 15-60
Posłańcy Miejski wykonują
wszelkie zlecenia. jak doręczanie
listów. paczek i przesyłek. bagazu
Elektrołumem odkurzenia i scie-
ranie ścian masą opatent. oraz
czyszczenie i froterowanie nar-
kiętych i linoleum. Biuro ul. Wa-
ska 11. Kw 2433

Urządnik biurowy
lat 23. kawaler. obeznany we
wszystkich pracach biurowych.
włada językiem polskim i nie-
mieckim. z 10-letnią praktyką
biurową. poszukuje pracy biu-
rowej we dworze od 1 lipca 1929.
lub 15 sierpnia. Łaskawe oferty
Kurjer zdw 20 458

Majster
robót melioracyjnych drenowa-
nie. budowa dróg i kolei. przy-
jmuje posady zaraz lub później.
Jan Baliszewski. Skapa. poczta
Chelmża. pow. Toruń.
zdw 21 218

Zdolna ksiązkowa
z długoletnią praktyką i naj-
lepszymi referencjami szuka posa-
dy. Oferty Kurjer zdw 21 950

Fryzjer
męski poszukuje posady w Pozna-
niu lub na wyjazd. Zgłoszenia
do Kurjera zdw 21 947

Gospodarz
który swoją kasę i trzode szan-
uje. stale tylko prawdziwą
„Centraline” Michałowskiego ku-
puje. Zadać wszędzie tylko w
oryginalnym opakowaniu. nigdy
łuzno! rw 5508/9

Reparacje futer
solidnie i fachowo wykonuje te-
raz nadzwyczaj korzystnie. Po-
spiech pożądanym. gdyż w okresie
sezonowym panuje nawał prac.
Obecnie korzysta każdy z niskich
cen. W. Królikiewicz. Podgórna
6. Pw 11 082-24.

23 OŻENKI

Dla
kuzyna dzielnego agronoma. wła-
ściciela większego majątku ziem-
skiego przeszedł lat 30. milej po-
wierliwości. bruneta. dobre-
go charakteru. poszukuje z bra-
ku znajomości na tej drodze zo-
ny. ponad lat 25. z odpowiednim
małżeństwem 100-150 tys. zł. Po-
średnictwo krewnych mile widzia-
ne. Zgłoszenia do Kurjera
zdw 21 538

Brunet
wysoki. przystojny lat 30. rolnik
posiadający 15 tys. szuka towa-
rzyszki życia w wieku do 27. —
Wdówki mile widziane. Cel ma-
trymonialny. Wymagany majątek
w nieruchomości lub gotówce.
Poważne zgłoszenia nie anonimowe.
tylko z fotografią. która pod
słowem zwracam do Kurjera Po-
znańskiego zdw 21 664

Przybywający
na Wystawę Krajową niezapo-
minajcie odwiedzić biura „Re-
kord”. kojarzenia małżeństw. tam
każdy. żonę czy męża według w-
podobań i wymagań znajdzie.
„Rekord”. Skarbowa 15. telefon
40-18. Biuro czynne w niedziele
i święta. zdw 21 624

Ciemnoblondynka

sierota
lat 33. przystojna. miła. ładna.
gospodarna. dobrze wychowana.
z poważnej rodziny. małego mia-
steczka posiadająca skromną wy-
prawę i cośkolwiek majątku lecz
dobrą. szlachetne serce i dobry.
miły charakter poszukuje dobrego
męża. Panowie kawalerowie lub
wdowcy. którym zależy na szcze-
śliwym pożyciu małżeńskim.
zechcą złożyć oferty z całem za-
ufaniem do Kurjera Poznańskiego
pod zdw 21 814

Ziemiainin
z Kresów Wschodnich. lat 37.
z wykształceniem akademickim
ożeni się z panną lat 25-27 z
rodziny ziemiańskiej — roznaj-
skiej — wykształconej i przywia-
zanej do ziemi rodzinnej. Posag
pożądany celem spłaty rodziny.
Łaskawe oferty proszę kierować
do Kurjera Poznańskiego pod
zdw 21 971

Wdowa
samotna w starszym wieku. prę-
gie wyjechać z mężem. również za pa-
ną w starszym wieku. najchętniej
za emeryta lub inwalidę. Zgło-
szenia do Kurjera Pozn. zdw 21 858

24 NAUKA

Młoda
20 letnia francuska poszukuje
kondycji na wsi w okolicy Po-
znania lub Inowrocławia. Oferty
Inowrocław. Solankowa 55. dla
„Juliette”. zdp 21 872

Kadet
VIII. klasy ukończył korepetycy
przygotowuje do Kadetów. Zgło-
szenia telefonicznie 39-53.
zdw 21 725

Kursy stenografii
pisanie na maszynie. Kantaka
1. II. piętro. bpw 3739

Języków
nowożytnych. starożytnych. w-
dzielam. Konwersacja. tłumacze-
nia. egzaminy Oferty Kurjer
zdw 21 851

25 MUZYKA

Pianista
może się zgłosić. Guziński. Aleje
Marcinkowskiego 28. bpw 3756

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla posu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych

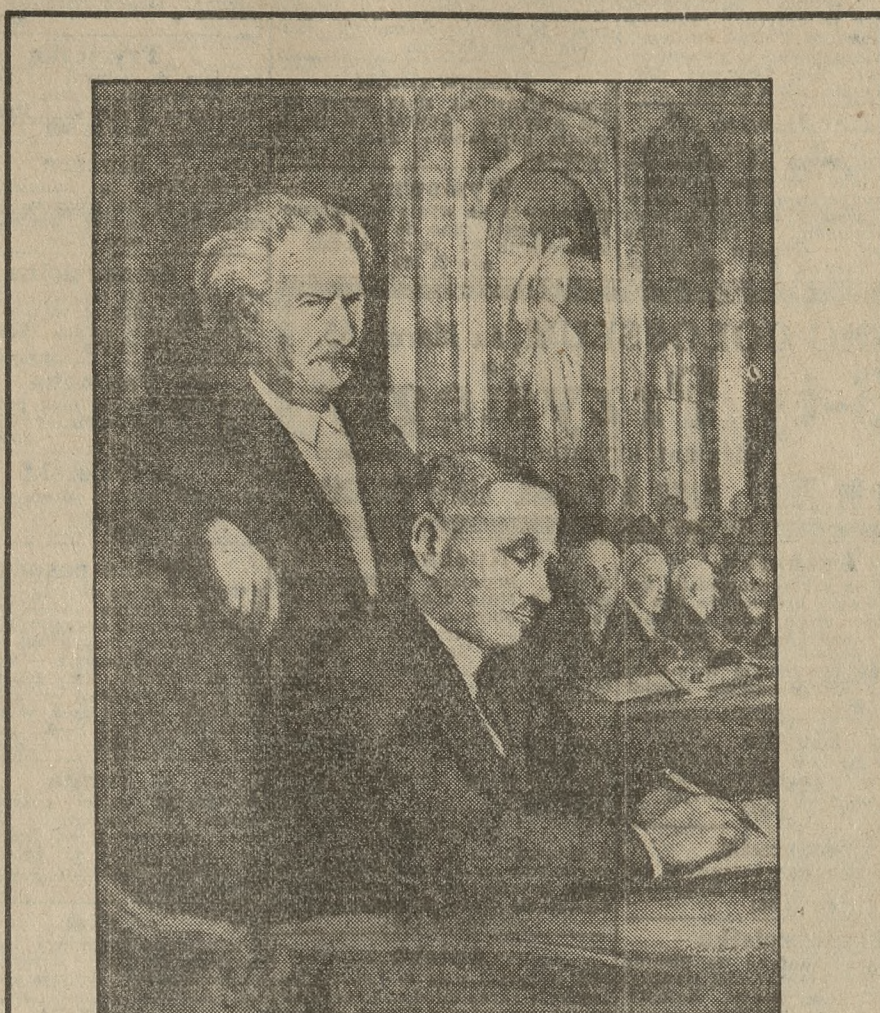
Energiczny
młody 30-letni mężczyzna. żonaty
z dwójkiem dzieci. był prawni-
kiem Policji Państwowej posu-
kuje odpowiedniej posady. Oferty
proszę do Kurjera zdw 21 241

Urządnik biurowy
lat 23. kawaler. obeznany we
wszystkich pracach biurowych.
włada językiem polskim i nie-
mieckim. z 10-letnią praktyką
biurową. poszukuje pracy biu-
rowej we dworze od 1 lipca 1929.
lub 15 sierpnia. Łaskawe oferty
Kurjer zdw 20 458

Majster
robót melioracyjnych drenowa-
nie. budowa dróg i kolei. przy-
jmuje posady zaraz lub później.
Jan Baliszewski. Skapa. poczta
Chelmża. pow. Toruń.
zdw 21 218

Zdolna ksiązkowa
z długoletnią praktyką i naj-
lepszymi referencjami szuka posa-
dy. Oferty Kurjer zdw 21 950

Fryzjer
męski poszukuje posady w Pozna-
niu lub na wyjazd. Zgłoszenia
do Kurjera zdw 21 947

Dmowski i Paderewski
w dniu 28 czerwca 1919 roku podpisują traktat wersalski

Piękny obraz historyczny, wykonany sposobem rotografurowym, na dobrym
kartonie portretowym, wielkości 42 x 56 cm. Ozdoba każdego domu polskiego.

Cena: dla abonentów bez oprawy 1,— zł. dla nieabonentów bez oprawy 3,— zł.

Wysyłka tylko za pobraniem, z doliczeniem porturju.

Do nabycia w Drukarni Polskiej S. A. Poznań, św. Marcin 70.

Pokoju
skromnie umeblowanego szuka
pan w śródmieściu. cena do 40
zł. Oferty Kurjer zdw 21 753

Bezpłatnie
przyjmuje pokoje umeblowane.
„Fragut”. Kozia 21.
zdw 21 831

Rzemieślnik
inteligentny. szuka niekrepująco-
go pokoju w śródmieściu. Po-
ściel własna. Zgłoszenia z ceną
Kurjer zdw 21 828

Pani
poszukuje pokoju umeblowanego.
Oferty cena Agencja Kurjera
Gnieźno 267 nw 11 244

Pokoju
młodego i swobodnego z wejściem
niekrepującym lub osobnym. po-
szukuje na stałe inteligentna. so-
lidna panienka. komfortowe u-
rządzenie nie konieczne. cena 50
— 60 złotych. Oferty Kurjer
zdw 21 906

Inteligentna
panienka poszukuje skromnie u-
meblowanego pokoju zaraz lub 1.
7. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 900

Pokoju
dla małżeństwa solidnego. spo-
kojnego z używalnością kuchni.
tylko w okolicy Mickiewicza po-
szukuje. Zgłoszenia telefonicz-
ne 76-60. zdw 21 908

Pokoiku
skromnego dla małżeństwa od
40-45 zł. Oferty Kurjer
zdw 21 881

13 LOKALE

Na biuro
salon z poczekalnią przy ulicy
Wrocławskiej za 150 złotych mie-
szkanie tylko solidnej firmie wy-
najmę. Zgłoszenia do Kurjera
zdw 6572

Suchych ubikacji
poszukuje na wytwórnię cukier-
ków. Zgłoszenia Kurjer
zdw 21 764

14 DZIERŻAWY

Placu
ogrodowego z szopa lub bez po-
szukuje do wydzierżawienia.
Oferty Kurjer zdw 21 618/9

Folwarczek
130 mórg ziemi buraczanej. 15
krowi dojnych. 5 koni. marny
nadkompletny. blisko miasta
gimnazjalnego. dzierżawa na
dłuższy czas do odstąpienia. ob-
jęcie 35 000. Wszelchowska A-
gencja. Poznań. Długa 5.
zdw 21 784-5

Okazja
dla dzielnego kupca. Wydzier-
żam zaraz mój od lat 16 istnie-
jący skład kolonialny. delikate-
sów. cygar. papierosów przy
Rynku z stałą klientelą. Reflek-
tanci tylko poważni odpowied-
niem kapitałem zechcą zgłosić się
St. Andersz. Czempin. telefon 50.
zdw 21 886

Skład
kolonialny. mieszkanie. ruchliwej
ulicy miasta Międzychoda. od 1.
7. wydzierżawie. objęcie 1.500.
— Cyranik. św. Marcin 63.
zdw 21 670

Dzierżawa
750 mórg Kujawy. czarnoziem.
drenowany. Kongresówka 120
mórg. buraków cukrowych. 70
pszenicy. 100 jęczmienia. Dwór
willa 9 pokojów. żywy i marny
kompletny. tenuta 150 funtów z
morgi. Cena wraz zniwami oraz
inwentarzami 130 tysięcy złotych
gotówką 85.000 zł. poleca — Dom
Handlowy Frankel — Koroluk.
Włocławek. Rolifskiego 11.
nw 11 222.

15 LETNISK

Zakopane
nowożytny wytwórnia pensjo-
nat Ziemiański. Bulwary Śic-
wackiego. zdale o kurzu nowo-
czesne urządzenia. telefon 515
przyjmuje zamówienia
zdp 99 677

Piwiarnia
Małopolska. Pensjonat „Zofiów-
ka” położony tuż nad Popradem
w miejscu uroczym. zacisznym.
pozbawionym wszelkiego kurzu. 5
minut od stacji. kuchnia wybora-
wa poleca słoneczne pokoje.
zdw 6606

Z

Poszukujemy kupna
ca. 60 cbm. suchej dębiny
I i II klasy od 20 80 m/m
gruby. Zgłoszenia skierować: **FABRYKA MEBLI M. & W. Misiak, Pleszew**, ul. Sienkiewicza 20. Włkp.

Osoba
doświadczona gotująca i znająca się na gospodarstwie domowym, uczciwa, chętna, pilna i czysta szuka posady od 1. 7. Zgłoszenia do Kurjera zdw 21 941

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdw 21 934

Kucharka
starsza zna dobrze kuchnię warszawską poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 21 930

Pracznia
polecą się w dom i również do prasowania sztywnej bielizny. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 968

Pracznia
poszukuje prania poza dom. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 863

Osoba
pilna i pracowita z dobrem gotowaniem, prasowaniem poszukuje posady samodzielnej. Oferty Kurjer zdw 21 862

Szofer
trzeźwy, sumienny z kilkoletnią praktyką, poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 21 843

Młodszy urzędnik
gospodarczy ze znajomością kszalczości Szumana i amerykańskiej, poszukuje posady w biurze lub jakimkolwiek przedsiębiorstwie zaraz lub od 1. 7. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 21 841

Starsza
dziewczyna szuka posady od 1. do prac domowych do starszego państwa. Oferty Kurjer zdw 21 960

Krawcowa
rutynowana dobra krawcowa poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 21 783

Dziewczyna
uczciwa i porządna poszukuje posady od 1 lipca jako pokojowa lub do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 21 697

Poszukuję
posady woźnego lub jako robotnik z kaucją 800 z najchętniej z mieszkaniem. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 699

Gospodyni
starsza, samodzielna poszukuje posady. Długoletnie dobre świadectwa. Oferty Kurjer zdw 21 709

Gospodyni
poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 21 715

Pracznia
pierze w domu i poza domem czysto tanio. Św. Marcin 72. I. prawo. zdw 21 739

Pracznia
polecą się w dom. Oferty proszę Patrona Jackowskiego 43. IV. p. tr., Fajerska. jw 2088

Młynarz
poszukuje posady możliwie zaraz Łaskawe zgłoszenia upraszam Kurjer zdw 21 669

Urzędnik biurowy
doświadczony w wszelkich sprawach, polski, niemiecki, korespondent szuka odpowiedniej posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 21 730

Baczność! Baczność!
Maszyna poczynsznicza „REKORD” udoskonalona z 2 nowymi wynalazkami, zgłoszonemu w Urzędzie Patentowym w Warszawie pod 1. W. 3822 i W. 3821, kosztuje tylko 500 złotych za gotówkę. Aparat ten wyrabia z jednej strony poczołochy jedwabne, z drugiej niciane. Wyrobiony na tej maszynie towar skupuje i dostarcza surowca. Bliższych informacji udzielam bezpłatnie.
Uwaga: Maszynę „REKORD” można nabyć tylko w firmie
K. GŁOWACKI, Królewska Huta, ul. Sobieskiego 14
Ostrzeżenie przed naśladowaniem!

Handlowiec

kolonialno-deliatesowy, były kierownik, rzutki, inteligentny, biuralista z ładnym charakterem, pismem, znajomością buchalterii i niemieckiego (500 złotych kaucji) szuka jakiegokolwiek posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 671

Szofer

żonaty z dłuższą praktyką poszukuje posady stałej, najchętniej nie ciężarówki. Oferty Kurjer zdw 21 678

Z ukończonymi

czterema semestrami Państwowej Szkoły Budownictwa oraz praktyką budowlaną poszukuje podczas wakacji odpowiedniej posady. Oferty Kurjer zdw 21 679

Aptekarska

sila pom. biegły w recepturze i defec., 12 lat praktyki, język polski, niemiecki, prima referencje i świadectwa, poszukuje stałej posady lub zastępstwa. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 21 681

Cukiernik

młodszy z Pomorza poszukuje posady. Zgłoszenia pod zdw 21 696

Sekretarz adwokacki

poszukuje posady podobnej lub korespondenta. Język polski, niemiecki. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 789

Szofer - monter

samojeżdżący z kilkoletnią praktyką i dobrymi świadectwami szuka stałej i dobrej posady od zaraz lub później. Łaskawe oferty Kurjer zdw 21 781

Panienska

znająca korespondencję, książkowość, stenografię, pisanie na maszynie szuka posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 765

Ogrodnik

kawaler, dobrze polecony, dobre świadectwa poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 763

Pielęgniarka chorych

doświadczony masażysta, był sanitariusz wojska niemieckiego poszukuje posady. Zakład lub prywatnie. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 820

Uwaga

Rower wartości 300 zł otrzyma, kto wskaże przystojnemu kawalerowi posadę. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 762

Pielęgniarka

lat 21 z dobrymi świadectwami i dłuższą praktyką szuka posady do dzieci. Wymagania skromne. Oferty Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 268. n. 11 243

Szofer - ślusarz

z dobrym świadectwem szuka posady prywatnej, miejscowości obojętnej. Łaskawe oferty Kurjer zdw 21 809

Biuralistka

z praktyką pisaną na maszynie, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 803

Stenotypistka-biuralistka

biegle pisała na maszynie, znająca stenografię i prace biurową, poszukuje posady. Oferty Kurjer K. 2407. Kw 2407

Kasjerka

rutynowana poszukuje posady na wsi w wolnych chwilach zastąpi panią domu. Oferty Kurjer zdw 21 880

Szofer

szuka posady prywatnej zaraz, na życzenie kaucja. Oferty Kurjer zdw 21 911

Kucharka-gospodyni

działa w swym zawodzie poszukuje posady do prowadzenia domu samodzielnie. Oferty Kurjer zdw 21 891

Szofer

kawaler sumienny, trzeźwy, znający swój zawód poszukuje posady. Miejscowość obojętnej. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 852

Redakcyjnej

posady poszukuje. Oferty Kurjer zdw 21 855

Z kaucją

1.000 zł poszukuje posady woźnego względnie inkasenta. Oferty Kurjer zdw 21 856

Freblanka

państw. kurs ochraniarski przyjmie posadę do młodszych dzieci. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 944

Maszynistka

z praktyką adwokacką szuka posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 043

Maszynistka

znająca prace biurowe poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 21 049

Szofer

poszukuje posady zaraz, najchętniej w większym majątku. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 20 955

Szofer

poszukuje posady na prowincji, możliwie wypożyczalni wsi a i autobus. Łaskawe oferty Kurjer zdw 20 956

Krawcowa

dobra polecam. Rzeczypospolitej 2. III. zdw 21 876

Panna

inteligentna lat 21 szuka posady jako kasjerka lub księgową praktykantką od 1. 7. najchętniej na majątek. w wolnych chwilach zajmie się także gospodarstwem względnie zastąpi panią domu. Oferty uprasza Kurjer zdw 20 915

Dzielny akwizytor

starszy, inteligentny wykształcony dobry polonista, nieposzlakowanej opinii, odpowiedniej prezencji, przyjmie natychmiast współpracę w instytucji reklamowej, wydawniczej, czy t. p. wzgl. posadę kierowniczą z gwarancją ewent. na filię Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 21 279

Handlowiec

kawaler, lat 31, branży kolonialnej, rok praktyki jako zboźwiec, ostatnio jako zastępcę poważnej fabryki cyrkory poszukuje odpowiedniej posady za minimalnym wynagrodzeniem. Także jako ksiązkowy. Czesław Primke, Poznań, Strusia 8. zdw 21 498

KINO COLOSSEUM, św. Marcin 65.

13-ty Przysięgły

dramat kryminalny. Pw 1302-26.25

Anna Qa Nilsson, Francis H. Bushman, George Siegmann.

Kucharka

samojeżdżąca która prowadziła gospodarstwo na probostwie, zna ogrodnictwo, prasowanie sztywnej bielizny, zaprawianie owoców, wszelką pracę domową, szuka posady na probostwie w małym mieście 1. 7. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 44

Elewka

z 1 1/2 roczną praktyką szuka posady w samodzielnym domu od 1. 7. Łaskawe oferty Kurjer zdw 20 878

Pomocnik

piekarski młodszy poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 21 361

Stenotypistka

posiadająca maszynę do pisania Underwood, która może wypożyczyć, poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 470

Książkowy - stenograf

ze szkoła handlowa i praktyka gosp. leśna i tartaczna z bardzo dobrymi poleceniami, poszukuje od 1 lub 15 lipca posady. Zgłoszenia do Kurjera pod zdw 21 524

Szofer

władający francuskim, niemieckim i polskim przyjmie posadę do samochodu prywatnego, najchętniej u inteligentnej zawodowej. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera pod zdw 21 701

Rutynowany urzędnik

poszukuje pracy biurowej lub tem podobnej w większym przedsiębiorstwie handlowym lub przemysłowym za skromnym wynagrodzeniem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 21 337

Uczeń

syn obywatela ziemskiego lat 16, z wykształceniem 4 kl. gimnazjalnych poszukuje posady jako uczeń w branży elektrotechnicznej lub samochodowej. Zgłoszenia do Kurjer zdw 21 711

150 zł

dam, kto wskaże posadę urzędnika gospodarczego. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 21 065

Poszukuję

posady jako woźny, inkasent lub robotnik do składu. Łaskawe oferty Kurjer rw 5 507

28 WOLNE MIEJSCA

Dobra kucharka

przechodnia może złożyć się Matejki 51. III. p. lewo, Romański. zdw 21 125

Wymowni

akwizytorzy na stałą pensję i prowizję poszukiwani natychmiast. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 261

Uczeń

do drogerii na prowincji, z średnim wykształceniem potrzebny zaraz lub od 1. 7. rb. Zgłoszenia z odpisem świadectw do ekspedycji Kurjera pod dp 6614

Stróżka

przychodnia potrzebna od 1. 7. 29. Zgłoszenia Stary Rynek 93. I. pietro, pomiędzy 8-10 rano. rw 5512

Służąca

sumienna do wszystkich prac potrzebuje. Gensler. (Wilda), ul. Wspólna 59. zdw 21 816-7

Hafciarki

działne siły do haftów sztandarowych potrzebne zaraz. Władysław Manyś, Poznań, ul. Przemysłowa 20. zdw 21 815

Poszukuję

na stałą pracę zaraz lub później pomocnika malarskiego przy wolnym utrzymaniu. Zgłoszenia przyjmują Józef Sawicki, Krobka Kościelskie. zdw 21 518

Hafciarki

na haft kolorowy mogą się zgłosić. Hejnowicz, Żurawia 10/21. zdw 21 573

Natychmiastowa wypłata

1 500 do 2 000 zł miesięcznie mogą zarobić zdolni i poważni zastępcy przy sprzedaży obligacji państwowych (dolarówki-premjówki) systemu kombinowanego. Oferty zdw 20 184 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego

Pieczoników

pomocników na stałą pracę zarządcy przymię Andrzej Rzeźnik, mistrz garncarski, Jarocin, Kilińskiego 13. n. 11 208

Wymowny

sprzedawca na wystawę. Zgłoszenia niedziele rano do godz. 9. Śniadeckich 30, parter, lewo. zdw 21 700

Młynarza

działnego fachowca poszukuje zaraz Młyn Parowy Dolsk, pow. Śrem. dp 6617

Ekspedjentka

młodsza z branży kapeluszy lub brzojny pokrewnie potrzebna F. Stanisław, Nowa 2. rw 5518

Sekretarza

(sekretarke) fachowego przyjmie adwokat Baranowski w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 25. Kw 2432

Dziewczyna

do wszystkiego na cały dzień potrzebna. Wiadomość: Śniadalska Fredry 6. zdw 21 839

Fryzjerka

przyjme do miasta kuracyjnego na 50 procent. Zgłoszenia przed południem Pniewski, Rybaki 8. zdw 21 840

Służąca

z cośkolwiek gotowaniem oraz dziewczynę do pomocy przyjmie zaraz Bar Dorian, Szewska 9. zdw 21 963

Samodzielne

stanowisko dla młodego człowieka z kaucją 1.500 zł w pewnej fabryce wolne zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 21 919

Panienska

do szycia i uczennica potrzebne. Generala Pradzińskiego 55. front. II. prawo. zdw 21 849

Fryzjerski

pomocnik zdolny potrzebny. Witkowski, plac Działowy 11. zdw 21 850

Wolne posady

natychmiast do objęcia. Poważna Spółka Akcyjna poszukuje kilku inteligentnych, energicznych i dobrze prezentujących się panów i pań. Rodzaj posady — wykwiłt na akwizycję. Zgłoszenia osobiste z dokumentami we wtorek 25. od godz. 10-1 i 3-5, w środe od godz. 11-1 i od 2-4. Poczta 31a, I. p. lewo. bpw 3 793

Panna

do trojga dzieci potrzebna z dniem 1. 7. na wieś. Osoby z praktyką posiadające dobre świadectwa uprasza się zgłosić pod: Majętność Łukocin, pow. Tczew (Pomorze). dw 6 630

Pań

i panów do sprzedaży losów Loterii P. W. K. za wysokim wynagrodzeniem poszukuje Fortuna, Al. Marcinkowskiego 19. zdw 21 946

Ekspedjentka

młodsza do składu towarów krótkich i biawatów może się zgłosić. Dąbrowskiego 57. III. od 19-20. zdw 21 948

Panienska

z gwarancją rodziców za uczciwość, z dobrym charakterem pisma i pisanem na maszynie. Jako początkująca do biura potrzebna. Zgłoszenia z własnoręcznie napisanym życiorysem. Plac Światokrzyski 1. III. p. lewo. od 6-7 wiecz. zdw 21 926

Uczeń

porządnych rodziców może się zaraz zgłosić. Wł. Ciesielski, mistrz malarski, ul. Grodzka przy radiostacji. zdw 21 869

Służąca

do wszystkiego lubiąca dzieci i czystość w domu zaraz potrzebna. Skrzypczak, Stary Rynek 56. zdw 21 865

Młodsza

służąca do wszelkich prac domowych potrzebna. Adres wskaże Kurjer rw 5 506

Chłopiec

do posyłek może się zgłosić. M. Pieczyński, Poznań, Poczta 11. zdw 21 843

Żelazniaka

doskonalego, starszego ekspedienta obeznanego z branżą żelaza i dłuższą praktyką poszukuje, odpisy świadectw i podanie warunków przy wolnym utrzymaniu i mieszkaniu do Kurjera Poznańskiego zdw 21 672

Młody

piekarski cukiernik może się zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 21 692

Chłopiec

do posyłek potrzebny zaraz. O Herberg, Poznań, Małe Garbary 7a. zdw 21 791

Czeladnik

krawiecki potrzebny. Królikowski Gen. Pradzińskiego 56. zdw 21 939

Służąca

do wszelkich prac domowych potrzebna od 1 lipca. Przemysłowa 33. II. lewo. zdw 21 773

Służąca

z samodzielnym gotowaniem potrzebna. Fromm, Wielka 15. III. zdw 21 767

Lekarz

może się osiedlić w Poznaniu miasteczko 10 tysięcy mieszkańców. 1/2 godziny koleją od dużego miasta, stacja kolejowa, gimnazjum w miejscu. Mieszkanie do objęcia. może być urządzenie gabinetu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdw 21 763

Panów

do organizacji sprzedaży poszukuje. Praca także w domu wystarczy po południu. Zgłoszenia 15-17. Gronowski, Matejki 59. II. Kaucja od 15 zł za towar wymagana. zdw 21 778

Dziewczyna

z gotowaniem do 3 osób potrzebna. Górna Wilda 67. I. p. tr., prawo. zdw 21 929

Panienska

jako ekspedientka do składu pieczywa oraz 2 chłopców do posyłek potrzebni zaraz. Lechowski, Stroma 26. zdw 21 927

Panienski

inteligentne z kaucją do sprzedaży pamiętek potrzebne. Ceglowski, Kopernika 10a. zdw 21 890

Fryzjerka